

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délben.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazásában szerint.

Német nyelv a kereskedelmi iskolában.

A miniszteri tanterv a középiskolák harmadik osztályában, ideértve a polgári iskolát is, elrendeli a német nyelv kötelező tanítását, illetve tanulását. A felső kereskedelmi iskolában természetesen ez az első osztálytól kezdve folytatódik végig. Ha a német nyelv tudása nem volna fontos, akkor középiskoláinkban helyet nem juttattak volna neki, mert ami a német nyelv népszerűségét illeti nálunk, az bizony nagyon vékony szálon függ. Megszoktuk, hogy a német nyelv osztrák szomszédainkat juttatja eszünkbe és az ezek iránt táplált érzelmeinket átviszük a nyelvre, mely pedig nem is az osztráké, mert e nyelv nekik sem honi, hanem importált.

De hát az most nem tárgyunk, hogy ezt fesszessük, csak rá akartunk mutatni arra az ellenszenvre, mellyel gyermekeinknél találkozunk ez a fontos világnyelv. De tovább megyünk; a német nyelv tanárai — akik közül csak kevesen tudnak tisztességesen németül — még fokozzák a német nyelvtől való idegenkedést és hazafiságnak tekintik a német nyelvre fittyet hányni. Hogy ily körülmények között micsoda eredmény érhető el, könnyen belátható.

Hogy ennek a nemtörődömségnek és a diákok alhazafiságának, de meg a német tanárok nyelvi tudatlanságának a magyar ifjak vallják kárát, az természetes. Belátta ezt a székesfőváros tanácsa is, mely polgári fiu- és leányiskoláiban gyakorlati német nyelvű tanfolyamokat létesített. Hogy a tanácsnak ez az intézkedése milyen közóhajtságot valósított meg, mutatja az a tény, hogy bár a tanfolyamon fizetni kell, mégis majdnem 3000 tanuló jelentkezett erre.

A polgári iskola ugyanis a gyakorlati élet iskolája. Iparosok, kereskedők, földművesek, kisebb hivatalnokok, jegyzők kerülnek ki soraikból. Ezek pedig a német nyelvet, akár azt mondjuk sajnós, de nem nélkülözhetik. De nem nélkülözhetik orvosaink, ügyvédek, bíráink, államférfiaink sem.

Hogy miért, az közismert dolog, amellyel számolnunk kell. És ha népiskoláinkból jogosan, helyesen kiküszöböltük is, minden rendű más iskolánkban közoktatásügyünk vezető férfiai jónak látták meghagyni.

Különösen felső kereskedelmi iskolát végzett ifjaink érzik, ha az életbe kikerülnek, hogy mennyi mellőzésnek, mennyi visszavetésnek, állástalanságnak vannak kitéve a német nyelv tudása nélkül. Megvagyunk róla győződve, hogy Magyarország bármely pénzügyi intézete, melyeknek magyarságához, hazafiságához kétség sem fér, szívesebben al-

kalmaz olyan ifjút, aki németül is tud. De azt is tapasztaljuk, hogy ily intézeteknél vezető állásban levő férfiak kivétel nélkül birtokában is vannak e nyelvnek. Miért szorulanak le ifjaink a jobb állásokra? Miért ne képesítsük őket arra, hogy az állásokért eredményesen versenyezzenek?

Hiszen folytonosan halljuk hangoztatni; ne az iskolának, hanem az életnek; az iskola az életet tartsa szeme előtt. Ha ez igazságok megállnak, akkor középiskoláink hazafias cselekedeteket gyakorolnak, ha gyermekeinket a német nyelv fegyverével is felvértezik. Áll ez különösen a kereskedelmi iskolánál. A Kanizsán végzett ifjakat még mindig szívesen acceptálják külföldi cégek-nél is, mert azt hiszik, hogy birtokában vannak a kereskedelem e nélkülözhetetlen nyelvének. Pedig csak többet tudnak, mint a más iskolából kikerült tanulók, de azért ők is nagyon minimális német ismerettel lépnek ki az életbe.

Jó lesz, ha a tanártestületek és iskola-fentartók tudomásul veszik a székesfőváros tanácsának fent elmondott intézkedését és belátják, hogy a magyar ifjak akkor tudnak nemzetünknek minél nagyobb szolgálatot tenni, ha a gazdasági életre minél intenzívebb tudással és nyelvismerettel lépnek. Célunk nem az, hogy a német nyelvnek, hanem hogy a magyar hazának tegyünk szolgálatot

A város zárszámadása.

Nagykanizsa, november 2.

A város képviselőtestülete holnapi közgyűlésén tárgyalja Nagykanizsa város 1908. évi zárszámadását. Ha jól sejtjük, legalább így szokott történni, sok felszólalás nem fog elhangzani, mert a képviselők legtöbbször abból a szempontból indul ki, hogy a zárszámadás befejezett, melyen változtatni nem lehet. Ez jó részben igaz, azonban helyesnek nem mondható, mert a város gazdálkodásának és pénzügyi helyzetének megbirálására éppen a zárszámadás nyújt legbiztosabb alapot.

Múlt évben részletesen ismertettük a város zárszámadását. Kifogásoltuk többek között az alapok kamatoztatását. Az idén ezek legtöbbször a most érvényben levő takarékpénztári betétkamatlábban gyümölcsözött.

Az idei zárszámadás nagyjában az előirányzott költségvetés keretében mozgott. Lényeges eltérés sem a bevételekben, sem a kiadásokban nincs.

Kifogásoltuk azonban az úgynevezett „Átutó költségvetésen kívüli tételeket.” E két tétel alatt a bevételekbe és a kiadásokba százezrek vannak beállítva minden részletezés nélkül. Igaz, hogy az „indokolás” rovatban van egy kis szöveg magyarázat, melynél különböző címeket és stb. jelzőt említenek például a 165 ezres kiadási tételre, ez azonban nem elégséges. A költségvetésen kívüli tételeknél is részletes számla és vele együtt részletes összeg megnevezés szükséges, mert a jelenlegi tétel szerkesztés mellett még szakemberek sem tudnak eligazodni.

Mi már tavaly is kifogásoltuk e két tételt, valamint az egyes alapok elszámolását. Mert az alap elszámolások oly komplikált elszámolásban vannak a városi házipénztárral, melyet csak városunk nagy

munkát végző számvevője ért és tud megmagyarázni Más bajosan.

Az alapok, különösen pedig a katonatartási alap és a városi házipénztár között elszámolási viszonyra nézve kérdést intéztünk egy nagykanizsai szakemberhez, ki ezt mondotta munkatársunknak:

Őszintén megvallom sokat foglalkoztam már könyvelési dolgokkal, sok mérleget is készítettem, azonban az Ön kérdésére, illetve a zárszámadás ezen tételeire nézve nem tudok teljes határozottsággal felvilágosítást adni. En nyílvem, hogy az egyes alapok az év vége felé, vagy az év folyamán kölcsönt adnak a házi pénztárnak a kiadások fedezésére. Ennek akkor mutatkozik szükségessége, ha a folyó költségvetéssel beállított bevételi tételek nem fedezik a kiadásokat. S miután ezen tételek a város vagyonmérlegében a szenvedő vagyon közt szerepelnek, világos hogy e tételek kiadásba kerültek, ezért követelik azt az egyes alapok. Azok az összegek tehát nem nyertek költségvetési fedezetet és ezért hívják őket költségvetésen kívüli tételeknek. „Átutó” elnevezésük pedig azért, mert a másik év elején az egyes alapoknak visszafizetik. De ez csak időleges, mert az év végén évek óta mindig követelnek az alapok. Az egészen lényege az, hogy ezen eljárással fedezni lehet a túllépéseket s ha már nagyon nehéz az alapok követelését visszafizetni, mert ezt vissza kell fizetni, akkor következik a pótdadó emelés. Ha nem vételek ez a technikai magyarázata ezen tételeknek.

Éddig a nyilatkozat. Minden esetre érdekes, hogy szakember sem tud e tárgyban teljesen pozitív bírálatot mondani. E tételekkel a jövőben világosabb, részletesebb magyarázat adandó.

Jegyezzük még fel, hogy a város vagyonmérlege mintegy százezer korona vagyonszaporulatot tüntet fel az előző évvel szemben, ami a jövedelmező ingó vagyon tételénél mutatkozik. Miként állott be ezen vagyon szaporulat, a számadásból nem tűnik ki.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(A plakát. — A vicinális — A szezon.)

A városi tanács szabályrendeletet fog alkotni az utcai hirdetésgyűről. Jellemző a mi kiesinyes viszonyainkra, hogy ezen intézkedés évek óta tartó panaszokat lesz hivatva orvosolni. A városi képviselőtestület fog arról határozni, hogy a kezelést házilag végezzék, avagy bérbe adják. E kérdésben nagyon óvatosságnak kell eljárni. Kaposvárot például most akották meg a plakát szabályrendeletet és a város házi kezelésbe vette. Azonban a hirdetési tarifákat oly nagyra állapították meg, hogy emiatt valóságos plakátstriják tört ki. Viszont Budapest fővárosa most mondotta fel bérlejtének a szerződést, mert a jövőben házi kezelésbe veszik a plakátgyűrt, melynél a város többet nyer és viszont a tarifa olcsóbb lesz. A legfontosabb az, hogy a tarifák túlmagasak ne legyenek, különösen az átmeneti időben nem. Ha pedig bérbe adja a város akkor a bérleti időt nagyon rövid időre adja és biztosítsa magának a rövid felmondás jogát.

Ismét egy vicinális kérvény került az iktatóba. A „Zalai Közlöny” több ízben rámutatott már arra mily nagy kár, hogy Nagykanizsa városának nincsenek vicinális vasutai. Az új terv megvalósulását szívesen látja a közönség. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy örömlünkben mindent megadunk amit kérnek. Nem, ezt valószínűleg maguk a kérvénye-

zók sem remélik. A város csak annyit fog adni e célra, mennyit a városnak megér az a gazdasági előny, mit az új vasutat kapunk. Többet egy fillérral sem.

Közeledik az őszi szezon. Felolvasó délutánok és hangversenyek előkészületei folynak az egyesületekben. Néhol komolyabb irányú munkára is készülnek. De csak nagyon kevés helyen. A komoly munkában nem szívesen vesznek részt a tagok, ezért sok egyesület egyáltalában nem ad magáról életjelet. Ez különben elég érdekes téma a „feltárlásra”, melyre még külön cikkben visszatérünk.

73%.

— A városi pótdadó. —

(Saját tudósítónktól.) A város pénzügyi bizottsága szombaton este befejezte Nagykanizsa város 1910. évi költségvetési tervezetének tárgyalását.

A bizottság ujnepi Elek Lipót elnöklésével gyors, de emellett alapos munkát végzett, melynek végső számeredménye az, hogy 1910. évben 73% lesz a városi pótdadó, ami a tavalyival szemben 1% csökkenést jelent.

Az adófizető polgárság bizonyára örömmel értesül e hírről, mert a bizottság kezdő üléséből oly hírek kerültek forgalomba, melyek nagyobb pótdadó kulcsról beszéltek. Az emelés elmaradásának magyarázata az, hogy a bizottság több oly kiadási tételt törölt, melynek beállítása nem volt okvetlen szükséges, másrészt pedig egy nagyobb kiadási tétel fedezetet nyer a közvilágítás olcsóbbodásában. Végül azt is közlik velünk, hogy a pótdadó csökkenés egyik oka az állami egyenes adó vég összegének emelkedése.

Vannak ugyan olyan beavatottak is, kik a pótdadó leszállítását nem helyeslik, mert ez az állapot szerintük nem lesz maradandó és akkor később kellemetlenül fog hatni egy esetleges emelés. A nagy közönség azonban örül a jelennek.

A városházán most lázasan dolgoznak a költségvetés indokolásán, melynek elkészülte után az azonnal nyomdába kerül és így remélhető, hogy a költségvetést az idén korábban tárgyalja a város, nem mint tavaly: január 22-én.

Városi közgyűlés.

— Mit tárgyal a képviselőtestület. —

Nagykanizsa város képviselőtestülete szerdán délután közgyűlést tart. A közgyűlésen a következő ügyek kerülnek tárgyalásra:

A kereskedelemügyi miniszter leirata a Teleky-ut kisköbörkolata kiszélesítése tárgyában.

A város 1908. évi zárószámadatai előterjesztése, tanácsi javaslattal.

A városi tanács jelentése a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál levő kölcsön feléves törlesztésére 33000 korona előleg utalványozása érdemében

A város és gyámpénztári tőkék 1910. évben gyümölcsözőleg leendő elhelyezése tárgyában tanácsi javaslat.

Az 1910. évre érvényes legtöbb adót fizető v. képviselők névjegyzéke kiigazítására bizottság kiküldése iránti javaslat.

A városi szervezési szabályrendelet átdolgozására egy bizottság kiküldése iránti javaslat.

A Badaesonyi Bazalt-Bánya R.-T. kérvénye a kisköbörkolási munka építési határidejének meghosszabbítása tárgyában, tanácsi javaslattal.

A közkórházi kut javításánál felmerült 627 kor. 40 fillérről szóló számla kiutalása érdemében előterjesztés.

A közkórházi orvosok lakbérrel leendő ellátása tárgyában javaslat.

A vágóhídi béltisztító- és pacalmosó-jog bérbeadásáról jelentés és javaslat.

Klapper Miklós v. díjnak részére — a közbiztonsági szolgálata alkalmából — fuvarkártalanítás iránti javaslat.

Ezenkívül egy pótdávisszaulási ügy, néhány főgimnáziumi tanulóknak tandíj elengedési kérvénye, 5 ingatlan vétel, illetve eladás és néhány illetőségi ügy.

A közgyűlés délután 3 órakor kezdődik.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végegyé — a halast — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben tenntartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényesztetett inynek és a meggyöngyült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Robbanás a Mercur gyárban.

Két áldozat.

(Saját tudósítónktól.) Szombaton késő déltán az a riasztó hír járta be a várost, hogy a Mercur vasgyárban óriási robbanás történt, melynek többen estek áldozatul. A hír ebben a formájában szerencsére nem volt igaz, bár így is nem mindennapi emez eset a nagykanizsai balesetek krónikájában. A hivatalos vizsgálat fogja kideríteni kit terhel a felelősség ezen esetről, melynek két szerencsétlen munkás az áldozata.

(Rémület a gyárban.)

A Csengery-uton, a sétatér végénél levő Mercur vasgyárban szombaton délután öt óra tájban történt a baleset. A gyár „Mercur vasművek Nikolai és társai” cég alatt működik és főleg tengely gyártással foglalkozik.

A gyárépület több szakaszból áll. A szerencsétlenség a vasöntődében történt, a délutáni öntés befejezése után. A munkások készültek már a bérfizetésre, mikor úgy öt óra tájban óriási zuhanás zaja töltötte be a gyár összes épületét. Egy pillanat alatt összesereglett a gyár egész munkássága. Mindenki a vasöntőde felé tartott, honnan a zaj jött. Ott rémes látvány tárult a jelenvoltak szeme elé: Szobolics János és Fábrián István munkások jajveszékelték iszonyuan összeégett testtel. Az öntőkályhából kiömlött és felrobbant mintegy egy métermázsányi forró vas égette össze a szerencsétleneket, kiket azonnal ápolás alá vettek. Közben telefoni hívásra megérkezett dr. Hajós Soma, a munkáspénztár orvosa, ki kötéssel látta el a munkásokat és a mentő kocsin beszállította őket a városi közkórházba.

(Hogyan történt a robbanás.)

Ezt a hivatalos vizsgálat fogja kideríteni. Mi a következő két verzióról értesültünk:

Mikor a munkások a délutáni öntést befejezték Münchenboru Ede öntőmester kérdést intézett Szobolics János kályhakezelő vajjon tures-e az

öntőkályha. Szobolics János igenlő választ adott. A szerencsétlen ember tévedett. A kályhában még körülbelül egy métermázsányi folyó vas volt, mely, mikor Szobolics a salakot kiakarta huzni, hirtelen kiömlött és a kályha mögött levő vízbe esett. Az így támadt keverékből gázok fejlődtek, mely a forró vasat a levegőbe röpítette. A robbanás rendkívül heves volt. Sok ablakot bezuzott, sőt az épület plafonját is megingalta. Ez szerencsére nem dőlt be. Ha ez bekövetkezik akkor ma több halálesettel lennő gazdagabb a Mercur gyár baleseti krónikája. Így csak az említett két munkás szenvedett súlyosabb égési sérülést. A többi jelenvoltak sérülése teljesen jelentéktelen.

A másik verzió szerint Szobolics kályhakezelő Münchenboru öntőmesternek jelentette, hogy sok a salak az öntőkályhában. Utóbbi utasította Szobolicsot, hogy várjon a kályhafeneké kinyitásával, még a vas teljesen ki lesz eresztve; egyuttal utasította Griesler Frigyes inast, hogy a motort állítsa meg. Ekkor Münchenboru Andri nevű munkáshoz fordult, így nem vette észre, hogy Szobolics a tilalom ellenére is felnyitotta a kályha fenekét. E pillanatban a vas a salakkal együtt a földre zuhant. A heves elpárolgás folytán beállott robbanás következtében Szobolicsot és Fábriánt az izzó anyag összeégette.

Melyik verzió az igazi, ezt a vizsgálat fogja kideríteni.

H I R E K.

Harkányi Ede meghalt.

Nagykanizsa, november 2.

Vasárnap délelőtt rövid távirati tudósítás jelentette, hogy Harkányi Ede dr. ügyvéd és író vasárnap reggel a fővárosi Herzl-sznanatoriumban meghalt. A lesújtó hír mindenkit megdöbbentett, mert csak kevesen tudták Nagykanizsán, hogy a fiatal tudós, kire szép jövő várt, oly nagy beteg, mely halálát okozza. A legszélesebb körben nyilvánult meg a részvét a Weiser-család iránt, kit az elhunythoz a közeli rokonság szülei fűztek.

Harkányi Ede dr.-t vakbélgyulladás miatt a napokban szállították be a Herzl orvostanár szanatoriumába. A neves orvostanár pénteken operálta meg a beteget, azonban az operáció már nem segített. Komplikációk támadtak, mely kioltotta a tehetős ember életét.

A gyászbeszédet hozó táviratot Löwenstein Béla, a Király-gőzmalom igazgatója küldte Nagykanizsára Ország Lajos dr.-nak, a Weiser-család háziiorvosának. Ő értesítette kiméletesen a családot.

Harkányi, ki nagykanizsai születésű, ezelőtt 3 évvel vette nőül Weiser József nagykanizsai vasgyáros leányát, Ellát. Házasságukból 2 gyermek született. Harkányi József miniszteri titkár, a munkásbiztosító hivatal bíró tagja, fivérével gyászolja az elhunytban, kinek temetése ma, kedden délelőtt volt Budapesten.

Harkányi Ede dr. mindössze 31 éves, de neve már is ismert volt az egész országban, hol érdeklődnek a tudományos működés iránt. Harkányi jogot végzett. Volt több külföldi egyetemen. A doktorátust Kolozsváron szerezte, az ügyvédi vizsgát Pesten tette le. Bár jól menő ügyvédi irodája volt, de azért ő szívesebben foglalkozott tudományos munkákkal. Első műve „A holnap férfiai” címmel 1904-ben jelent meg, melyet az egész fővárosi sajtó dícsérettel fogadott. A munka előszavát a szigorú jeles kritikus, Alexander Bernát egyetemi tanár, a Budapesti Hírlap kritikusa írta, ami egymaga is elismerés. Ezután még több műve jelent meg. Az utóbbi években rendkívül sok cikket és könyvismertetést írt a

„Huszedik Század“-ba, melynek legkiválóbb munkatársai közé tartozott Műveit, hírlapi cikkeit az ügyesen csoportosított kritika és a nagy olvasottság jellemzi. Lelkesen résztvevett a Társadalomtudományi Társaság minden mozgalmában. Az ő közbenjárásának volt az eredménye, hogy tavaly a társaság több jeles vezetőjére felolvasást tartott Nagykanizsán. Vezető szerepe volt a budapesti Galilei körben is, mely miatt egyes lapok erősen támadták. Ő azonban ezzel nem törődött mert felvilágosult és ami a fő, független ember volt. Jellemző, hogy mint vagyonos ember, szívesen és sokat foglalkozott a munkásság ügyével. A legutóbbi időben a hitbizományok történetét kutatta a tudományos könyvtárakban és muzeumokban. A kérelhetetlen halál derékán törte szép jövőjét. Képzetsége előtt ellenfelei is meghajoltak.

Harkányi Ede dr. földink volt Sikere büszkeséggel töltötte el ismerőseit, kik most megrendülve szállnak a gondolat szárnyán Harkányi dr. ravatalához, kinek a Zalai Közlöny is Isten veled et mond.

A Társadalomtudományi Társaság, a Szabadgondolkodás Magyarországi Egyesület, a Társadalomtudományok Szabad Iskolája, a Huszedik Század szerkesztősége, a Magyarországi Feministák Egyesülete együttes gyászlapot adott ki.

Személyi hír. Angyán, Béla, a budapesti sztr. Rókus-kórház belgyógyászati osztályának főorvos vasárnap Nagykanizsán volt. Ez alkalommal Szekeres József dr. főorvos társaságában megtekintette a helybeli közkórházat.

Halottak napja. A helybeli gimnázium ifjúsága tegnap d. u. tanáraik vezetésével kivonult a temetőbe, hogy elhunyt tanáraik sírján az emlékezet mécsét meggyújtás. Beszédet mondott Mezgár Lajos VIII. o. t. alkalmi költeményt szavalt Rauschenberger Gyula VIII. o. tanuló. Az ifjúsági éneknek pedig gyászdalokat énekelt.

Halálozás. Özv. Gärtner Vilmosné 80 éves korában Nagykanizsán elhunyt. Nagyszámu közönség gyászolja. A jószívűségéről ismert öreg urnót tegnap délután temették nagy részvétellel.

Földes Miklós előadása. Sümegről írják: Az O. P. I. E. zalamegyei köre gyűlésén Földes Miklós nagykanizsai polg. isk. tanár „A polgári iskola és az állami oktatás” című előadást tartott, amelyen főként nemzeti szempontból az oktatás államosítását sürgette. A gyűlés erősen írte különösen a felekezeti oktatást elítélő hangot, végül a felolvasónak nagy figyelemmel hallgatott érdekes felolvasásáért köszönetét fejezte ki.

Eljegyzés. Miltényi Gyula, a Miltényi Sándor és fia nagykanizsai cég bolttagja eljegyezte Bay Irénke urleányt. Bay György rendőrkapitány leányát.

Szórakoztató délután. A Kath. Legényegylet vasárnap tartotta ez idei első szórakoztató délutánját szép számu közönség jelenlétében. Abraham

Kata áll. tanítónő zongorajátéka nagy tetszést aratott. Különösen nagy hatást ért el az a kettős, melyet Abraham Kata zongorán és Lukács József gordonkán adott elő. A közönségnek tapsai háromszor provokáltak új meg új darabot a két művésztől. Nagyon kedves volt Pavelkovits Anna monologja. Osermák László egyesületi tag Petőfitől szavalt szép előadással. Felolvasást pedig Gergely Sándor áll. tanító tartott.

Esküvő. Gyarmati György helybeli könyvnyomdász f. hó 4-én d. e. fél 12 órakor vezetett oltárhoz Orbán Teruska kisasszonyt.

Oesterreicher Bernát távozása. Lapunk nyíltterében találják olvasóink Oesterreicher Bernát polgártársunk búcsuzását. Harmincöt évi itt tartózkodása belesik Kanizsának fontos átalakulási időszakába. A régi egyszerű patriarhalis Kanizsa ebben az időben változott át a jelenlegi modern mederben haladó várossá. Mind a régi, mind az új időszakban kötelességtudó, hasznos polgára volt városunknak, ki életének legértékesebb részét itt töltötte el, részt vevén a mindazon mozgalmakban, melyek városunk életében előfordultak. Miut városi képviselő, megyei törvényhatósági bizottsági tag és a Kanizsai Járási Gazdákör tagja munkás polgárként szerepelt. A Zalavármegyei Gazdasági Takarékpénztár megalapításának egyik legértékesebb mozgatója volt annak idején és kezdetül fogva igazgatósági tagja. Midőn ezt szívesen elmondtuk, kívánjuk távozó polgártársunknak, hogy amint ahányszor má-ok boldogságán fáradozott, lelje fel új otthonában azt ami őt a fővárosba vezérelt: a családi boldogságot leánya és unokája körében.

Huszonöt év a nyomdában. Nemrégiben megemlékeztünk lapunk hasábjain Kirchner Károly a Zalai Közlöny nyomdájának gépmesteréről, ki most töltötte be huszonöt évi nyomdász munkásságát, ebből tizenhat évet jelenlegi alkalmazásában. A jubiláns tiszteletére a nyomda tulajdonosa Ifj. Wajdits József szombat este a Polgári Egylet vendéglőjének külön szobájában lakomát adott, melyen résztvevett a nyomda és a könyvkereskedés személyzete és lapunk szerkesztőségi tagjai. Itt említjük, hogy a nagykanizsai szervezett nyomdászok szombaton este társasvacsorát rendeznek Kirchner Károly tiszteletére.

Hertelendy automobilja és a nagybőgős. Tapolecáról írják: Hertelendy Ferenc temesi főispán automobilja Gyenesdiás község közelében elütötte Horváth János ittasi állapotban levő bajesai nagybőgőst. A zenész súlyos sérüléseket szenvedett. A főispán megtérítette az összetört nagybőgő árát és még külön kárpótlást adott a szenvedett sérülésekért. Az automobilist sofőr vezette.

Merénylet a balatoni vasut ellen. Tapolecáról jelentik: A Badacsonytomajról induló tehervonat ellen ismeretlen tettes merényletet követett el. A vonat elé két méter hosszú vasuti sint fektettek. A mozdonyvezető észre vette ugyan a veszélyt, fékezett is, de már későn volt, a mozdony első kerekei oly szerencsésen haladtak keresztül, hogy ismét vissza esett a sínpárra, s nagyobb bajt nem okozott. A gaz merénylőt a csendőrség nyomozza. — Karácsonyi Kálnán járási főszolgabíró hirdetményt bocsátott ki ez ügyben, melyben óva inti a járás lakosságát hasonló gaztettek elkövetésétől.

Kiss szerencsése nagy! Miért a legnépszerűbb a 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki közpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegye föllárasító helye. Most is itt nyerték a 600.000 koronás főnyereményt, immár negyedszer. Ajánlatos tehát t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és rendeljenek Kiss Károly és Társa bank részvényláráságnál Budapestben, Kossuth Lajos utca 13, sorsjegyet. Húzás már november 18-án.

Városi muzeum. Értékes könyvei és műtárgyai vannak a városnak, melyek most a szem elől elrejtve a levéltárban vannak. A legutóbbi

pénzügyi bizottságban egy helyes érzékű városatyá indítványára elhatározták, hogy a tárgyak a tandes-teremben kellő szekrényekben helyeztessenek el. Ez az intézkedés nemcsak azért találkozik tetszésükkel, mert ott mégis szem elé kerülnek, hanem mert a látókon felbuzdulva talán gyarapításra ösztönzi a szemlélőt, vagy a városi intéző köröket. Így alapja lehet annak a városi muzeumnak, melynek a Zalai Közlöny már annyiszor volt szószólója.

Villamos költségek. pénzügyi bizottságnak pénteki ülésén kerültek elő azok a költségek, melyek a villamosvilágításra való pályázatok ideje alatt felmerültek. A szakértői díjazásokkal együtt 12 ezer korona költséget okozott az új szerződés megkötése. Ezt azonban nem vette be a költségvetésbe kiadásnak, hanem a városi közvilágítás megtakarítási összegéből, ami 14 ezer koronát tesz, fogja a tételel fedezni.

Egy koldusmodell öngyilkossága. A kanizsai koldusvilág egyik tipikus alakja Pingiczer öreg vak koldus tegnap délelőtt 11 órakor Kinizsy utcai lakásán egy szíjjal az ajtóra erősített fogásra felakasztotta magát. Az öreg koldust bizonyára sokan ismerik Nagykanizsán. Ott állt mindig a plébánia templom előtti keresztnél. Érdekes típusa egyizben a nagykanizsai gimnázium rajztanárának Kálóczynek is feltűnt, ki őt lefestette és az érdekes kép ma is díszíti egy nagykanizsai műbarát szalonját. Az öngyilkosság oka, eltérőleg a szokottnál, nem ismeretlen. Az okok közt állítólag az is szerepel, hogy Pingiczer nem győzte bevárni az agok hazának felépítését és emiatti elkeseredésében lett öngyilkos.

Utóállítás. A rendez november hónapi utóállítás f. hó 5-én lesz a Polgári Egyletben.

Iparosok dalárdája. A Déli Vasuti fűtőházi kézművesek dalárdáját már több ízben hallottuk és volt alkalmunk elismerésünket kifejezni úgy a dalárda vezetőjének Rácz János kántor urnak, valamint a dalárda tagjainak. Nem útnak vásári lármát, de működésük nem szünetel, buzgalomuk nem laukad. A nyáron mikor a Vasutas Szövetség Siófokon ünnepséggel várta elnökét Bathhány Tivadar gróft, meghívták őket az ünnepen való közreműködésre. Ez alkalommal a fürdői parkban hangversenyek és nagy tetszésben, elismerésben részesültek. A Szövetség ezüst serleggel tüntette ki őket melynek felavatása a tél folyamán megtörténik. Egy másik ünnepségből kifolyólag Zákányban működtek együtt az ottani dalárdával. Főnökeik minden lehető támogatásban részesíti őket. Eddig egy műhely helyiséget bocsátott rendelkezésükre, november elején azonban a Csengeri-uton bérelt helyiségben helyezkednek el, hol nem csak az énekpróbákat fogják tartani, hanem társas összejöveteleket, sőt szakszerű felolvasásokat is rendeznek.

Árverési hirdetmény.

„Néptakarékpenztár részvényláráság
Nagykanizsán“

zálogosztályában

1909. november hó 15-án árverés lesz, amelyen az 1909. október hó 17-ig lejárt és ki nem váltott, vagy még nem hosszabbított tárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete d. u. 2-kor.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő újkorrel használtatik vesesebajoknál, a húgyhótyág bántalmainál és köszvényéknél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Valjósan Hízta!

Kapható minden gyógyszertárban vagy a Szeged-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál. Budapest, V. Rudaórásparti 8.

— **Kalivoda Kata festőiskolája.** Kalivoda Kata, már tekintélyes hírnévre szert tett festőművész, átvette Ullmann Róbert festőművész nagy látogatottságnak örvendő festőiskoláját Budapesten II. Arénat utca 58. Kalivoda Kata művésze érdekes és szellemesen teljesen magyar, de emellett finom és előkelő; nem csodálni való tehát hogy növendékei a magyar arisztokrácia legmagasabb köréből valók. Kalivoda Katának iskoláján kívül még saját műterme is van Dunakeszében. Kalivoda Kata a vidékről is elfogad a leghűségesebb leány növendékeket teljes kiképzésre. Kalivoda Kata zalámegyei leány és Kanizsán bijos művészetének sok barátja van.

— **A Klein Márkus Fiai cement nagykereskedők** mai hirdetését az olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Életveszélyes baleset.** A Franz cég helybeli gézmalmánál egy új kéményt épít L. Gussenbauer et Sohn kéményépítési vállalkozó cég Wienből. Ma reggel Buncum Ferenc napszámos a már 10 m. magasra emelt kéményből az abban levő hágesőkon a felső nyíláson ki akart jutni. Ekközben ahelyett, hogy a gerendába kapaszkodott volna, az állás egyik tartócsapjára fogódzott. Ez azonban lazán volt benne és így Buncum a vassal együtt a mélységbe zuhant és életveszélyes sérüléseket szenvedett. Barkarja eltört és baloldarbordái beszakadtak. Esméletlenül a kórházba szállították. A baleset oka a felvett jegyzőkönyv szerint a saját vigyázatlansága volt.

— **Elfogott pénzhamisító.** Takács József (tízi) kiskanizsai lakos szepetneki erdőőr az ottani erdőben hamis 5 koronások gyártásával foglalkozott. A csinált pénzt bucsukor és vásárokon meg az est-homályban szokta kiadni. Bajcsán is beküldött egy gyermeket szivarért a boltba, egy ölm ötkoronással. A kereskedő felismerte a rossz pénzt és jelentést tett az esetről. A megejtett nyomozás alapján Takács Józsefet letartóztatták; az erdőben egy faoduban megtalálták a gipsz mintát, az öntéshez való kanalat és nagyobb mennyiségű ölmöt. A pénz elég jól van öntve, csak a kórirat nincsen rajta. A hamisítónak társa is van, aki valószínűleg rövidesen szintén belekerül az igazságszolgáltatás kezébe. Takács átadatott az ügyészségnek.

— **Elhalasztott befizetés.** A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezet a hétfői befizetéseit, tekintettel az ünnepre, pénteken fogja megtartani.

— **Értesítés** A Délzalai Takarékpénztárral Egyesült Önszegélyző Szövetkezetnél a november 1-ére eső befizetés az ünnep miatt november 5-én, azaz pénteken tartatik meg.

— **Szőlőbirtokosainkhoz!** Nagy Gábor szőlő-nagybirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyészített Delaware faj-szőlőnek természetét az idén, a midőn az ország összes szőlő termését a betegségek majdnem teljesen lepusztították, a helyszíne tekintve meg is győződjünk meg, hogy a Delaware szőlőről tett állítások a valóságnak teljesen megfelelnek. Ezen felhívásra az ország bor-vidékeiről tömegesen utaztak Kölyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagú küldöttséget is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínen annyira el volt ragadtatva, hogy nyomban nagyobb mennyiségű vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírű Delaware szőlőnek és borknak, hogy t. olvasóink saját érdekükben esleksenek, ha meghozatják Nagy Gábor, Köly, (Biharm.) képes árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld.

— **Bércokcsikok felebbezése** Érdekes jelenség, hogy bércokcsikaink, kik a bércokcsi szabályrendeletet már a tárgyalása előtt is ismerték, sőt módjukban volt a képviselőtestületi határozat után is felebbezéssel élni, akkor hallgattak. Pedig ebből az 5 hallgatag tetszősökre lehetett következtetni. És most mikor a szabályrendelet minden fórumot megjárta, mikor a belügyminiszter jóváhagyó záradékkal ellátta, most jajdulnak fel. Felebbezést adtak be, melynek izléstelen hangjával nem akarunk foglalkozni. Csak megakarjuk jögyezni, hogy komoly polgárokhoz felebbezésben felsorolt okok a döntők, nem pedig a benne kifejezett kétesértékű hatásra szánt kitételek. A felebbezés különben az alispánhoz van szánva oly célból, hogy véleményezés cél-

jából a soproni iparkamrának adják át, mert a jelenlegit nem szakemberek készítették és mert az ő anyagi érdekeik nincsenek kellek megőve. Kíváncsian várjuk, hogy az alispáni hivatal, mely már jóváhagyólag foglalkozott a szabályrendelettel, mikép fogadja a beadványt. Ha ugyan a kérvény egyáltalán felterjeszhető már ez ügyben.

— **Halálosan sérült a kórházban.** Zalaszentbalázsról az új folyamán egy életveszélyesen megsérült férfit szállítottak be a kórházba. Beszélni nem tud, így kihallgatható nem volt.

— **Elintézet felebbezés.** Konold Frigyes a Bathányi-Strattman hercegi uradalom egyik bérlője felebbezést nyújtott be a Két árok közti és Pivári malomi dűlőre kivetett adó miatt. E dűlőket ugyanis mint rétet adóztatta meg a város, holott a bérlő legelőnek minősítette azokat. Ez ügy miatt Kubanovszky István szombathelyi helyszínelési felügyelő és Kozmadómbi Ferency Kálmán földadó bizottsági előadó városunkba érkeztek és a vizsgálat után a tényállásnak megfelelően a legelő művelési ágba sorozták az említett dűlőket és egyben a talajvizsúlyok minősége szerint a II. osztályba sorozták. November közepén újra, ellátogatnak Nagykanizsára, hogy az egyes földosztályozási helytelenségeket, melyek idők folytan keletkeztek, hivatalosan megszüntessék.

— **Egy ajánlásra méltó játékszer.** Tekintettel a közelgő karácsonyi ünnepélyre, sok szülőnek kívánatos, ezen sorok által egy játék- és foglalkozási szerre figyelmeztetve lenni, a mely a számtalan játékszer között kivételes helyet foglal el és különösen azáltal tűnik ki, hogy a gyermek-ával mindig szívesen játszanak. Ez egy cikk a mely évről évre mindig gyakrabban átszáll apáról fiúra és a mely tehát nem látványos játékszer, mely csak szép színei által kápráztat. Majdnem azt hisszük, hogy ezen játékszer megnevezése felesleges, vagy talán mégis létezik oly család, a melyben a Horgony Kőépítészkerény még ismeretlen. Ő az, a melyet ezennel legjobb karácsonyi ajándéknak ajánlani akarunk mert ezen játékszer joggal a legmegalapozottabb ajánlásra méltó. Miután rövid idővel karácsony előtt az üzletek nagyon el vannak foglalva, legjobb ha bevásárlás előtt Richter F. Ad. és Tá., kir. üdv. és kam. szállítóktól, Bécs, I., Operngasse 16. beszerezzük a legújabb árjegyzékét, hogy egész kényelmesen a megfelelő Horgony-Kőépítészkerényt kiválaszthassuk. Bővebbet találunk benne jó zenélő- és beszélő-gépekről is.

— **Tűz.** A napokban Zalaszentbalázson gondatlanság miatt tűz keletkezett, mely 7 gazdának házáat, gazdasági épületeit és eszközeit elhamvasztotta. A kár 48 ezer K-ra megy, ami biztosítás útján csak részben térül meg.

— **A visszatetsző szaga és íze** következtében oly nehezen bonyelhető csukamájolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható, a híres „Scott-féle Emulsió”-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

— **A „Jövendő” pöre** Nem Bródy Sándor megszűnt Jövendő című folyóiratáról van szó, hanem arról, melyet Berlász Jenő szerkeszt, mint a kémiényseprő segédek szaklapját. E lap két oly közleményt közölt, melyet Stefanecz József zalaegerszegi és Nagy Ignác hatvani kémiényseprő-mester magukra sértőnek találtak. A nagykanizsai kir. törvényszék pénteken tárgyalta mindkét ügyet. A büntető tanács — Kenedi Imre dr. elnök, Fischer József dr., Kayser Elek szavazóbírák — a cikk szerzőjét, Szakos János 26 éves nagykanizsai kémiényseprő-segédet bűnösnek mondotta ki és a vádlottat 14 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt felebbezett.

— **Vizezetékek Sümegen** Sümegen vizezetéket szándékoznak létesíteni. Ez ügyben Eitner Zsigmond elnöklésével vizezetéki bizottság működik. Az elnök érintkezésbe lépett egy belga társasággal, mely Magyarországon 2 millió korona részvénnyel vizezetéket szándékozik építeni.

— **Magyar ruha a vármegyén.** Szombathelyen a múlt héten leplezték le II. Rákóczy Ferenc arcképét a megyeház üléstermében. Az ünnepi beszédet Weörös István tartotta díszmagyarban. Meg volt a hatása a tűzes beszédnek is, meg a nemzeti viselkedésnek is. A vármegyei tisztviselők ugyanis elhatározták, hogy ezentúl a vármegyei köz-

gyűléseken magyar ruhában fognak megjelenni.

— **Mindenszentek kalácsa.** A kisvárosi életnek régi szokása, hogy mindenszentek napján a pékek mindenszentek kalácsot ajándékoznak vevőinek. A régi világ poezise azonban minden téren eltűnik és így nem csodálható, hogy a mindenszentek kalácsa fölött is megházták a lélekharangot. Ezt az akaszt a keszthelyi pékmesterek az ottani sajtó nyílttér rovatában így jelentik be:

Tisztelettel értesítjük nagyrabecsült vevőközönségünket, hogy az idén a mindenszentek kalácsát nem készítjük. Számítalan oka közül csak egyet: a liszt rendkívül drágasága ugysis megnehezíti a lértér való közelmünkét.

— **Megvakult színész.** Alpár Irón a pécsi színház tagja elvesztette szemevilágát. Most jótékony előadást rendeztek a pécsi színházban Alpár Irón javára, amelyen Révy Aurélie is fellépett. A vak művészd műve maga is szavalt az estén, melynek nagy sikere meghozta a művészdnek az anyagi támogatását.

— **A vásáron.** A muraszardahelyi vásáron Ruzsics Bálint 19 éves perlaki legényt egy ló hátsá rugta. A fiatal legény szörnyethalt.

— **Goldmark ünnep Keszthelyen.** A Danántuli Dalosözvetség dalosversenyének keretében Keszthely város Goldmark Károly, a világhírű zeneköltő tiszteletére ünnepséget rendez. Az ünnepség rendezésére Fodor Izsó budapesti zenetanár kéri fel.

— **Keszthely város képviselőtestülete** gyűlésen bejelentették, hogy az ártéri kut kitünően sikerült. A megejtett vegyelemzés a víz minőségét jónak találta. A kut vízösszege megfelelő. Az új kórház teljesen elkészült. A főgimnázium homlokzatára felállítandó villamos óra költségvetését a képviselőtestület elfogadta.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Buocsuzás.

Alulírottat 35 évi kanizsai tartózkodásom után a barátságunk kellemes és sok szálu kötelékei fűztek ide. Barátaim és ismerőseim nagy száma szinte lehetetlenül teszi, hogy most, midőn Budapestre (Rottenbiller u. 5. a II. em.) költözöm, mindegyikőt személyesen búcsút vehessek. De kerülni akarom a bucsuzásnak reám nézve fájdalmas érzéseit is, azért ez uton mondom mindazoknak istenhozzátot, akikkel mint kanizsai polgárt a társadalmi érintkezés, a városi gazdasági élet és a honpolgári kötelesség a hosszú idő alatt összehozott és akik barátságunkkal megajándékoztak Jöndulatuk emlékeit magammal viszem és kérem, hogy rokonszenvéket eltávozásom után se vonják meg tőlem. Isten áldása legyen barátaim és Nagykanizsa városán.

Nagykanizsa, 1909. nov. 2.

Oesterreicher Bernát.

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki Címét tudatja. Ezen könyvet meg az is kérje, a ki gondolni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sűrű és gyökere vasszőlőkől, a világhírű Delawareből Állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,** Bihardiószeg

A Zalai Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák-tér I. sz. alatt van

KÖZGAZDASÁG.

A vicinális kérvény.

— Áttették a pénzügyi bizottsághoz. —

Megemlékeztünk már arról a kérvényről, melyet Franz Lajos és fia nagykanizsai malom és villamvilágítási cég, mint a Nagykanizsa-Ihárosberény-Csurgó, Ihárosberény-Komárváros helyi érdekű vasut előmunkálatainak engedményese adott be Nagykanizsa városához. A cég kérvényében háromszázszor névértékű törzsrészvény jegyzését kéri a várostól. A kérvény részletesen felsorolja azokat az eredményeket, melyeket gazdasági, forgalmi és közigazgatási téren vár az új vasutól. A beadvány nem foglalkozik a tervezett vasut vonal részletes ismertetésével, hanem ehelyett egy német katonai térkép mellékletet tartalmaz, melyen fel vannak tüntetve a vonal által érintendő községek.

A városi tanács legutóbbi gyűlésén terjesztették be a kérvényt, melynek érdemleges tárgyalásába a tanács ezúttal nem bocsátkozott, hanem elrendelte a kérvénynek a pénzügyi bizottsághoz való áttételét.

A pénzügyi bizottság fog először véleményt mondani arról, vajjon mily anyagi áldozatot érdemel az új vasut Nagykanizsa város szempontjából.

Elutasított kérelem. Heltai József, a Kereskedők Társulatának titkára többek felkérésére azzal a kérelemmel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy október 31-ikére a vasárnapi munkaszünetet délig fűgessze fel. A kérés ugy látszik nem volt indokolt, mert Sztéryni államtitkár a miniszterium nevében adott válaszában kijelentette, hogy a kérést teljesíthetőnek nem találta.

Szaktanfolyam. A Nagykanizsai magántisztviselők egyesülete értesülésünk szerint az idén ingyenes szaktanfolyam létesítését tervezi. A kereskedelmi élet köréből velt tárgyakat (könyvelés, váltó és kereskedelmi jog egyes fejezetei stb.) az előadók szabadelődésben fogják ismertetni. Egy kiküldött bizottság most dolgozik az anyag összeállításán.

Új pénzügyi intézet. Nem kell megijedni e címtől. Ezúttal nem Nagykanizsán tervezik, hanem Szombathelyen. Ott terveznek egy új pénzügyi intézetet a kereskedelem előmozdítására százezer korona alapítékkel. Ezzel a parányi tőkével a rendes hitel megszavazáson kívül még a fizetési zavarokkal küzdő kereskedőket is támogatni fogják. Ezenkívül lesz az intézetnek igazgatósága is, ami a fő. Sőt a legfőbb.

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

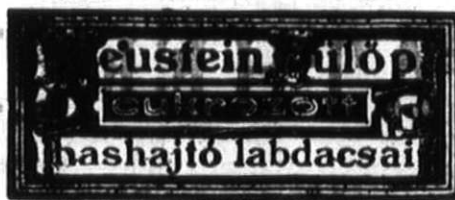
Hogy ezt bebizonyítsam a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelteliséssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem. A felvétel áll: egy drb. 20 éves csercsepes kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötöszi permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetesen permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője téiben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hívtvány fajtákat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerzeni az csak NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE” vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását természetesen királyi közjegyzővel hiteltelített eredeti fénykép felvételeit szines kivitelen, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lucasültetéseiről is ad részletes, helyes utabiztositásokat.

NAGY GÁBOR szőlőgyáriherkes KÖLY
pásta, távirta és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát szerb és román nyelven.

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrészeketől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Szekrekedés

gyógyezésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrosított volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVÁSI! Utazatóktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pillulát, tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozban a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegye és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keres. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.
Neustein Fülöp Gyógyszertára, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.
Kapható Nagykanizsán: Raik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

a lelkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ós-Csanádon (Torontál-m.) ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima szőlőoltványok bor-és csemegefajok valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőügönsnek külön e célra választott fajok. — Gyümölcsfa- és rózsaszőlőoltványokban nagy választék

Faj- és árjegyzék ingyen és bérmentve. A számos elismerőlevél közöl itten csak egy:

A küldött oltványokkal teljesen meg vagyok elégedve. A kedvező időjárás mellett igen szépen megereedtek, az elmaradottak száma 1—2%-nál többre nem tehető. Fajtisztításról ezidő szerint még nem nyilatkozhatom.

Tisztelettel Dr. Gróf Árpád Gygyéd.
Szeged, 1909. július 10.

Védjegy: „Horgonyt”

A Liniment. Gapsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszvényét, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K 20, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Tisztaságáért 30.000 korona kezesség.

Többet észszel mint aróval!

Schicht-szarvasszappana

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht szarvasszappana minden viben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, megelőző gyorsan oldja a szennyt, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT szarvasszappana teljesen

tiszta és ment maró anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobb anyagokból kész előállítva. Használata minden tisztítási célra és mindenféle mosáshoz a jósán és ész parancsolata és minden háztartásban jelentékenyen megtakarít időt, munkát és pénzt.

Legnagyobb kitüntetés Arany államérem, Nürnberg 1906.

Globus

Fém-tisztítókivonat

Legnagyobb kitüntetés Grand Prix - St. Louis 1904.

Jobban tisztít mint mindenféle más.

Fém-tisztítószer.

MINDEN CEMENTFOGYASZTÓT

tisztelettel felkérünk, hogy portland és román cement szükségletének 1910. évre való fedezése előtt ajánlatainkat a saját érdekében bekérje, mert a fenti cikkeket bármely gyárnál is előnyösebben szállítjuk.

KLEIN MÁRKUS FIAI

cementgyáreskedők és a Magyar Vulkan cementgyár részv. társaság helyi gyárainak dunántúli vezérképviselői

SOPRON.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal, és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közi?

- A Pathéfonnál **nem** kell tüt cserélni.
- A Pathéfon tüt **nélkül** játszik.
- A Pathélemezek **soh'sem** karcolnak, nem csiszolnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A Pathélemezek **oly** jók, hogy azok **ném** válnak hasznavehetetlenné.
- A Pathélemezek **kellemes, értelmes, puha** hangot adnak.
- A Pathélemezeknél **senki** a fülét be nem fogja.
- A Pathéfon egy elsőrendű művészies házihangszer, a **mely** minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztémát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciát felülmúl.

Gépek 45 koronától feljebb.

28 cm. kétoldalu lemez K. 5.—

24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes igaznyezekar, Rózsa Lajos, az első Irvéd-gyalogezred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhart Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

Biztosító

részvénytársaság, mely az életágazaton kívül minden ágazatot kultivál. Nagykanizsán *Zalamegyére* terjedő főügynökséget szándékozik szervezni. Reflektánsok, kik jó összeköttetéssel bírnak, küldjék jelentkezésüket „Existencia 3281” jeligére *Haasenstein és Voglerhez (Jaulus és Társa) Budapest.*

Ingyen!   **Ingyen!**

A Richter-féle

Horgony--Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények

uj képes árjegyzéke éppen most jelent meg. Fontos tájékoztató azon szülők számára, a kik gyermekeiknek a híres **eredeti gyártmányt** beszerezni akarják. A beküldés bérmentve eszközöltetik Richter F. Ad és Ta, kir. udv. és kamarai szállítók által, Bécs, I., Operng. 16. A Horgony-Kőépítőszekrények valamennyi játék-áru-üzletben készletben vannak, azonban csakis „Horgonnyal” ellátott szekrényeket fogadjuk el.

forduljon minden érdeklődő, ki szült fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diázserjék, Tülevölvek, Korlátonövények, Boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok. (l. szalm árú)

európai és amerikai szim és gyökereken veszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen).

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Hirdessen a „ZALAI KÖZLÖNY”-ben

Oh jaji!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és székhely: raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár

Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17.

csakhamar meggyógyítot

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazásáért.

Társadalmi forrongások.

A haladó kor fokozódó szükségleteivel szemben a létközdelemben eddig rendelkezésre állott eszközök elégteleneknek bizonyultak. Szerencsére, hogy nemcsak az életfeltételek, de maga az emberi nem is folytonos evolúcióban van és mindig új fegyvereket nyer a létért való küzdelemben.

A fejlődő tökéletesedés nyomai már is erősen mutatkoznak, különösen a nyugoti nemzeteknél, a melyek mint legrégibb európai kultúrnépnek a legkedvezőbb körülmények között éltek és melyeknek fejlődése következtül a legelőrehaladottabb stádiumban van.

Ezek körében már mutatkozik a legújabb szükségletek felismerésére és kielégítésére egy újabb érzék — a társadalmi érzék.

A magyar faj még nem érte el ezt a fejlődési fokot és szinte tanácstalanul áll a XX. század elején a legkülönfélébb velleitásoknak eddig soha nem tapasztalt szörnyű káoszában, melyben az istentagadás a fanatizmussal, a legkorlátlanabb individualizmussal az anarkia, a vasmarku szocializmussal, egoizmus az altruizmussal vivja szörnyű harcát. Szinte féltő, hogy ez a féktelen forgatag, mely mindent veszélyfelé fenyeget, tényleg elsöpri azokat, melyek nem látják az ellentétes erők áradójának irányát, mely a kibontakozás felé vezet.

A kérdések tömkelegében, a hol az okok komplexumánál fogva az ész hatalma megtörik, mintegy beidegzi az ember a hatásokat és ellenhatásokat és csak ezen irányítása után mehet.

A társadalomnak még azon rétegeiben is, melyek vezérszerep vivésére volnának hivatva és tényleg visznek is, a legtöbbször hiányzik a társadalmi öntudat, vagyis nincs még bennük az a fizikai állapot, mely megismerteti az emberrel nemcsak azt, hogy ő minden más embertől különálló „én”, hanem azt is, hogy azokkal együtt egy összefüggő organikus egészet, egy élő individuumot képez, melynek magában véve ő csak elenyésző, csekély része.

Nem kell azonban azt gondolni, hogy a társadalmi öntudatnak a kifejlődésére csak várni kell és hogy az, ha itt van az ideje, úgy is kifejlődik.

Az evolucionális fejlődés mindig a viszonyok hatása alatt keletkezik, tehát utólagos, alkalmazkodó jellegű; de kifejleszthető preventív is, ha előidézzük az okokat, a melyeknek eredménye.

Annyi bizonyos, hogy a szükségletek felismerése nélkül a társadalom nem ismerheti fel azon feladatait sem, melyeket maga elé tűzni és megvalósítani, vagy, melyért küzdeni hivatva van.

Ezen szükségleteknek és feladatoknak fel nem ismerése az oka nagyrészt annak,

hogy nálunk hiányzik a közérzületnek és közvéleménynek hatalmasabb kifejlődése. Nincs meg a közérdeknek az a világos felfogása, mely megtanítaná az embereket, hogy a közös előmozdítása a legjutalmazóbb befektetés.

Ezen felfogásnak beleoltása a polgárokba a legjobb szer a torzalkodások ellen, ez maga képes az annyit hangoztatott korrupció ellen sikra szállani.

Es társadalmi érzékünk hiányának még egy végső oka van: hogy a társadalom semmi elismeréssel sem adózik azoknak, a kik ezekkel a kérdésekkel behatóbban foglalkoznak.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A tegnap délutai közgyűlésnek egyik legfontosabb tárgya az 1908. év zárószámadás volt. Azt hittük volna, hogy ez a képviselőtestület nagy részét oda vonza a gyűlésterembe. Nem úgy volt. Alig voltak negyvenen. Ugy is elköltötték már a pénzt — mondja egyik képviselő ülés előtt — a számadás megrendben van. Hát az igaz. De a bizalom is nagy a város vezetése iránt, amit szívesen konstatálunk és amit a képviselőtestület élénk helyeslése bizonyított, amikor a polgármester kifejezte, hogy mindig szívesen látja a képviselőket, ha a városi ügyvitelbe betekintenek.

Körülbelül $\frac{1}{4}$, 4 kor foglalta el az elnöki széket Vécsey Zsigmond polgármester. Mellette ült Lengyel Lajos főjegyző, a város elő lexicon, Bentzik Ferenc dr. városi ügyész és Deák Péter főkapitány. A jegyzőkönyv hitelesítésére Ebenspanger Leo és Újvári Géza képviselők kérétek fel. Napirend előtt felszólalt Blau Ottó, hogy a főkapitányhoz akar kérdést intézni, de a tárgysorozat végére helyezték interpellációját.

A Teleki-ut kikövezése kis bazaltkockával már a múlt évben elkészült, de mivel 8 m. helyett csak 6 m. széles utat készített az állam, a város, megtagadta a 7300 kor. hozzájárulási költséget. Most a keres. miniszter értesítette a várost, hogy kiklopsz kövezéssel még 2 m.-rel kiüdvíti az utat. Tudomásul vétetett.

A zárószámadás tárgyában a tanácsi javaslat az volt, hogy mivel a számvizsgáló bizottság a város számadásait helyeseknek találta, általános költségvetés tullepés nem volt így pótköltségvetés szükségére nem forgott fenn, sőt némi megtakarítás történt, tehát a felmentvényt megadhatónak ajánlja.

Elek Lipót a tanácsi javaslatot elfogadja, de indítványozza, hogy az adóhátralékok névszerint évről-évre kimutatva a pénzügyi bizottság elé terjesztessenek, hogy az új költségvetést ennek figyelembevételével készíthessék el. Indítványozza továbbá hogy az átfutó tételekről és pénzümveletekről bővebb és világosabb magyarázat adassék a zárószámadásban.

Reinitz József rámutat arra a könyvelési hibára, hogy a pótdóhátralék nem 63000. hanem 70000 K mert a 7000 K túlfizetés a hátralékot nem csökkenti. A zárószámadást Elek Lipót indítványával együtt elfogadja egyhangulag a közgyűlés és a számadók részére a felmentvényt megadja.

A városi és gyámpénztári tőkék az 1910. évben is a már meghatározott arány szerint helyzetnek el a Nagykanizsai, Délzalai, Gazdasági és Néptakarékpénztárban és a Bankgyeületben.

Az 1910 évre érvényes legtöbb adót fizető v. képviselők névjegyzékének kiigazítására a következő bizottságot küldi ki: Elek Lipót, Plihal Viktor dr., Steszlin Ferenc és Fábian Zsigmond dr.

A városi szervezési szabályrendelet átdolgozására is egy bizottságot delegál a gyűlés a köv. tagokból: Schwarz Adolf dr., Fábian Zsigmond dr., Elek Lipót, Trpammer Rezső dr., Rotschild Jakab dr., Eperjesy Gábor, polgármester, főjegyző és városi ügyész. Schwarz Adolf dr. teletitli, hogy ez az átdolgozási indítvány akkor tétel, mikor a városnál több tisztviselő állás volt úresedésben. A közigazgatási költségeket magasaknak tartja azért megvizsgálandó nem lehetne-e a hatásköröknek másként való csoportosításával személyi kiadásokat apasztani úgy, hogy a tisztviselők számát redukálják. Ez most idejelt mulva, de újra előkerül még az alkalom. A szabályrendelet most teljes egészében fog revízió alá kerülni. A képviselőtestület elfogadja Weisz Lajos dr.-nak abbéli indítványával, hogy revidált szabályrendelet csak a jogügyi bizottság meghallgatása után kerüljön a képviselőtestület elé.

Elénk vitát provokált Szabó Zsigmond dr. kórházi másod orvos részére a tanácstól javasolt lakbér megadása. A tanács 600 K-át javasol és méltányosnak tartja, hogy Szekeres József dr. főorvosnak 800 K lakbért állapítson meg, ami a közkórházi költségvetésben talál fedezetet. Weisz Lajos dr. nem fogadja el azt indokolással, hogy a várost nem terheli ez a költség, mert a kórház nivójának emelése szükséges és ami annak költségvetéséből hiányzik, azt mégis a város fogja pótolni. De az említett orvosok privát praxisa és vagyoni helyzete sem teszi szükségessé a lakbér megadását akkor, amikor más tisztviselőknek alacsony javadalmazásokból kell megélniük.

Elek Lipót rámutat a kórházi orvosok nehéz munkájára, zaklatott életükre és alacsony fizetésükre. Nemesak hogy a lakbér megadását elfogadja, de még fizetés emelést is indítványoz.

Eperjesy Gábor mint a kórházi bizottság tagja kimutatja, hogy a nagykanizsai kórház napi ápolási díjai legolcsóbbak az egész országban. Ennek lényegtelen emelése fedezi azokat a költségeket, melyeket az orvosok humanusabb javadalmazására fordítanak.

Vécsey polgármester rámutat arra, hogy a kórház most nagy átalakulás és kibővítés előtt áll, ami a betegápolási díjak felemelését úgy is szükségessé teszi. Kérdés, hogy a belügyminiszter most a fizetésemelést engedélyezné-e. Mert a miniszter intenciója, hogy a betegápolási díjak lehetőleg alacsonyak legyenek. Majd ha a kibővítés meglesz, szabályozzák a főorvos, másod, harmad és segéd orvosok fizetését, most csak a lakbérémelésre turjeszkedik ki a képviselőtestület. Szavazás alá boesátott és 11 szavazattal 10 ellenében fogadtott el a tanácsi javaslat.

Egyéb aprólékos tárgyak elintézése után sorra került Blau Ottó interpellációja, mely szerint felhívja a főkapitány figyelmét, hogy a városi marhahajtó utcákon helivásárokon több rendért állítson fel és a marhák kötélen való vezetését rendelje el, mert a gyermekek és felnőttek biztonsága veszélyeztetve van másképp. Deák Péter főkapitány kifejti, hogy az lehetetlen, hogy egész falva marhát kötélen vezessenek, de rendőrök felállításáról mint eddig úgy ezental is gondoskodik.

— Meg ne csaljanak a csalárd nap-sugarak. Nem a nyár heve csillog belőlök, hanem az ősz bucsuzása. Aki meleg ruhát tartogat a szegényeknek, aki téli lábbelit akar a szegény iskolás gyerekeknek kiosztani, ne várja míg a hóban, fagyban dideregve várják a kiosztást az egyesületek előszobáiban. Most mikor még meztel is hazavihetik a meleg jóságot: Adjatok, adjatok, amit Isten adott.

HIREK.

Lily néni pénze

(v.) Ez a fogalom a Steinheil-ügy óta lett közkeletűvé. A Lily-néni pénze arra való, hogy az élni vágyó nagyvilági nőnek tártongó deficijét fedezze. A nőnek sok ezerféle szükségleteit nem mindig a férj elégíti vagy elégítheti ki. A drága öltözéket és kalapot, a házban való nagy fényűzést, a költséges társadalmi élet és a raffinált kultúra száz meg száz apróságait nélkülözni nem kellemes. Szorongó szívvel nézi az élet kellemkeit a nő, különösen a csinos nő. Az erkölcsösség szilárdsága üdvös, különösen ha valaki a tulvilági életben hisz és színlag még a romlott-asszony is szeret erkölcsösnek feltűnni. De a házaselet szürkeségét a látkető élet színességéért becsereelni olyan csekély kis bottlásért, mint a milyen a hitvesi hűség megszegése, vagy a pártának elvetése, nem lehet bűn Isten és ember előtt. És végül színleléssel ezeket a hibákat az erkölcsökön is lehet fedni, mert bizonyítani úgy sem szabad senkinek.

A modern áramlat a vagyontalan nőt vagy lemondásra vagy önálló keresetre szorítja, sőt kényszeríti. Az özönvíz előtti morál legszivesebben látná, hogy minden szegény leány szobaleány, vagy szakácsné lenne, hogy a Manchester-polgárnak kényelmes legyen az élete. No de hát az önkéntes cselédek száma ma már nagyon megcsappant és minden szegény leány inkább vérbérért elmegy varróleánynak és Lily néni pénzével segít magán, ha pénz dolgában megszorult.

Az erkölcstelenség sohasem volt polgári foglalkozás, sem a múltban és nem is lesz a jövőben sem. Az önértékes nő föltétlenül küzdeni fog, ha a gazdasági harc elé állítja, küzdeni fog a munka és a lemondás fegyvereivel, tudással és eréllyel. Ezek a küzdők a feminizmas közkeletűek, kikből vezérek, sőt apostolok lesznek idővel.

De akiknek az élet kalaidoszkopszerűen változó örömei drágábbak minden elvnel és önértéknél, azokat könnyen megejti az optikai csalódás, melyet külsőségek okoznak. Hyenkor aztán a gyenge nő megoldhatatlan problema előtt áll. Vagy letűnik a társadalmi élet porondjáról és beburkolózza az erény moosoktalan koponyéba, mint névtelen hős eltűnik egyszersmindenkorra az „említették” sorából, vagy okos taktikával hozzányúl az életörömhöz és ha ennek költségei túlhaladják bevételeit — Lily néniel pénzelteti magát — Steinheinelé módjára. Végül a társadalom is ráun az erkölcsök folyton való nyilvánartására és nem nézi folyton az erkölcsök főkönyvét. Legfeljebb az irigyek vannak mindig nyomon, mint a kopók a vadnak. Ez is csak a kis városban sikerül.

Sokan vannak, leányok és asszonyok, kik ma már Lily néni pénzéhez folyamodnak. Nem teljesen veszélytelen módszer, különösen a leány reszkiroz sokat. De az asszony a

nélkülözést nehezen viseli el és még jobban bántja, hogyha pénztelensége a társadalom néma személyévé fokozza le. Hát ő az oka, hogy pénztelen? Minden szép nő nagyra temelt és nagyra lát: egy gazdasági szerencsétlenség miatt szenvedjen, sinlődjék? Földöntik tehát az erkölcsök kártyavarárt és Lily néni pénzéből szereznek tekintélyt, örömet, élvezetet, ruhát, kalapot, míg a fiatal élet lámpaalaja tart.

— A templomépítő bizottság hangversenye. Művészi hangversenyt rendez nov. 13-án a felső templomépítő bizottság. A világhírű Arányi művésznővérek jönnek e napon városunkba, kik önálló hangversenyt akartak rendezni, de a templomépítő bizottság meghívása folytán hangversenyüket a nemes cél érdekében fogják megtartani. A művész nővérekről, kiknek zenevük a világslapok hasábjain hosszú díszíretek között lett ismert a művelt nyugat előtt, jövő számunkban írunk bővebben, mikor is a hangverseny programját is méltatjuk.

— Tiszti szemle. Fényes egyenruhás tiszték járták ma délelőtt a város utcáin. A közöz laktanyába tartottak, hol ma volt a tiszt szemle. Fink alezredes tartotta a szemlét.

— Egyházmegyei hírek. A veszprémi püspök a zselickislaki plebánia lelki és anyagi ügyeinek vezetésével Sebestyén József tótszentpáli ideiglenes lelkész helyettesét bizta meg; — Brandt Ferenc zalagógánai káplánt Tótszentpálra, Supka Mártou törökkopányi káplánt Zalaszentalázsra helyezte át.

— Istentisztelet. Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 5-étől kezdve további intézkedésig fél 5 órakor fog kezdődni. — Ugyanott dr. Neumann Ede főrabbi a f. évben ismét sorozatos hitazonoklatokat fog tartani. Az első ilyen hitazonoklat f. hó 5-én lesz és tárgya: „A szeretet vallása” leendő.

— Az Irod. és Műv. Kör felolvasása. Az Irod. és Műv. Kör az őszi és téli évadra tervezett felolvasásának sorozatát most vasárnap, november hó 7-én nyitja meg. Az első felolvasást Horváth György főgimn. igazgató tartja vetített képekből kísérvé „Rómától Palermóig” címmel. Azonkívül a Kör dalárdája két énekszámot fog előadni: „Holdvilág” Abt F.-től és „Borus az ég” Riegertől. A legközelebbi felolvasást november hó 21-én Sáfrány Károly főgimn. tanár tartja „Az örök élet” címmel.

— Harkányi Ede temetése. Harkányi Ede a kiváló szociológiai író temetése a kerepesi római katolikus temető halottasházából ment végbe, a halott kívánságához képest papi segédlet és egyházi szertartás nélkül. A végtisztesség alkalmából Harkányinak több száz barátja és tisztelője jelent meg a progresszív társulatok és a munkásság tagjainak sorából. A számtalan koszorúval ellepelt ravatalnál Pikler Gyula egyetemi tanár, Jászi Oszkár és a munkásság képviselői mondtak gyászbeszédet, a sírnál Rác Gyula bucsuztatta Harkányit.

— A temetői hid. A temetői új hidon most végzik az utolsó simítási munkálatokat. Holnap pedig megtartják a teherpróbát. Temérdek nyers vasrudat szállítottak a helyszínre, amit mind ráfektetnek a hidtestre. Ha ezt megbírja, bátran megindulhat rajta a forgalom.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

különö alkalommal használták
vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi hurutjainál.

Húgyhajtó hatással!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztá!

Kapható ártalmatlan formában vagy a
Szege-Liptói Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudastrápart 8.

Hova építsük a gyárakat?

— Amiből Nagykanizsán is tanulhatnak. —

Valahányszor új gyár épül Nagykanizsán, mindig felvetődik a kérdés, hova építsük a gyárat, illetve hova adják ki az engedélyt. Ebben a tekintetben nálunk eltérők a nézetek. Erről a kérdésről érdekesen nyilatkozik a Vállalkozók és Iparosok Lapjában „A modern gyár” című cikk melynek írója Fischer Ede többek közt erről a kérdéstről is ír.

A gyár fekvése is, vagyis az a hely, ahol teleptül, a községi szabályrendeletnek megfelelően választandó meg. Esztétikai és közegészségi szempontból a gyár a körülötte lakókra nézve alkalmatlan, sőt egészségtelen lehet; a zaj, füst, korom, mérges kigőzölések senkire nézve sem kellemesek. Ez okból több város arra törekszik, hogy ugynevezett gyár-negyedeket létesítsen hogy a gyárakat egy bizonyos helyre telepítse. Ez a törekvés azonban egyfelől ellentétben áll a demokratikus és szociális korszakkal, de másfelől a terv keresztülvitele a gyárak szaporodása folytán egyre nehezebbé is válik. A város ugyanis folyvást terjed s ennek következtében a kihelyezett gyár-negyed végre a város közepéjébe kerül, de meg nem is igazságos, hogy a gyári szomszédság kellemetlenségeitől csak a városi lakosság egy része óvassék meg, a többi nem. A gyárak kitelepítése tehát nem modern és nem gyakorlati és sokkal helyesebb, hogy a gyárak a város területén arányosan felosztva helyeztessenek el, oly módon azonban, hogy az elhelyezés a környéket a kellemetlenségeitől lehetőleg megóvja s hogy a gyárak köteleztessenek azoknak a rendszabályoknak betartására, melyek a kellemetlenségeket a minimumra csökkentik. Hogy pedig a gyárak a város villanegyedeit, vagy legszebb utcáit se csufítsák el otromba, rideg, piszkos falakkal, szakítani kell azzal a nézettel, hogy a gyár építésének az esztétikához semmi köze. Igen is van köze, ha azt akarjuk, hogy a gyárat a város belsejében is megtűnjék s tényleg léteznek is már oly gyárépületek, melyek felépítésénél a célszerűség és a jóízlés kezett fogott, minél fogva ily gyárépületek a villa-negyednek is díszere válnak.

VELMA SUCHARD

Nyersen való

evésre

páratlan.

Ruzsicska Kálmán és a sümegi iskola avatás. A sümegi iskolaavatási ünnepségen a közoktatási kormányt Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő képviselte. Az ünnepségen Ruzsicska hatalmas, rajongó hevületű beszédet mondott, melyről joggal írja egyik ottani lap, hogy a beszéd ragyogó emléke lesz az ünnepnek. A beszédből közöljük a következő részt:

Fajunk sérthetlenségét ma már nem véres harcok, de a magyarságnak minden hazánkban élő nemzetiség feletti gazdasági, kulturális és erkölcsi felsőbbisége biztosíthatja. A munka, erkölcs és önzettség felsőbbisége, melynek át kell hatnia egyéni, társadalmi és hivatalos életünk minden rétegét: szokásainkban, kedélyünkben, jellemünkben, tudományunkban, irodalmunkban, költészetünkben s nemzetünk szent hagyományaihoz való törhetetlen ragaszkodásunkban. A nemzeti létünket vagy enyészettünket eldöntő faji és szellemi felsőbbiségnek alapját már az elemi iskolában kell elvetnünk, ösztöneit már itt kell felkeltenünk gyermekeink szívében. A magyar népiskolának a magyar oktatásügy nagy szervezetében betöltendő fontos hivatását nem mindig a jellege de az iskola szelleme dönti el. A kövek tömegét csak az Isten félelmének, a lángoló honszerelmének, a tiszta erkölcsnek és nemes emberszeretnek eszményei avatják fel a tudás, boldogság és földi megnyugvás templomává.

Wlassics Gyula somogyi vadászata. Wlassics Gyula a közigazgatási bíróság elnöke, szombaton a barcsi járásban levő Fölsőszentmárton községbe érkezett, hogy ott vadászszentvédelmének hódoljon. A vadászaton több vendég is részt vett. A vadászszerecsere fölötté kedvezett a társaságnak. Kiténik ez abból, hogy délelőtt 11 órától délután fél 4 óráig 71 fácánkakas, 5 szalonka, 5 fogoly, 3 ózba, 2 róka és 23 nyul került terítékre. A társaságot, amely a legjobb hangulatban töltötte el a napot, a vadászat után Dobos Henrik fölsőszentmártoni plébános látta vendégül házában. Ugyanezen társaságot vasárnap a pécsi vadásztársaság lakócsai vadászterületén látta vendégül. Wlassics Gyula tegnap este Szentlőrincen át visszautazott Budapestre.

A Küküllőmenti első szőlőoltvány telep Medgyesen (Erdély), melynek tulajdonosa Caspari Frigyes, ritka szakértelemmel párosult mintakezelés és a nagy költséggel berendezett vízvezeték segítségével oltványait oly kiváló és kifogástalan minőségre emelte és oly szépen fejlődött anyagot képes szállítani, a minőt az ország egy szőlőtelepe sem.

Gyógyszerész és Doktorért. A tegnapi közgyűlésen amint más helyütt megírtuk a kórházi orvosok fizetését 1. (egy) szavazattöbbséggel állapította meg a képviselőtestület. Ez az egy szavazat pedig Belus Lajos gyógyszerész volt, aki közvetlenül a szavazás előtt ért a gyűlésterembe. Szavazata nélkül egyenlően osztóltak volna meg az igenlő és tagadó szavazatok, amikor is az elnöki szavazat döntött volna. A történelmi igazság kedvéért megemlítjük, hogy Kiskánizsa egyértelműleg nemmel szavazott.

Városi bábák. A fennálló törvény értelmében Nagykanizsának 6 városi szülésznőt kellene alkalmaznia, amire a várost az alispáni hivatal fel is szólította. A tanács az eddigi tapasztalatok szerint nem tartja szükségesnek, hogy az eddigi 2 városi bábának a számát szaporítsa. Fizetésüket 240 koronában állapítja meg és ha ezek nem tudnának megfelelően a teendők nagyobb számának megfelelni, akkor a privát szülésznőket esetről-esetre honorálni fogja, ha azok a szegény asszonyoknak teljesítették szolgálatokat. Ez teljesen érthetetlen felfogás. Mert ha a szegény a városi bábához fordul, ez nem bujhat ki kötelessége alul, ha akár megszakad is a teendők sokasága alatt. Ha pedig egyenesen privát bábához fordul valaki hogyan lehet ellenőrizni, hogy ugyanabban az időben nem lehetett volna segítségére a városi szülésznő. Különben is egy érdekelt fél ugy nyilatkozott, hogy az újszülött 9 éves lesz addig,

míg a privát bábák a várostól a honoráriumot megkapnák.

Elítélve Mandlbaum Oszkár nem ismeretlen alakja a rendőrségi krónikának. Most majd két évig nyugton lesznek tőle, mert 2 évi fogházra ítéltetett egy személyes szabadság ellen alkotott merényletért. Egy esztendeje, hogy egy orosznyi leány érkezett a vasuton, hogy szülőfalujába tovább utazzon. Mandlbaum Pimeizl Géza társaságában a leányt a honvédkaszárnya felé vonzolta aljas szándékkal. A leány segítségkérésére katonák szabadították ki a merénylők kezéből Pimeizl Géza katoná, ellene a katonaságnál folyik az eljárás.

Riadalom a vonaton. A Nagykanizsáról Bares felé robozó személyvonat tegnapelőtt délután Babócsa és Bares között a nyílt pályán hirtelen megállott. A zsufozásig megtelt vonat utasai szerencsétlenséget sejtve, ijedten ugráltak ki a vonatból. Baleset történt ugyan, de ez nem volt jelentősebb. Ugyanis a gép elgázolt egy tehenet, amely a vágányokra tévedt. Az összemarcangolt tehén husrészei belekerültek a mozdony kényesebb részébe s csak ügygyel bajjal tudták ezeket eltávolítani. A vonat néhány perenyi késéssel folytatta útját Bares felé.

Agyonverték. Zalaszentbalázson hétfőn este 9 órakor a koresma körül oláklodott Péntek Vendel, Boke József, Kovács Vendel és Borsos Mihály. Nem mentek be, mert tudták, hogy a záró óra elérkezett, megvárták hát a bent borozó Gál János ottani gazdát, míg kijő Számolni valója volt vele Pénteknek, mert előtte való nap megfenyegette Gál, hogy: halál fia lesz. Mikor Gál kijött és 20 lépésnyit haladt azonnal körülfogták, de szaladni kezdett. A támadók 30 lépésnyire odább elérték és egy ásonyélnek való husánggal olyat ütöttek a fejére, hogy menten elterült. Ekkor még több ütést mértek rá, eszméletét veszítette és így szállították be a kanizsai kórházba, hol tegnap meg is halt. A tettesteket beszállították az ügyészség fogházba.

Női kalapokat a legutolsó fővárosi divat szerint, meglepő szép és gondos kivitelben alakít és díszít Friedrich Mariska divatárúsnő, Budapest, VI. Vörösmarty-utca 73. A vidéki hölgyközönséget arra kéri ezen elsőrangú fővárosi divatárúsnő, hogy alakítandó és díszítendő kalapjaikat postán küldjék be hozzá és azokat a legnagyobb megelégedésre, vadonat új kalapokként, nagyon olcsó munkadíj felszámításával szállítja vissza. Élőzetes felvilágosítással is készséggel szolgál.

A Főváros legelső fényképészeti és festészeti műintézetéről. Általános feltűnést keltenek a fővárosban azok a gyönyörű, művészi olajfestmények és krétarajzok, a melyek a „Rafael” fényképészeti és festészeti műintézet műterméből (Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46.) kerülnek ki. E műintézet nagy gondnal és szigorú pontossággal eszközi a vidéki megrendeléseket és ennek köszönheti, hogy immár az egész országban a legjobb hírnévnek örvend. Ugy olajfestmények, mint krétarajzok megrendelésénél elegendő a fénykép beküldése Krétarajzok díszes paszpartuban már 6 koronától, szines, olaj, vagy aparellképek 10. koronától feljebb. Élőzetes felvilágosítással és árjegyzékkel készséggel szolgál az intézet. Ajánljuk olvasóink figyelmébe a jó hírű intézetet.

Kerestetik egy operatőr. Csanády János boncolási szolgá sok éven át segédkezett a törvényszéki boncolásoknál és olyan szakértelemre tett szert, hogy nemcsak a borjumáját ismerte meg, de az emberi szívet, májat, vesét határozottan felismerte. Búszke is volt a tudományára, nem is hitták más-kép ismerős körökben mint operatőrnek. Hanem ugylátszik a boncoláshoz nemcsak tudomány kell, hanem egyéb is: bor, sör, jóféle pálinka; amivel bőven felfegyverkezve szokott Csanády bátyánk a boncolásoknál segédkezni. Hogy megártott neki, arról ő igazán nem tehet. Beteg lett ő: bár az italkos a gyomrába küldte, azoknak rossz hatása mégis a tudós fejét támadták meg. Magyarán mondvá boldondulni kezdett. A doktor meg azt mondja, hogy delirium tremensbe esett, Akárhogyan van is, elvittek Egerszegré az elmeógyógyosztályba. Addig is, míg tudós hivatalát újra elfoglalhatja — ki tudja — kerestetik egy új operatőr.

Találtatott. A Csengeri-uton egy nyers marhabőr találtatott, mely ugylátszik a vasutara menő kocsiról esett le. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvegy
mindenütt kapható.

Szerkesztői üzenetek.

„Az óriások Népakadémiája.” 1. Az a bizonyos „heti újság” 1906. november 3-án Villányi Henrik dr. felelős szerkesztésében jelent meg, ki lapjában soha nem adott helyet „förmendvényeknek”. Aki ismeri Villányi tizenhárom éves, komoly újságírói működését, az nem mondhatja, hogy az ő lapja „förmendvényeket” közölt valaha. 2. Az a cikk nem akarta a Népakadémia megalakulását meggátolni és ha ezt akarta úgy el is érte, mert a Népakadémia még ma Anno 1903. november havában sincs meg. De ismételtük nem ezt akarta. A lényeg az volt, hogy a szakszervezetek csak „a pártvezetőségtől ajánlott egyenektől” fogadnak el oktatást, olyanoktól, kik nem a pártiszervezetet akarják megbántani.

Előfizető. Abban az ügyben nem polemizálunk. Az illető nem szorul védelemre. Bárcsak sok oly jóindulatú barátja lenne a városnak, mint az említett, kinek áldozatkészségét nem egyszer tapasztalták társadalmi és jótékony egyesületeink.

„Kanizsa gyáripara.” Cikkét nem közölhetjük. Ön Kanizsa gyáriparát ismerteti cikkében és nem kisebb gyárakat mint a Merkur, Weiser, Sörgyár, Steru téglagyár stb. „Agyonhalgat”. Papirkosárba került.

Kérdezőkódó. 1. „Jegyzetek a hétről” rovatunkat belmunkatársaink írják. 2. Érdeklődünk az ügy iránt.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A gyermek táplálkozási zavara

többnyire ott fordul elő, a hol nem használnak célszerű táplálékszereket Itt „Kufek” segít a bajon. Ez az egyetlen igazi tápláléka az egészséges gyermeknek, de annak is, a ki rossz, vagy elégtelen táplálkozás miatt fejlődésében visszamaradt vagy pedig raktiszben szenved.

KÖZGAZDASÁG.

Hungária hazai ernyőgyár r. t. Alsólendván, mint már megírtuk ismét nagy veszteséggel zárta üzletét. A vállalat vezetői újból szanálni akarják a vállalat ügyét egy nagykanizsai lap szerint, elsőbbségi kötvények kibocsátásával. Ha ez a hír fedi az igazgatóság tervét, akkor a gyár vezetői nagyon helytelen módját választják a bajok orvosolásának. Az elsőbbségi kötvények kibocsátásával, hozzáértők állítása szerint, a részvények a még meglévő esekély értéküket is elvesztik. S ha az így nyert tőkével sikerül is a vállalat sorsán javítani, akkor ennek hasznát elsősorban az elsőbbségi kötvény tulajdonosok fogják élvezni és nem a részvényesek. Valóban kívánatos, hogy ez a jobb sorsra érdemes vállalat megizmosodása bekövetkezzék, azonban ezen új akcióhoz pénzügyi körökben nem sok reményt fűznek.

A zalaegerszegi városi takarékpénztár ügyében folytatott tárgyalások arra az eredményre vezettek, hogy az ottani polgármester valószínűleg javaslatot terjeszt elő a képviselőtestületnek, melyben a takarékpénztár felállítását fogja indítványozni. A mozgalom élén Jámber Márton dr. városi ügyész áll.

Gőzmalom Alsólendván. Eppinger Samu alsólendvai téglagyáros Alsólendván gőzmalmot létesített, melyet e héten üzembe helyeztek.

Szőlőoltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért, jóállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: CASPARI FRIGYES
Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elfaszer levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának **fonti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

ROPS

Biztonsági gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/51.
Helybéli elárúszók:
Weiser J. C., Bettlheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fiai, Köhler Testvérek

1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkütegek ellen, nevezetesen **hidt pikkelysömör, előeli kitégek, nyerszűn orr-vezeték, övvar, lagydag, libiszonda, fej- és szemkorpica** ellen. A **Berger-féle kátrány-szappan** tartalmazza a **ka-kátrány** nak 40%-át és minden egyéb, a kereslelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. **Idült bőrbetegségeknél** sikeres alkalmazásával kátrány-szappan helyett a

Berger-féle kátrány-kénszappan.
Mint a legújabb kátrány-szappan az azerb' (18. 12. 12.) minőségű előállítására, a gyermekeknek valamenyí lejjel fogva ellen tehető mulhatlan bőrkütegek, **moandó és fűrészsappan** mindennapi használatra ismét. 1911

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
100% glicerín-tartalommal és linon olíval.
Mint kiváló lőrpólo szer kitűnő eredményt hozhatunk, továbbá a.

Berger-féle borax-szappan
kitégek, napfűtés, seprő, miteszer és egyéb bőr-bajok ellen.

Az minden fajának 70 fillér használati arányával együtt. A vásárlásnál határozottan **Berger-féle kátrány-szappan** és borax-szappant kérni és úgy meg is látható védjegyet az **G. Hell & Comp.** cégjelvény minden címkén.
Külföldre díszítve levélben.
Eccelen 1911-ben és **aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900.**
Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely **Berger-féle** gyártmány, a minden szappanhoz mellékelte használati utasításon fel van sorolva.
Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben.
Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8.**
Magyarországban: **Fürök József gyógyszer-tárca, Budapest, Király-u., Thallmayer és S. fia, Zrínyi-utca, Sopár és Moser drogulárak, Koronahéreg-utca, Budaörsben minden bulap ut., valamint Magyarország összes városában minden gyógyszer-tárca, továbbá a jobb drogériákban és lisztgőrkerekedésekben.**

Akar nődni ?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekekkel testi hibával stb.) **5-500.000 korona vagyonnal** fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélkül is), akiknek komoly szándékuk van és **gyors házassághoz akadály nincsen**, írjanak a címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland**

Biztosító

részvénytársaság, mely az életágazaton kívül minden ágazatot kultivál. **Nagykanizsán Zalamegyére** terjedő főgynökséget szándékozik szervezni. Reflektánsok, kik jó összeköttetéssel bírnak, küldjék jelentkezésüket „Existencia 3281” jellegű **Haasenstein és Voglerhez (Janus és Társa) Budapest.**

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VASAROLNI,

saját érdekében oselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruccsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:
VIII. József körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)
IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)
Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.
Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az áruccsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint **Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást** kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fővekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újjákepződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felhőfőgés, gyomorgörcs, felfuodás roszullét hányással, melyek chronicus illus gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak, elmulnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kolika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vertórolás a májban, epében és a nagy Zsigler-eriben (Arany-ér háttalnak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és könnyű székelés által előmozdítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legfőképpen a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotára, tvagyhiányra, illogos bányadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjeliek következtében ily egyének lassan elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek új lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere, gyorsítja a vérképződést, megnyugtatója a felfuott idegeket és életkedvet szerez. Számítatlan elismerés és hála nyilvánítták igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai Ujduvari, Kis-Komáromi, Csákyai, Nemes-Vidi, Tapsányi, Böhönyei, Nagy Bajomi, Felő-Segesdi, Csurgói, Berzencei, Gólat, Légrádi, Aló-Domborai, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelniceai, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Rajki, Kéthelyi, Marczalú, Kaposvári, Nagyatúdi, Tarayui, Verjei, St.-Georgeni, Kalluvacsi, Novigradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varasdi stb. gyógyszertárakban és fűszerüzletekben és az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél, eredeti árak mellett küldik szét mindenütt a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előzetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

A munkás-gimnáziumról.

Nagykanizsa, november 8.

Minden iskolát a közszükséglet teremt meg. A melyik nem ez alapon jön létre, az rövid időn belül néptelensége miatt megszűnik. Ezt bizonyítanunk főlegesen. Hogy iparosainkra nagyon is ráfér a továbbképzés és elkel egy a mesterek, mint a segédek hiányos általános és szakképzettségének kiegészítése. Pedig az ottani iparosok állaga a műveltségnek magasabb fokán állanak, mint nálunk. Ebből a szempontból tehát feltétlenül hasznos intézmény volna városunkban egy munkás-gimnázium létesítése.

Nem tudjuk, hogy a legközvetlenebbül érdekelt felek, az iparosok minő véleményrel vannak ez ügyről, mily álláspontot foglalnak el, ha ilyen kulturális intézmény létesülne városunkban. Mert nem tekintve azt, hogy tetemes anyagi áldozatokba kerül a munkás-gimnázium, kérdés hogy milyen számban vennék igénybe iparosaink ezt az ó javokra létesített intézményt. Tekintetbe kell vennünk, hogy iparosaink 6 óráig testet fárasztó munkában vannak elfoglalva és talán munkás zubbonyukban nem jelenének meg azonnal az előadásokon, így hazatérésre, átöltözködére egy órai időre volna szükség. Tehát a legjobb esetben a 7 és 8 órai időköz volna alkalmas a továbbképzésre, amikor némileg az agy rugékonysága is visszatér. A vacsora utáni időszakot sehogyan tartjuk szerencsésnek, mert akkor a tanítóknak és a tanulóknak lelke egyaránt alkalmatlan a fogékonyságra. Tudunkkal a fővárosban magában a gyártelepeken szoktak egyes felolvasók megjelenni és a helyszínen egy fél vagy 3/4 órára terjedő előadást tartanak a munkások részére.

Az Irodalmi és Művészeti Kör felolvasóinak névsora érdekes tanulságot rejt magában. Azt t. i. hogy a munkás-gimnáziumot csak tanárok tudják megalkotni. Nem állítjuk, hogy intelligenciánk más rétege nem volna erre alkalmas, hanem nem vállalkozik rá; és ha vállalkozik, akkor, mint foglalkozásától eltérő működési köre csakhamar ráun és abbahagyja. Ezért helyeselnünk azt a felszólalást, mely az Irod. kör igazgatótanácsának ülésén felhangzott, hogy t. i. a tanítói és tanári testületek egyetértő munkája tudná a munkás-gimnáziumot megalkotni és vezetni. Természetesen szívesen befogadva minden más értékes munkaerőt, mely az együttműködésre ajánlkozik.

MELYIK JOBB?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle EMULSIÓ. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, akik a csukamájolajat undorító íze miatt visszautasítják. — Csakis tiszta és magasfokú lofoteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIÓ

készítésére; mert csak ez a legtáplálóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytáiban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyellembe venni.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(Gyári balesetek. — Beszállították a városi kórházba. — Apró aktualitások.)

A nagykanizsai balesetek krónikája két véres eseménnyel lett gazdagabb, ha ugyan szabad a gazdagabb szót e helyen alkalmazni. A Mercur gyári áldozatok jajveszékése, a gőzmalom tiz méteres kényéről lezuhant munkás összezúzott teste a társadalom figyelmét a munkás táborra irányítja. A munkásság ellenségei is szánalommal gondolkodnak a balesetek áldozataira, azok családjára és arra a tudatra ébrednek, hogy a munkásság élete nem oly gyönyörű, mint ahogy kürtölték ezek ellenségei. Még a kis fizetésű hivatalnok sorsa is jobb, mint ezeké a szerencsétlen embereké, kik soha sem tudják, mikor robban a kazán és égeti őket össze a felismerhetetlenségig. Ezért pártolják a humanus érzésű emberek a munkásságot, mert tudják, hogy a munkást nagyon könnyen utoléri a munkássors: a baleset. S ha a balesetek áldozatait tekintjük azt látjuk, hogy az áldozat többnyire szakképzettség nélküli munkás, ki olesó bérért nemesak munkáját adja, hanem mert szakképzettség nélküli, sokszor testi épségét is.

Beszállították a városi kórházba. Ez minden véres rendőri krónikának a refrénje. Azután megnyugszik a társadalom lelkiismerete, tudván azt, hogy az áldozat humanus, kötelességteljesítő emberek kezébe került. Ugyanakkor a város disztermében arról folyik a vita, megadja-e a lakbért a kórházi orvosoknak, ami ugyan nem a város terhére megy, mert ez az országos betegápolási alaplól megtérül, ellenben munkásságuk a mi kórházunk jövedelmét emeli. Ahelyett, hogy arra törekednünk, hogy a kórházi orvosoknak oly tisztességes jövedelmet biztosítsunk, melyből megélhetnek, melynek alapjául arra lehetne őket szorítani, hogy a konzultációkon kívül minden idejüket a kórháznak szenteljék, szónoklatokat tartunk a javítás, ellen. Természetesen a közegészségügy mostoha gyermek nálunk.

A kávéházi törzsasztaloknak ismét jó témája van. Egy affér, melynek előzménye egy utcai jelenet, hol valami elesett. Egészen mellékes ki adta, ki kapta ezt az érdekeltek majd elintézik. A törzsasztalok témát kaptak, melyet mindenki bővit és fűszerez a saját szájze szerint. A pikantéria ingerével hatott e héten az is, hogy unjépi Elek Lipót a pénzügyi bizottság kitűnő elnöke a városi zárszámadás egyik tételét homályosnak mondotta. Képzeltetik kérem, hogy mennyire homályos volt e tétel, mikor ez a pénzügyi tudással megáldott közéleti vezérember sem értette igaz, hogy egy szakember is kifogásolta ugyanezt a Zalai Közlöny hasábjain, de hát az újságíró véleménye kanizsai felfogás skribler vélemény, amire nem kell adni semmit.

A város folyószámla kölcsöne. A Rozgonyi-utcai iskolaépület építésére Nagykanizsa város tudvalevőleg 180 ezer korona folyószámla kölcsönt óhajtott felvenni, melyet a vallás és közoktatásügyi minisztérium 5 év alatt fizet ki. A folyószámla kölcsönre néhány fővárosi intézet ajánlatot is tett a város felhívására. Az ajánlatok fölött még nem döntöttek, mert a város házában közben az a terv merült fel, hogy nem volna-e helyes, hogy a kölcsönt maga a város nyújtsa az egyes alapokból, melyek a takarékpénztárakban kamatoznak.

Véres kardpárbaj.

(Saját tudósítónktól.)

Szombaton délután futó tűzként terjedt el Nagykanizsán a hír, hogy Brünauer Árpád kereskedő és Tihanyi László gyógyszerészegéd kardpárbajt vívtak, mely Brünauer súlyos sebesülésével végződött. Az eset óriási izgalmat keltett mindenfelé. Kávéházakban, kaszinókban mindenki ezt tárgyalta. Az izgalmat meg fokozta a hír, hogy a párbaj lefolyása nem volt szabályszerű, ami miatt a segédek feljelentést tesznek. A hír ezen része igaznak bizonyult. A vizsgálatot hivatalból megindították, mert a rendőrség azt az információt kapta, hogy olymértű szabálytalanság történt a párbajnál, ami Brünauer sérülését a jelekből ítélve súlyos testi sértés büntetének tünteti fel. Természetesen a rendőri vizsgálat lesz hivatalos kideríteni, mi igaz ezen értesülésből. A párbaj jegyzőkönyve, mely sajnálatos esetben ismerteti ott fekszik a bünygyi osztály vezetője előtt. S mikor a hivatalos apparatus már megindult újságíró tisztünk nem szorítkozhat másra, mint az események elfogulatlan és igazságos ismertetésére. Őszintén bevalljuk, nagy munkába került az adatok megszerzése. Egyrészt azért, mert az érdekeltek nem akartak nyilatkozni ez ügyben, másrészt a nyomozó hatóságok a vizsgálat érdekében zárkóztak el az információ adása elől. Nekünk tehát a számtalan közvetett értesülést és verziót kellett megrostálnunk és arra törekednünk, hogy így is megbízható képét adjuk a Zalai Közlöny olvasóinak az eseményekről, melyeket itt közlünk:

(Mi adott okot a párbajra?)

Erről a legkülönbözőbb verziók vannak a városban. Sem az affér megelőző eseményeket, sem az affér kezdeményezőjét nem tudják pontosan megállapítani. Tény az, hogy Brünauer Árpád és Tihanyi László között a minap egyik este szóváltás támadt a Zrínyi Miklós utcában, melynek befejezése tetleges-ség volt. Mint hírlík a tárgyalások során kölcsönös sértést állapítottak meg, ami az affér eseményeit sejtetni engedi.

(Provokálás és párbaj feltételek.)

Tihanyi részéről történt a provokálás Káhlen Erich főhadnagy és Liffasz Jenő hadnagy utján, Brünauer Árpád Hajdu Gyula dr. ügyvédet és Bokor Gyula banktisztviselőt nevezte meg segédekül. Hosszas tárgyalások után a segédek a következő feltételekben állapodtak meg: tompegyűvő vívókard, teljes bandázs, hár a végkimerülésig. A segédek arra való tekintettel, hogy két oly vívó került össze, kiket elsőrendű, gyakorlott vívónak ismertek, közös megegyezéssel Schrantz Ödön honvédszázadosú kérték fel vezetősegédnek, ki maga is elsőrangú vívó, amit a nagyközönség is látott néhány év előtt a Lovass Gyula vívómester által Nagykanizsán rendezett vívóakadémián.

(A párbaj.)

Szombaton délután három órakor folyt a legnagyobb titokban a Szarvas szálloda egyik kistermében. Mint jó forrásból értesülünk, a rendőrség egész szombaton délelőtt őrszemeket állított fel több helyen, ahol az ilyen párbajok lefolynak így a katonai lakatnyánál. Csak akkor vonták be az őrszemeket, mikor délelőtt híre járt, hogy a párbaj megtörtént. A hír a rendőrséget meglepettette és sem a kapitányságon, sem a városban mit sem tudtak, mire készülnek a

Szarvasban délután 3 órakor. A felek pontos időben jelentek meg és a szokásos formások után a párbajt megkezdtek.

Brünauer kezdte meg a támadást. Az első összecsapásnál erős vágást mért ellenfele hátra. A párbajvezető százados „megállj”-t vezényelt. A segédok odafutottak az ütéstől hátrahanyatló Tihanyihoz és konstataáltak, hogy sebesülés nem történt. A vágás a bandázst érte, melyet majdnem teljesen átvágott.

A második összecsapásnál ismét Brünauer támadott hevesen. Első vágása rövid volt. Ami ezután történt az a párbaj legfontosabb része, amit teljes bizonyossággal csak a vizsgálat fog kideríteni. Egy-két pillanat alatt történt az eset. Mint mondják Brünauer a heves támadás folytán elesett, közvetlen ellenfelének jobb lába mellé. Mire a segédok odarohantak Brünauerhez, kinek hátán hatalmas seb tátongott. Tihanyi adta a vágást egyik verzió szerint esés közben, másik verzió szerint esés után. Ezt a vizsgálat deríti ki.

(Az orvosok működésében.)

A sebesülthöz odarohantak a párbajorvosok Fodor Aladár dr. (Brünauer orvosa) és Szuszák Hugó dr. ezredorvos (Tihanyi orvosa). A műszerekkel hozzálátottak a vérzés elállításához, mely rendkívül erős volt, mert a hatalmas mintegy 25—28 cm. hosszú és 9 cm. mély vágás átvágta a vizs- és ütő ereket. A vérzést nagy nehezen elállították és a sebet összevarrták. Közel egy óráig tartott az orvosok műtete, melyben résztvett az időközben odaérkezett Goda Lipót dr. is, a Böhm család háziorvosa. — Brünauer az egész műtét alatt rendkívül férfiasan viselkedett. A sebesültet hordágyon szállították Böhm Emil nagykereskedő Zrinyi Miklós utca 33. szám alatti lakására. — Tihanyi felöltözve utazott a helyszínre.

(A segédok jelentést tesznek a rendőrségen.)

A párbajsegédok az eset után azonnal hozzáfogtak a jegyzőkönyv megszerkesztéséhez, mindegyik bediktálta véleményét, melyek közül legfontosabb a vezető segédé: Schrantz százados. Schrantz százados a verzió szerint, azt vélte jegyzőkönyvébe, hogy Tihanyi vágása oly hírtelen és közélről történt, hogy ő ezt, habár közvetlen közelben állott, még élete veszélyeztetésével sem tudta felfogni. Brünauer a vágás védtelen állapotban érte, nem a párbajszabályoknak megfelelően. A segédok mindegyike magáévá tette Schrantz százados véleményét. Egyben kimondták, hogy mivel a párbaj lefolyása a jelekből ítélve nem a párbajvétségnek megfelelő büntetendő cselekményt vonhat maga után, a rendőrségen jelentést tesznek az ügyről. Ezt vasárnap délelőtt tette meg Hajdu Gyula dr. ki egyben bejelentett egy jegyzőkönyvet. Az esetről korábban jelentést ment a katonai hatóságnak is. A párbajozók ugyanis tartalékos tiszték.

(A rendőrség megidézi Tihanyit.)

Bay György rendőrkapitány a bünygi osztály vezetője vasárnap délelőtt 11 óra körül megjelent Tihanyit, ki a kitűzött időre pontosan megjelent. A kihallgatás közel fél óráig tartott. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel, mely után Tihanyi távozott a rendőrségről. Mit tartalmaz a jegyzőkönyv, nem sikerült megtudni. Lapunk egyik barátja közli velünk, hogy Tihanyi állítása szerint a vágás Brünauer esése közben történt. Ezt rendkívül felizgult állapotban tette. Nem emlékszik, hogy Brünauer fekként volna, mikor a vágást mérte.

(Látogatás az ügyészségnél és a rendőrségnél.)

A „Zalai Közlöny” munkatársa hivatalos információt szerzendő vasárnap délelőtt látogatást tett az ügyészségnél és a rendőrségnél.

Az ügyészségnél Juretzky Iván kir. ügyész ur a nagykanizsai ügyészség vezetője fogadta munkatársunkat, kinek ezt mondotta:

Az esetről a rendőrfőkapitány ur telefoni jelentéséből értesültem. Részleteket egyelőre nem mondhatok, minthogy a vizsgálat még csak ma indul meg a rendőrségnél. A vizsgálat adatai alapján lehet majd csak megállapítani, hogy miként történt az eset és hogy a törvény mely szakaszai lesznek alkalmazandók. Azonban erről is csak a vizsgálat teljes befejezése után nyilatkozhatunk.

Bay György rendőrkapitány ur, a bünygi osztály vezetője ezt mondotta:

Tihanyi kihallgatása tényleg megtörtént. Vallomásáról részleteket a vizsgálat érdekében

nem mondhatok. Különböző is az ügy lényegére a párbajsegédok és orvosok vallomása lesz döntő hatása, kik az ügyben nincsenek érdekelve. A rendőrség még a napokban megejt a szükséges kihallgatásokat.

(Brünauer állapota.)

Brünauer állapota rendkívül súlyos. A beteget Goda dr. uszonta többször látogatta, ki megtiltotta, hogy a beteghez beocsássák a nagyszámú érdeklődőket. Brünauer szombat éjjelt álmatlanul töltötte, Nagy fájdalmi vannak, melyek csak injekcióra szűnnek. Félő, hogy a fontosabb idegeket érő vágás következtében Brünauer évekig érezni fogja a vágás hatását. A szimpatikus, szerény modern fiatalember iránt általános a részvétel.

(Tihanyi László.)

Az emberek kíváncsisága Tihanyi László személye felé is irányul. Őt még kevesen ismerik Nagykanizsán, mert mindössze néhány hete tartózkodik a városban, mint a Belus gyógyszerár egyik segédje. A kíváncsiság kielégítésére jegyezzük fel a következőket: Tihanyi 25 éves, debreceni születésű. A fővárosból jött Nagykanizsára. Mint sportember belépett a nagykanizsai Tornaegyletbe. Itt szorgalmasan résztvevett a vívásban. Tagja a Polgári Egyletnek is, hol szombat este az eset után billárdozott. Elegáns megjelenésű ember, ki az utolsó divat szabályainak megfelelően öltözve sokszor látható az esti korzón. Különböző az interjúk még többet fognak róla mondani, mert ezek sem fognak elmaradni egyes lapokból.

(A párbaj ellen.)

A párbaj, mint tudósításunk bevezető részében megírtuk, óriási izgalmat keltett a városban. Sok szó esik az esettel kapcsolatban a párbaj int. élményéről, melyet — mint az már ilyenkor szokásos — mindenki elítél. Ez a párbajjelenes hangulat sajnos csak szalmaláng. A párbajjelenes mozgalom sikere nagy reformokat kíván, ami nem fog egyhamar bekövetkezni. S addig a lapok kegyetlenek lesznek, ha nem is szívesen hasábotkát átengedni a város párbaj tudósítások közlésére, amit a közönség kívánalmának megfelelően kénytelen volt megtenni a Zalai Közlöny is.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Med. univers.

Dr. König József fogorvos
működését f. hó 15-én Erzsébet-tér
16 sz. I. em. megkezd.

POPOFF
a legjobb TEA a világon

Vodjegy: „Horgonyt”

**A Liniment. Gapsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényes, opoznál és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Árú üvegekben K—50, K 1:40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerár a „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Vegyenek csak
Szt. Pétervári sárczipő
utólerhelten a tarlósságban.

Valódi háromszögű védjeggyel

Kapható: **Miltényi Sándor és Fia**
Nagykanizsa.

HIREK.

Munkásgimnázium az Irodalmi körben. Az Irodalmi és Művészeti Kör igazgató tanácsa pénteken este ülést tartott Neumann Ede dr. elnöke alatt. Az igazgató tanács azokkal a támadsókkal szemben, melyek egy napilap részéről az egyesületet illetéktelenül érik, indítva erőzté magát, hogy a Munkásgimnázium kérdésével foglalkozzék. Egyhangulag hozott határozatképpen kimondja a gyűlés, hogy az Irodalmi és Művészeti Kör alapszabályainak keretében a munkásgimnázium úgy nem foglal helyet. Az ezért ért támadásokat magától elhárítja. Ha azonban bárki megcsinálná, a tőle telhető eszközökkel szívesen hozzájárul annak sikeres működéséhez. Elnök egyszersmind bejelentette, hogy felolvasásait már most megkezdte, mert a farsangi és böjti szezonul ezt az időt alkalmasabbnak véli. Felolvasókul eddig sikerült megnyerni Horváth György főgimn. igazgatót, Sáfrán Károly, Divényi Gyula tanárt, Ispanovits tanárt Budapestről, Lukács József tanárt, lapunk szépirodalmi munkatársát, Földes Miklós és Földesné urnó tanárokat.

Áthelyezés. A földmívelésügyi miniszter Schmidt Oszkár keszthelyi magvizsgáló állomási adjunktust, hasonló minőségben a kolozsvári magvizsgáló állomáshoz helyezte át.

Tanítói áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Dávidovics György mindszenti állami elemi iskolai tanítót a nagykanizsai állami elemi iskolához áthelyezte.

Rómától Palermáig. Ez volt a címe Horváth György főgimnáziumi igazgató felolvasásának, melyet tegnap az Irod. és Műv. Körben tartott. Az örök város ókori emlékei, a kapitolium, a forum romanum, a colosseum, Titus diadalív, Traján diadalkapuja stb. meglevénültek előttünk a vetített képekkel illusztrált vonzó előadásban. A büvös Nápoly füstölög Vezuvjával, az eltemetett és kiasott Herkulanum, Pompeji, Stabiae maradványai, Capri szigete, a kék barlang oly kedves közvetlenségben jelent meg a hallgatóság előtt, hogy mikor ismét kigyúlt a villanlámpa az elsőléteit teremben úgy voltunk mint aki egy szép tündér álomból a prózai valóra ébred. A dalárda két számmal szerepelt. Kévs tagja van a dalárdának, nagyon kevés, de kivált a befejező dalt oly bravuros precizitással, a nánuszok oly érvényesítésével énekelte, hogy a legnagyobb elismerés illeti meg Gürtler Ferenc karmester fiom izlését és a dalárda mindeu tagjának kiválósfágát.

Új fogorvos. Dr. Dobó Dezső katonai ezredorvos, kinek előkelő fogorvosi műterme volt, tudvalevőleg eltávozott városunkból. Lakását Erzsébet-tér 16. sz. I. em. König József egyetemes orvostudor vette át, ki ugyanott e hó 15-én fogorvosi működését megkezdte.

Gyászorvat. Egy fiatal, szép reményekre jogosító életet sorvasztott el ismét a gyilkos németölő kör. Vermes Oszkár a Wiener Bankverein budapesti fiókjának tisztviselője hosszú, kinos hervadás után vasárnap reggel megszánt élni. Temetése ma d. u. 3 órakor lesz. A magboldogultban Weisz Mór Csengeri-uti kereskedő fiát Vermes Aladár felső keresk. isk. tanár pedig öcsét gyászolja.

Huszonöt év a nyomdában. A nagykanizsai szervezett nyomdások szombat este társasvácsora keretében ünnepelték nyomdánk gépmesterének, Kirehknopf Károlynak 25-évi nyomdász működését. A lakomán, melyen a helyi szocialista párt vezetősége is képviselve volt sok felköszöntőben ünnepelték a jubiláns, kit díszes kiállítású emléklappal leptek meg pályatársai.

Híd próba. A temetői új vasbetonhid próba terhelése kedvező volt, melynek alapján a hidat — Arvay Lajos alispán végleges használati engedélyének beérkezéséig — ideiglenesen forgalomba

helyeztek. A Déli Vasút által épített hid próbaterhelése vizsgálatán résztvettek a kereskedelmi miniszter kiküldöttjének Nagy Sándor kir. főmérnöknek vezetésével Vigyázó István vasutas és hajózási főfelügyelő, Strauszky István d. v. főfelügyelő, Rauschenberger Adolf d. v. felügyelő és Schustler József budapesti mérnök, vasbetonépítési vállalkozó.

— **Az anya szorgalmasan** átnézi az újságot, hogy nem talál-e gyermekei számára valami újdonságot; meghoztatja magának a különféle árjegyzékeket és azok alapján emezt vagy amazt megrendelet, nem felejt el azonban soha a legközelebbi Horgony-Kőépítészre nyújtott is megrendelni. Ez évek óta rendszeresen történik, mert ő tapasztalatból tudja, hogy a Horgony-Kőépítészre nyújtott kibővítése gyermekeink legnagyobb öröme. Mi azért azt véljük, hogy minden szülőnek, akinek gyermekei egy valódi Horgony-Kőépítészre nyújtott még nem bírnak, sürögösen azt tanácsoljuk, hogy Richter F. Ad. Ta. kir. udv. és kamarai szállítóktól, Bécs, I. Operngasse 16. a legújabb kőépítészre-árjegyzéket azonnal bekérjék. Ezen árjegyzékben bővebbet találunk még a jó Richter-féle Imperator zenélőművekről és beszélőgépekről.

— **Névcseré** Lapunk november 4-iki számában rendőrségi információ alapján hírt adtunk arról, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék két évi fegyházra ítélte Mandlbam Oszkár nagykanizsai lakost. Az igazság kedvéért megjegyezzük, hogy ez tévedés, mert nem Mandlbam Oszkár, hanem Mondlbam Gusztávot ítélte el a bíróság.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. com.** (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű háziájszerté lett, mely számos családban már év óta mindig készletben van. Hatásváltozó, fejfájás, közhű, csúszás stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkór, minő: a kolera, és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jók bizonyult. Ezen kitűnő háziájszer jó eredményel alkalmaztatott bedörzsölésekkel az influenza ellen is és úvegekben 80 fillér, 1 kor, 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Liniment-Pain-Expeller kéri, valamint a „Horgony” védjegyre figyelni és csak eredeti úveget elfogadni.

— **Kertész Lipót állatorvos könyve.** A Zalai Közlöny már foglalkozott Kertész L. nagykanizsai állatorvos nemrég megjelent könyvével: „Vezérfonal a köpösített husvizsgálók számára.” Most a jeles és hasznos munkát a zalavármegyei alispáni hivatal ajánlja megszerzésre a községeknek és husvizsgálóknak Kiemelt a könyv használhatóságának kiválóságait, amit már mi is megemlítettünk. A könyv ára 3 kor. 50 fill. Megrendelhető a szerzőnél Nagykanizsán.

— **Hajszja egy rabszökevény után.** Pénteken délután az ügyéségi fogház udvarán fátvágta a rabok Velök volt egy börtönőr is. Délután ugy 3 óra körül a börtönőr egy pillanatra szem elől tévesztette a dolgozó rabokat, mely alkalmat Figulusz István két és fél évre elítelt sőtöri származású 28 éves rab felhasználva, átvette magát a Báthory-utca felé eső bástyán és megszökött. Csakhamar észrevették a szökést és a rab után vetették magukat a börtönőrök egy része. A rendőrség is segítségükre sietett a keresési munkában. Ugy látszik a Szalay féle házban rejtőzködhetett el míg az esthomály be nem állt. Minthogy Figulusz nemrég Krausz fuvarosnál szolgált, mint kocsis, a rendőrök ezt a helyet

szállták meg, mert sejtették, hogy oda ellátogat az istállóba. Feltételekben nem is csalódtak. Jagasis János és Benkő János rendőröknek sikerült őt elfogni, amikor éppen elakart már menni az udvarból. Egy kenyér volt a háza alatt és falatozva fordult ki a kapun a két rendőr szemei elé, kik nyomban letartóztatták és visszakísérték a fogházba. Figulusz fiatal kora mellett is már hatszor volt büntetve.

— **Kiss szerencsése nagy!** Köztudomású, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyeresési esélyeket nyújtja. Nagy nyeresemények mellett számos kisebb nyeresemények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsését. Éger és ezer ember lett ilyen uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 18. és 20-án lesz. Tegyen szerencsekísértelt és rendeljen sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss Károly és társa bank részvénytársaságánál Budapest. Kossuth Lajos u. 13. mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja aki vevőt és mert „Kis szerencsése nagy!”

— **Epilepsziában** (nehézkör) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon vezetés eseményéhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek központja Budapest. A betegek azonban az érdekelhet lejjebb, hogy az a gyógymód jelent a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykorona-utca 18. honosított meg, a mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

— **Hazard játék.** Szombaton éjjel a Fiume várvédelemben Hajós Ferenc rendőrbiztos néhány hazard játékost rajta ért, amint huszonegyeztek. A játékban egy cipész és három kőműves segéd vett részt. A rendőrbiztos lefoglalta a néhány koronányi bankot és a kártyát. A kártyák közül 25 jelölve volt. A vizsgálatot abban az irányban is folytatják, vajjon nem forog-e fenn a hamis játék esete. Itt jegyezzük fel, hogy a minap a király-utcai Vaskapu vendéglőben is lefoglalt a rendőrség egy hazard bankot.

— **Rendőri hírek.** Vasárnap éjjel több korcsmai verekepés történt. A kiskanizsai Habjanec féle vendéglőben Kovács Király István megszurta Grác József munkást és Vajda Györgyöt; súlyosan sérülve szállították mindkettőt a kórházba. Pabocsa Becsker László részegen ment kedveséhez az Elek-féle ház második emeletére. Mivel nem nyert bebozást, botjával minden ablakot bevert. A garázdalkodót a rendőrség vette pártfogásába.

KÖZGAZDASÁG.

A muravidai kosárfonó részvénytársaság lesz. Perlakról közlik velünk a hírt, hogy a muravidai kosárfonó telepet, mely eddig magánosok tulajdona volt, átalakítják részvénytársasággá. A részvénytársaságot, értesülésünk szerint, százezer korona alaptőkével tervezik, mely tőkével alkalom nyílik a már eddig is szép sikert aratott kosárfonást intenzívebben üzni. A mozgalom élén egyik perlaki pénzintézet áll. Az alapítók remélik, hogy az eddigi sikeren felbuzdulva a közönség szívesen fog résztvenni az új részvénytársaság megalapításában, mely hivatva van ezen háziipart fellendíteni.

Államigépek. A napokban Kaposvárról Nagykanizsára jött Durrant Gyula áll. iparfelügyelő Budapestről. Vele volt Laky Kornél zalamegyei iparfelügyelő helyettes. Laky Kornél, Pollák Ede és Rosenberg János kétfestők ipartelepét vizsgálta meg oly célból, hogy a nevezettekől kért állami gépek megadása iránt véleményt adhasson. Durrant Gyula pedig Dants Kálmán és Muzikár Vince asztalos iparműhelyeit vizsgálta meg. Nevezettek már régebben kértek az államtól gépeket, hogy üzemüket kiterjeszthessék. A városban levő többi asztalos iparos a felszólításra kijelentették, hogy nincs ellenvetésük, ha a két iparos állami gép kedvezményében részesül. Arról nincs tudomásunk, hogy Muzikár Vince ipartelepéről mily véleményt alkotott magának az iparfelügyelő, de azt tudjuk, hogy Dants Kálmán műhelyeinek tágassága, az egészségére kedvező viszonyai és az a körülmény, hogy kibővítésre elegendő telek áll rendelkezésére, az iparfelügyelő tetszését kiérdemelte. Mindenesetre méltánylandó e két jöhrű asztalosegységnek törekvése annál is inkább, mert a közeljövőben bekövetkezendő iskolaépítések tetemes mennyiségű asztalos műaukt helyeznek kilátásba és nagyon kellemetlen volna mind a városra, mind iparosainkra nézve, ha azt a kanizsai asztalosok nem tudnák mennyiségileg és minőségileg magukra vállalni.

A Gazdakör közgyűlése. Nagykanizsa város és járási gazdakör november 24-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést Nagykanizsa városházának tanácsstermében. Tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentések. 2. Titkár jelentése. „G. B. Sz.”-nél eszközölt biztosítások s a szónokong raktár 1909. I. félévi forgalmáról, továbbá a bizományi áruraklárrol. 3. Több régi tag tör. e s új tagok felvétele. 4. Számvizsgáló bizottság megválasztása a f. évi számadások felülvizsgálatára. 5. Folyó ügyek és netáni indítványok.

A Bőr- és Lithion-tartalmú
Salvatorforrás
kittűnő sikerrel használtatik
vesesebajknál, a húgyhótyág bántalmánál és közhűnyűnél, a csukorbetegségnél, az emésztési és légzőszervi hurutjainál.
Húgyhajtó hatás!
Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztá!
Kapható átványvisekerekedésekben vagy a
Singer-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudóbrakpart 8.

„Örvendünk, hogy megvan!”
Védelmet a nedves idő s meghűlés ellen
csak a Storm Slipper és a hócipő nyújt, a melyek
Boston Rubber Shoe Co. Bostonban
készülnek, formájuk a legjobb, könnyű és elegans. Tessék a cég jegyére ügyelni; ez minden cipő, talpára van nyomva; óvatosság ajánlatos, mert sok silány áru kerül piacra. Kapható Budapest és a vidék nagyobb városában minden jobb cipő gumiarú férfi és női divatárú üzletben. — Vizsgálásútlók felvilágosítást kaphatnak Magyarországon és Ausztria területén megbízott vezérképviselőktől:
Wellisch, Frankl & Co.
WIEN, I., Fleischmarkt 12 14.
Nagykanizsán kapható: **Alt és Bóhm, Kreiner Gyula, Rosenfeld Adolf** Fial oégeknl.

Oh jaji! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak
Éljen!
Egger mellpasztillái
Az étvágyat nem rontják és kittűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő és szétlélésel raktár:
„NADQR”
Megfojt ez az átgőgyosztár
Egger mellpasztillák
között köhögés!
Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított
Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszerárakban.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a **kipróbált**
„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

A NAGY GÁBOR-féle
DELAWARE szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kizárható mindenki, hogy hogyan ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs

vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell nem árt ennek a floskera és bimbója, vesszője telben soha el nem fagy. Holdankint átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójával 8-4 fűrt fejlődik. Valódi bűtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetévesztetni más ugyanily név alatt forgalomba hozott bűtermő fajtával, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjuk, mert csak ez a valódi. A valódi-Nagy Gábor-féle Delaware-aszús olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamata és kétszer annyit ér el mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért.

A DELAWARE szőlő bővebb leírását természetnek királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje meg ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és legasültetéséről is ad részletes, helyes utasításokat.

NAGY GÁBOR szőlőmagyirtó KÖLY
pasta, távirta és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát szerb és román nyelven.

Valódi csak a „Horgonyyat”

Valódi csak a „Horgonyyat”

Az új érdekes építő-
szekrény-
könyvecské
kiváncsra
bérmentve
beküldeték.

Horgony-

A gyerme-
kek kedvence
játéka.

Kőépítőszekrények,

Horgony-Hidépítőszekrények

már több mint harminc év óta minden világrészben mint a gyermekek kedvence játéka ismeretesek: minden nyelven zengett már dicsőítők szülőktől, tanítóktól és nevelőktől, valamint a kis építészektől is.

Richter F. Ad. és Ta.
kir. udv. és kam szállító
Bécs, I., Operngasse 16.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

a lelkiismeretesen vezetett oltványtelephöz

Ös-Csanádon (Toronto-m.) ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok bor- és esomegefajok valamint amerikai sima és

gyökeres szőlővesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőugosnak külön e célra választott fajok. — Gyümölcsfa- és rózsaoltványokban nagy választék

Faj- és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy:

A küldött oltványokkal teljesen meg vagyok elégedve. A kedvező időjárás mellett igen szépen megeredtek, az elmaradottak száma 1-2%-nál többre nem tehető. Fajtisztázásról ezidő szerint még nem nyilatkozhatom.

Tisztelettel
Szeged, 1909. július 10.

Dr. Gróf Árpád
ügyvéd.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- A **Pathéfonnál** nem kell tűt cserélni.
- A **Pathéfon** tű **nélkül** játszik.
- A **Pathélemezek** soh'sem kárcolnak, nem esiszolnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A **Pathélemezek** oly jók, hogy azok nem válnak hasznavehetelenné.
- A **Pathélemezek** kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- A **Pathélemezeknél** senki a fülét be nem fogja.
- A **Pathéfon** egy elsőrendű művészies házihangszer, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathésziszemát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciát felülmul.

Gépek 45 koronától feljebb.

28 cm. kétoldalu lemez K. 5.—

24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvédegyalozred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

Jótekonysági formák csődje.

Nagykanizsa, november 8.

Volt idő, mikor az egész emberiség a természet jótekonyságából élt, amikor a természet nemcsak a mezők liliomát ruházta és nemcsak az erdő vadjait táplálta, hanem az ember is megtalálta a nagy természet ölen mindenét, ami boldogulásához vezetett. Amióta azonban a földet, a vizet az emberi erőszakosság lefoglalta és a többi ember butasága e foglaltságot jóváhagyta (így mondja Rousseau) azóta a föld csak egyeseknek édesanyja, a többi mostoha sorsban tölti el rövid és mégis hosszú földi pályáját. És hiába a panasz az egyke ellen, az eszkimók mégis sokan vannak és pedig azok az eszkimók, kiknek csak néhanapján jut egy kis fókapecsenye, akkor is mások el-ejtett, vagy jótekonyan odavetett falatjából, vagy a társadalmi erkölcsöt megbontó erőszakosságából.

Sok a szegény és még több lesz, mert a társadalmi berendezkedés neveli és szaporítja őket. Nem lábra állítja, hanem mankót nyújt neki a jótekonyság, nem megsegíti, hanem csak segíti tovább nyomorogni. Arról nem szólunk, hogy a száz meg száz féle egyesület milyen formákon keresztül nyújtja a sok hivatásos koldusnak, szegénynek a téli ruhát, az ingyen kenyeret, a tejet meg isten tudja mit. Sohse buzduljon fel azon senki, hogy nagy ünnepséggel, szónoklattal, hálálkodó beszédekkel jutnak-e a nyomorultak a megélhetés legelemibb szükségletéhez. Ez nem változtat a koldus karakterén semmit. A beszéd nem hatja őt meg, csak az adomány, a köszönő szavak ígéreteit azonnal elfelejti, amint a puha szőnyegről lelép és a meleg szalonból az utca hidegére lép. Nem hálára van szüksége a társadalomnak, mert azt nem is érdemli, hanem munkáskezre, melyek egyedül tudják megszüntetni a mostoha sorsot.

A régebbi magánjótekonyságban volt egy kis emberi érzés, részvevő szív, melegség, sajnálat, mely enyhítő balsam volt a nyomorúság fájdalmára, bár nem gyógyított. Most az egyesületi, a társadalmi jótekonyság bár nagyobb arányokban nyújtja a mankót a szegényeknek, de hiányzik belőle a szó, a szív és még sem felel meg annak a követelésnek, amit a modern társadalmi felfogás a nyomor megszüntetésére tenni óhajt. Az élethez mindnyájunknak egyforma jogunk van épúgy mint a munkára egyformán születünk valamennyien. Vissza kell helyezni az emberiség összességét a munka keretébe, hogy ezzel jusson kenyérhez, ne alamizsnához. Az emberi élet minden korának meg kell hogy legyen a munkaköre. A tél zord időszaka és a nyár forró heve megint más munkához fogja azokat, kik

egész éven részint a dologtalanság a henylés erkölcstelenségén élőködnök, részint pedig az öregebb kortól igazolt alamizsna fillérekből tengedik nyomorult napjaikat.

Nem táncterem, hanem munkaterem, nem hangversenyek, hanem munkaversenyek lesznek azok az eszközök, melyek az emberiség szegényügyét megfogják oldani. A jótekonyságnak eddigi formája nem célravezető és elítélendő. Helyette a munkanyújtás és az agkori biztosításnak kell jönnie. Nem a ma, de a holnap társadalma a mai jótekonyság ferde léhaságát fogja leginkább szemünkre vetni és ha a korunknak jellemző nevet keres, a dologtalanság epochájának fogja elkeresztelni.

Pékek és pékműhelyek.

(V) Még manapság is, fejlettebb közegészségi viszonyaink közt is, tekintélyes nagyságu veszedelem fenyegeti a közönséget a pékműhelyek tisztáltsága és a pékségek betegségei következtében. Nem tudjuk, az ipartelgyelők telihivzsgálgál-e a pékműhelyeket vagy sem, csak annyit tudunk, hogy a fogyasztó közönség védeve nincs. Azért szükségesnek tartjuk, hogy ehhez az ügyhez is már egyszer hozzáljünk.

A statisztika mutatja, hogy száz péklegény közül 17 fertőző vagy nemi betegségben szenved 20 %-a pedig gümőkóros. A hosszas munkaidő, az éjszakai munka, a tisztáltságot, a munkahelyiségekben uralkodó forróság, a tisztának fáradságos gyúrása, különféle betegségeket okoznak. A higiénia emelésére szükséges volna, hogy a péklegény 12 óránál többet ne dolgozzék és 12 órai munka után 8 órai pihenőt tarthasson. De éppen a kis pékműhelyek olyanok, hogy a higiénia követelményeinek meg nem felelnek; — a kis üzemek lehetőleg olcsó erővel dolgoznak. A pékinas meg éppen páriája meg az inasoknak is. A pékipar tisztaságát csak nagyüzemekben lehet szigorúan ellenőrizni. Sőt már községi sütődékről is beszélnek. Azt mondják, hogyha községőhidak szükségesek, miért ne volna szükség köz-sütődékre is.

Mi persze még messze vagyunk az eszmétől is. Nem is óhajunk hiábavaló terveket kovácsolni. Ugye fogadná meg tanácsunkat senki. Nem is célunk a pékipart Nagykanizsán tönkre tenni és a pékmesterek nyakába nagyüzemet zudítani. De a fogyasztó közönség érdekében igen kívánhatjuk a pékműhelyekben a köztisztaságnak azt a tokát, amely nem ártalmas a közönségre nézve. Első sorban kívánjuk, hogy a mesterek ne alkalmazzanak beteg segédkeket, ha valamelyik segéd beteg, azonnal értesítsék a betegsegélyező pénztárak orvosait. Van most 6 is a városban. A rendőrség pedig a városi orvosok kíséretében látogassanak el néha a pékműhelyekbe is. Az ilyen razzliának igen nagy hatása van. Az ellenőrzéstől és az esetleges büntetéstől mégis csak tart az ambiciózus pékmester és ebbeli félelmében óvakodni fog a közegészségügyi szabályok durva megsértésétől. Mert hogy mi történik néha némely pékműhelyben, arról jobb hallgatni. Ha elmondanánk a fogyasztó közönség finyább része nem ennél többé kifut és veki. Azért hallgatunk erről, de figyelmeztetjük a pékmestereket a közegészségügyi kihágásokra, amiket az ő elnézésökkel nap nap után elkövetnek. A lelkiismeretes pékek törődnek a műhelyükkel, de vannak aztán olyanok is, akiket nem bántja, ha rovat gyurnak is a tészta közé.

Reklám vagy gyógyítószer?

Ujságháború a Comain körül.

Nagykanizsa, november 11.

Az újságolvasó közönség bizonyára ismeri azt a heves újságháborút, ami a „Comain” nevű szer körüli folyik. A szer feltalálója valami dr. Wettenstein nevű budapesti orvos, ki a lapokban kürtöli világgá, hogy feltalálta a tuberkulózis ellenszerét. A beteg emberek nyilatkozatai hozsannákat zenének e szerről, míg ugyanakkor komoly szaklapok vonják kétségbe annak gyógyító erejét. Majd karhatalommal felosztatják a szanatóriumot, melyet egy részvénytársaság alapított a szer kihasználására. A részvénytársaság sem marad télenül, ami érhető, hisz a társaság nem eszmei harcot akar vívni a szerért, hanem egyszerűen szólva osztalékot akar. Dőlnek tömegesen a részvénytársaság nyilatkozatai. Közben a betegek nagy küldöttsége jelen meg a fővárosi városházán védelmet kérve a hatósági zaklatások ellen. A küldöttséget nem fogadják, de hamarosan telefonon odarendelik a fertőtlenítő intézet embereit mert a városházán félnek a bacilustól. Valósággal vigjátéki jelenetek játszódnak le a ebben a rémségesen szomorú ügyben.

Az ügy hullámai lassankint a vidékre is átcsapnak. A társaság jól fizetett hirdetésekkel küld szét a lapoknak, ugyanakkor egy népszerű orvosi folyóirat arra hívja fel a vidéki lapok figyelmét, hogy Wettensteinék ugy nyilatkoztak, hogy néhány koronával betömik a vidéki sajtó száját. Egyik-másik lap erre még erősebb támadást intéz. Wettenstein r. t. tagadja, hogy ily nyilatkozatot tett volna és ugyanekkor kijelenti, hogy mindama vidéki lapok ellen feljelentést tesz, melyek őt és a részvénytársaságot igaztalanul támadják. A nyilatkozat ama lapokban jelent meg, hol a cég hirdetése is megjelent.

Mi nem vagyunk tisztában a „Comain” jelentőségével. Nem tudjuk, hogy tényleg korszakot jelentő, emberiséget megváltó szerrel állunk e szemben, vagy csak a reklám ügyes alkalmazásával. De érezzük és nyíltan kimondjuk, hogy e nagy újságháború végtelen sajnálatos. Nem értjük, hogy miért nem döntenek el végre az orvosok, vajjon tényleg hatásos szer-e a sokat reklámozott „Comain”.

Magyarországon vannak erre hivatott orvosok, kiket vezető szerepekben láttunk működni az ideai nemzetközi orvoskongresszuson. Állapítsák meg a szer gyógyító értékét. Ha tényleg értékes segítség diadalra jutni, vagy ha értéktelen keverék, tiltsák el a betegeket igazító és alaptalan reménnyel eltöltő csodaszert és ennek reklámjait. Ne az újságírókat, hanem hivatott faktorok döntsék el: mi több a Comainban, a reklám, vagy gyógyító anyag. Ha ez utóbbi akkor emeljük kalapot Wettenstein előtt, mert az emberiséget örök hálára kötelezte, ha pedig a szer értéktelen, melyél a reklám tett nevesse, akkor pusztuljon a Comain minden reklámjával és részvénytársaságával, még ha oda is vesz a társaság féltett részvénytőkéje.

Figyelő.

NYILTTÉR.

E rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Med. univers.

Dr. König József fogorvos

működését f. hó 15-én Erzsébet-tér
16 sz. I. em. megkezdí.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüve
mindenütt kapható.

Legelősebb és legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulák)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől a legjobb sikerrel használják az áltest bántalmait, könnyű székletét szeres, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

Utánzatoktól óvakodjunk. Utánzatoktól óvakodjunk. Neustein Fülöp hashajtó pillulát tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagajkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

HIREK.

A rokonlelkek.

A férfi ideálja volt a magány.
A nagyvilágot ő gyűlölte,
A lelke melyenérző, zárkózott volt.
Álmát dalokban eltemette.

A leány hiu volt és kacér
És nem hitt a férfinek soha;
Az ábrándjait kinevette:
„Ugyan menjen, maga ostoba!”

Deák Géza.

— Első zsúr. Az Izraelita Jótékony Nőegylet vasárnap délután tartja első zsúrtját a Kaszinóban. E zsúrok népszerűségét mutatja az a nagy érdeklő-

dés, mely a közönség körében mutatkozik már az első iránt is. A beavatottak arról is tudnak, hogy a zsúr rendezősege valami meglepetést fog szerezni a közönségnek.

— **Disztagok.** A nagykanizsai katonai hadastyáru egyesület legutóbb tartott közgyűlésén egyhangulag több disztagot választott kebelébe, mely alkalommal az új disztagok az egyesület betegsegélyezési és temetkezési alapjához adományal járultak. Závody Albin, kuriai bíró, a nagykanizsai törvényszék elnöke 20 K-t, Gross Dezső dr. ügyvéd 20 K-t, Konold Frigyes bérlő 20 K-t Löwenfeld Joachim 20 K-t Seregélyes Károly légrádi körjegyző 30 K-át és Steiner Egdár nyug. főhadnagy 5 K-át adományozott. Az egyesület elnöksége ez uton is hálás köszönetet mond az adakozóknak.

— **A Brünauer—Tihanyi párbaj—** ugye még mindig élénken foglalkoztatja a közönséget. Tihanyiról a Magyar Távirada Iroda itteni tudósítójának jelentése nyomán a fővárosi lapok azt írták, hogy őt diszkvalifikálták. Ezzel szemben Tihanyi az M. T. I. útján nyilatkozatot küldött be a lapoknak, melyben ezt megcáfolja és kéri a közönséget, hogy ítéletét függesse fel a vizsgálat befejezéséig, mely — mint nyilatkozatában írja — reá nézve kedvező lesz és a párbaj szabályszerűségét igazolni fogja. A rendőrség a vizsgálatot folytatja. Mint értesültünk, ma délután megkezdtek a párbajsegédek kihallgatását a rendőrségen, melynek részletei azonban nem kerültek nyilvánosságra. — Megirtuk, hogy a párbajjegyzőkönyvében a segédek egyértelműleg konstataáltak, hogy a vágás Brünauert védtelen állapotban érte. Most az a verzió terjedt el a városban hogy a segédek véleményében a vágás módjára nézve eltérés van és így valószínű hogy a törvényszék szakértőket fog megidézni.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** F. évi január hó 2-én kiskanizsán a Faics téle vendéglőben össze szólakoztak Lakatos (vörös) György és Kolompár Kulányos Jóska cigányok affelelt mert Lakatos György nem akart a fajtájával tartani akik épen kalaudra akartak menni. Szóváltás közben Kolompár Jóska úgy szurta nyakou Lakatos Gyurit hogy az szörnyethalt. A törvényszék mindkét vádlottat 9 évi fegyházra ítélte.

Horvaticz Jánosné szül. Feletár Zsófia légrádi eselédasszony különválva élt az urától és viszonyt folytatott Nemezz Dragutinnal. A viszonyból egy gyermek született melyet anyja megfogott.

Az esküdttek erős felindulásában elkövetett szándékos emberölésben mondták ki bűnösnek a melynek alapján a törvényszék 1 évi és 8 hónapi börtönrre ítélte a bűnös asszonyt.

Fáró Márton balatonygyörki gazdaember volt kedvesét és annak férjét el akarta pusztítani azért mikor azok aludtak tüzes csövát dobott a, szobájukba és midőn azok kiakartak jönni fejzszeapásokat mért rájuk de csak kisebb sebeket ejtett rajtuk.

Gyújtogatás és szándékos emberölés és kétrendbeli lopás vétségével volt vádolva.

Fáró aki bűnösségét el is ismerte. Három és fél évi fegyházra ítelték.

— **Tanító választás.** A helybeli iparostanonciskolában Vári József lemondott eddig viselt tanítói állásáról, valamint Almási János is heti két órai elfoglaltságról. Az így megüresedett állásokat a felügyelő bizottság A József és Tibelt Boldizsár áll. elemi iskolai tanítókkal töltötte be.

— **Kanász mint iskolaszéki elnök.** Lelkünkre mondjuk, hogy nem megrovásképpen, hanem dicsereből emlékezünk meg erről az esetről. Vas tereben regényeiben vannak oly nagystílu és kiváló értelmi erővel megaldott juhászok, melyek a magyar taj kiválósága mellett tavuszkodnak. Itt mi ezzel az esettel is hiteles adatot szolgáltatunk népünk nem közönséges értelmiségéről. Itt történt az eset Fityeházán. Sajnáljuk, hogy tudósítónk nem nevezte meg a derék kanászt. Mint szegény földmivest a falubeliek megválasztották iskolaszéki tagnak. Később pedig, hogy a föld jövödelme mellé egy kis hivatala is

legyen pályázott a falu kanásza állásáért. Meg is választották. Ami ismét csak megbízhatósága mellett szól. Ez a hivatal a fennálló törvények és rendeletek értelmében nem incompatibilis az iskolaszéki tagsággal, hát megmaradt annak is. Történt pedig, hogy egyik iskolaszéki gyűlésen a falu molnára, aki iskolaszéki elnök volt, betegsége miatt nem jelenhetett meg és az egybegyűlt tagok a mi derék kanásztunkat tették meg az iskolaszék elnökének ezen a gyűlésen, amit elhalasztani nem lehetett. Hát ez az elnökség bár érdekes, sőt furcsa, de semmiképpé szegénytelen se a közönségre, anuál kevésbbé kanász bátyánkra nézve. De még az iskolára se. Mert a népnevelés ügyére az iskolaszék sokkal lényegteletnebb, mint a tanító személye. Már pedig a fityeházi tanítót ismerjük. Az talpig derék becsületes, hivatása magaslatán álló tanító.

— **A kataszteri nyilvántartás.** Nagykanizsa városi kataszteri nyilvántartói hivatal most állította össze azokat a birtokleveleket, melyekben művelési ág-változások voltak. A kiigazítás részint bejelentés részint hivatalból való felvétel alapján történt, hogy a megváltozott tisztá jövedelmek a kataszteri birtoklevelekben is kiigazíthatók legyenek a 6 számú helyszínelési felügyelőség által. Amint mind együtt lesznek felküldetnek az említett helyszíneli felügyelőséghez Szombathelyre. Ugyan ekkor felterjeszettek az összes kataszteri munkálatok kataszteri térképek, kat. telekkönyvek. Ezzel városunknak az 1909. évre vonatkozó kat. munkálatai befejezést nyertek. Az 1910. évből a valóstítási eljárás következik annak megállapítása végett, hogy a tényleges birtokosok nevében van-e telekkönyvileg és adóilag az a birtok, amit használnak.

— **Nyugodalmas éjjeli órök.** Kiscsehében az éjszakák nem zavarja semmi, még az éjjeli órök kiáltása, de még léptei sem. Akár az egész falut el lehetne miattok lopni. Némrég, mikor a csendőrok éjjel a faluban jártak a kisbíróval felkeresték őket. Az egyik Hosszu István az istállóban horkolt jóituen, Tóth János pedig ágyban párnák közt horkolt mindaddig, míg a gyengédtelen csendőri szavak fel nem költötték. De hiszen vigyáz a jóisten mindenkire még a tolvajokra is. Minék akkor bakter.

— **Schauman Gyula gyógyszerész gyomorsója** több mint harminc év kitünő hírnévnek örvend, mint dietikus készítmény, amit számtalan elismerő írat igazol. Gyorsan hat mindenféle emésztési zavarnál, gyomor elrontásnál, gyomorégésnél, telbűffögés stb., ezért mint régi háziszser nagy elterjedésnek és megbecsülésnek örvend. Kitünő hatása a racionális összetételnek köszönhető. Ara darabonkiut K 1-50.

Árverési hirdetmény.

„Néptakarékpenztár részvénytársaság
Nagykanizsán”

zálogosztályában

1909. november hó 15-én árverés lesz, amelyen az 1909. október hó 17-ig lejárt és ki nem váltott, vagy meg nem hosszabbított tárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete d. u. 2-kor.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

Holttest a főrhénci országúton
Tegnap este 7 órakor Sneff József jelentette a rendőrségen, hogy a főrhénci úton a Telek-ut közelében Kunics György kiskanizsai lakos összeroncsolt koponyáján holtan fekszik. Fűredi János rendőrtiszt és Goda Lipót városi orvos nyomban a helyszínre hajtottak és úgy intézkedtek, hogy a holttest a hullaházba szállítsassék.

A szerencsétlenségéről tudósításunk a következő: Major János kiment tegnap a főrhénci hegyre hogy szállítót két meg karót vigyen haza. A jól felrakodott kocsit elejére két kukoricaszár követ-rakott hogy arra ülhesen.

A szomszéd szőlőben levő Kunics György (60 éves) megkérte hogy vigye haza a kocsiját. Felültek hát és megindultak. Mikor az erdőszélfelé érték Kunics fejéről a kalap leesett. Kérésére a kocsit megállította Major és leszállt, hogy visszamenjen az öreg ember kalapjáért. Amint visszafelé ment a lovak megugrottak, Major utánuk futott és belebotlott Kunics testébe. Eppen arra jött Sneff József is apjával ezek segítségét kérte ki. A lovakat elfogták, az esetről pedig jelentést tettek. Major véleménye az, hogy mivel Kunics epileptikus volt, valószínűleg rájött a baja és eközben a lovak közé esett, melyek megbokrosodva keresztül vitték a kocsit Kunics testén, fejét széttroncsolva, karját összetörve, ami az öreg halálát okozta.

Eötvös Károly kanizsai barátja.
Nagyon kevés ember tudja Kanizsán, Eötvös Károly meg nem is sejt, hogy micsoda baráti levelezés fűzi őt városunkhoz. Egy véletlen lebbentette fel városunk dícsőségéről a leplet. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy Kovács Anna pusztamagyaródi leányt rendőrségünk a város területéről két évre kitiltotta. Elis távozott hát de nem sokára megint csak megjelent itt hanem csak azért, hogy innen Budapestre utazzék. Régi jó szeretője Krimmel Jenő megismertette őt Halvax Gézával, aki már mint ál pénzügyigazgató is szerepelt a rendőrség előtt. Ez a Halvax Géza, aki zugirással foglalkozik 14 koronáért megígérte Kovács Annának, hogy a kitiltási végzést a belügyminiszteriumnál megsemmisítteti. Mikor egyikét hét múltán Kovács Anna az új állásáról tudakozódott megmutatta és át is adta neki Eötvös Károlynak Halvax Gézához írt levelét, melyben tudósítja, hogy az az új belügyminiszteriumban elintéztetett. A borítékon Eötvös Károly neve lakásának címe van nyomtatva és a budapesti postabélyegzővel van ellátva. A papíros azonban nem a kuvértához méltó, nyomtatás nélküli. A napokban a rendőrség tudomást szerzett Kovács Anna visszatéréről és nyomban kereste lakásán, hogy visszatérte miatt kérdőre vonja. Ekkor tudta meg a leány, hogy csalásnak az áldozata, hogy a híres levelet maga Halvax írta. A rendőrségen zugírás család okmányhamisításért tett ellene feljelentést. A bünyefenyítő eljárás megindított ellene.

A csendőrségről. Altalános elismeréssel találkozunk az a kiváló szolgálat, melyet a csendőrség a társadalomnak nyújt. De azt kevesen tudják, hogy a magyar csendőrség nagy körültekintéssel megalkotott szervezete, tisztjainak intelligenciája és tehetsége, a legények pontos működése elsőrangú intézményé tették ugyszólván az egész kontinensen. A porosz csendőrséget tartották eddig a legjobbnak, de a magyar eredményesen versenyez vele is az elsőségért. Az ősztrák csendőrség, mely pedig szintén egyike a kiválóbbaknak, nemrég Budapestre, Nagyváradra és egyéb csendőrküldetlekhez tanulmányozás céljából csendőrtiszteket küldött ki, a mi mindenesetre elismerése a magyar csendőrségi szervezet kifogástalanságának.

Minden anya érdeklődik a „Scott féle Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánljuk. Egy híres csukomájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukomájolajat használtak, gyors és biztos segínyt nyújt. Kapható minden gyógyszertárban.

Tejellenőrző bizottságok. A városok élmezésében rendkívül nagy szerepe van a tejnek és azok termékeinek. Sajnos a fontosságával nem áll arányban a termelők és elárúsítók lelkiismeretessége, kik közül sokan anyagi okokból sok visszaélést követnek el. Most egyes vármegyében és városokban

érdemes módon védekeznek. Tejellenőrző bizottságot alakítanak a tej és tejtermékek termelése elárúsítása és ellenőrzése tárgyában. A bizottságban nemcsak hivatalos személyeket választanak be, hanem törvényhatósági és városi képviselőket is. A térv fontossága kétszert bennünket arra, hogy felhívjuk erre figyelmét Árvay Lajosnak vármegyénk alispánjának, és Vécsey Zsigmondnak városunk polgármesterének.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

külön sikerrel használták vesebajoknál, a húgyhólyag-bántalmainál és közsóvíznél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzőszervi hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Kényesen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható árosványkúrákban és a Szege-Liptói Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudasbányai 2.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

*** Hangverseny.** A nagykanizsai r. k. Felsőtemplom Építőbizottsága f. hó 13-án, Szombaton, a Polgári Egylet nagytermében zártkörű jótékonycélu, táncal egybekötött Hangversenyt rendez. A hangversenyen Arányi Adilla, Hortense és Jolly k. a zongora, illetve hegedűművészek (Budapestről) és az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája fog közreműködni. Kezdeté este 7/9 órakor. Helyrak: Emeleti páholy 20 K., földszinti páholy 16 K., előhelyek I—III. sor 4 K., IV—VI. sor 3 K., a többi 2 K., karzati előhely 2 K., földszinti állóhely 1 K. Felhívások, tekintettel a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirtalig nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Alt és Böhm urak nagykerekedésében s este a pénztárnál.

A magas színvonalon álló műsor a következő. 1. Handel g moll Sonata. 2. Hegedű és zongorán előadják Arányi Adilla, Jelly, Hortense 2. a. Bruch d-moll Adagio. b. Brahms Joachim Magyar táncok. Arányi Adilla és Hortense. 3. Tschaukowszky Hegedűverseny első tétel. Arányi Jelly és Hortense. 4. Sinding Serenáde. 2 Hegedű és zongorán előadják Arányi Adilla, Jelly és Hortense. 5. Paganini Moves Phantasia. Előadják Arányi Adilla és Hortense. 6. a) Chopin Nocturne E dur b. Bazzini la Ronde des Lutins. Paganini Champanella Előadják Arányi Jelly és Hortense. E programmon két számmal még az Irod és Műv. kör dalárdája is szerepel. Pártolást érdemel a hangverseny mert a művészetet kívül városunk szépítésének célját is szolgálja. Reméljük a város szépért lelkesedő közönségét ott látjuk az estélyen és áldozni fog a magyar művészet geniuszának.

*** Biró Malvin Kaposvárott.** A kaposvári zenekedvelők e hó 14-én első hazai hangversenyt tartja, melyen Biró Malvin is énekelni fog. Biró Malvin Nagykanizsa városunk szülötte és már egy a főváros mint a vidék hangversenyein zajos sikereket aratott énekével. A kaposvári zenekedvelők egyesületéhez a m. kir. zenekadémia küldi ki a jeles énekesnőt.

*** Első közház Somogyban.** Szombat este avatta fel Fehér Vilmos szintársulata a baresi közházat, mely egyedüli Somogy megyében. A megnyitás Réthy László prologijával kezdődött, melyet Bakó Lajos szavalt. Majd a Himnusz énekelték azután az Erdészleány c. operett került színre, melyben Kállay Kornélia (Krisztina) egy csapásra meghódította a baresi közönséget.

* A „Vasárnapi ujság” november 7-iki száma a két nagy budapesti pályaudvart mutatja be, a keletit és nyugotit, melynek elárvólításáról mostanában sok szó van. A többi képsorozatok Thökölly Imre hamvainak elhelyezését Késmárkon, a most megnyitott Petőfmúzeumot, a kerepesi-uti temető új művészi síremlékeit, a székely vasutat s a gyáli-uti munkásbázakat stb. mutatja be. Szépirodalmi közlemények: Mikszáth Kálmán regénye, Lampérth Géza és Juhász Gyula versei, P. Abraham Ernő novellája s Lesueur franciából fordított regénye. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 4. szám).

* Magyar sz. Imre élete. Lakatos Vince dr. keszthelyi főgimnáziumi tanár lefordította Emerico d. Ungheria című munkáját s erre előfizetést hirdet. Ara fűzve 1 K, csinos kötésben 1 K 60 f. Megrendelések a fordító címére Keszthelyre küldendők.

Szülő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldönti első szülőoltvány telep tulajdonos: CASPARI FRIGYES

Medgyes 89. sz. (Nagyküllő-megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett ellenemű levelek, emellett minden szülőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szülőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

ROPS

Biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik. Ha szesz ki nem folyhat. Ha szeszfogyasztásban igen takarékos. Kapható minden jobb vasúri és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74/51.

Helybeli elárúsítók: Weiser J. C., Bettlheim és Guth, Rosenfeld Adolf fia, Köhler Testvérek.

KÖZGAZDASÁG.

A hiteltudósító üzemleiről.

Az aradi hitelbank és takarékpénztár Rt. vizsgálati fogságban lévő könyvelője, budaméri Ujházy Andor „Délmagyarországi Hiteltudósító” cím alatt egy lapot adott ki, melyben a többi információs irodák által fentartott zuglapok mintájára „Tudakozó-dási jegyzék” címmel egy rovatot vezetett a következő megjegyzéssel:

E jegyzékben azon személyek, illetve cégek

neveit közöljük, kiknek viszonyaiban a hitelképességet kedvezően, illetve kedvezőtlenül befolyásoló körülmények állottak be. Előfizetőink válaszbélyeggel ellátott kérdéseikre díjtalan tudósítást nyernek a felvettekről.

Nem nehéz kitalálni, hogy a fenti rovatban azokat a kereskedőket pellenőgőzték ki, akik nem voltak hajlandók a zuglapra előfizetni. Ezt a garázdálkodást végre megsokalták az aradi kereskedők és a leg radikálisabb módszerhez fordultak üzleti jóhírnevük megvédésére. Rágalmazás címén bünvádi feljelentést tettek a jeles szerkesztő ellen, akit az aradi törvényszék el is ítél 420 K pénzbüntetésre amit a tábla is jóváhagyott. Mivel hasonló tudakozódási jegyzékeket más zuglapok is közölnek, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy előfizetéseket erőszakoljanak ki, s mert tudomásunk van róla, hogy ily zuglapok „szerkesztői” néha Nagykanizsára is lerándulnak előfizetők gyűjtése végett, a kereskedő világ tájékoztatására közöljük az indokolás vonatkozó részét:

Jóllehet az előrebocsátott „kedvezően, illetve kedvezőtlenül” kifejezés arra látszik mutatni, hogy a közölt nevek alatt olyanok is előfordulnak, kiknek hitelviszonyai kedvező módon változtak meg, eltekintve attól, hogy éppen az a mód, hogy a nevek nem az előrebocsátott osztályozás szerint elkülönítetten közölték, nyilvánvalóvá teszi azt a célatosságot, mely a közlés büntetőjogi következményét elhárítani igyekszik. Kétségtelen, hogy a nevek jelzett móloni közlése különösen amidőn a lap nyílt célja a hitelviszonyok nyilvántartása és amidőn a kereskedő hitelviszonyainak rendezettségét kell fölteni s így a hitelviszony javulásának közzététele céltalan és szokatlan, a közzétett nevek mindegyike gyanúsítást tartalmaz arra, hogy hitelképességére nézve kedvezőtlen körülmények állottak be.

Vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Zalamegye területéhez tartozó Kotor községben a minden évben március 9., június 27. és szeptember 30-ra eső országos vásárok, amennyiben ezen határnapok valamelyike vásár- vagy ünnepnapra esnek, ezentúl állandóan minden évben az ezen határnapokat közvetlenül követő hétköznapokon tartassanak meg.

Kartell ellen kartell. A bőrgyárak eddig kartellben voltak a nyers bőrök beszerzése és értékesítése végett. A mészárosok most szintén kartellel válaszolnak. Belépnek a „Mészárosok melléktermék értékesítő szövetkezet”-be, mint legutóbb Nagykanizsáról néhányan és így állítólag a mészárosok diktálják az árakat. A fogyasztó közönségre ez sovány vigasz, mert ha a bőrárak és ezzel együtt a cipő ára akkor is emelkedett ha a bőrgyárosok diktáltak, képzelhető mekkora áremelkedés lesz, ha a mészárosok is kezdenek diktálni.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekekkel testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk batalmazva, megfelelő férjet keresni. Osakis urak (ha vagyonnéknélkies), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van

Miltényi Sándor és Fia raktárában,
Nagykanizsán, a városházban.

Szülő-oltvány,

szülővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki Címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szülőtelepítést s emellett sok szülőkép van benne. Szülőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olesó ár mellett Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szülőtelepe,**
Bihardiószeg

**Miért vesz géppel gyártott
cipőt,**

mikor már meggyőződött arról, hogy a
kézi gyártmány legyőzi azt.

Miltényi-cipő

kézi munka, elegáns kiállítá-
ásban, tartósságban utolér-
hetetlen.

Biztos fellépés, kényelmes járás,
a láb anatómiájának és hygie-
niájának megfelelően készült,
minden divatos formában rakta-
ron és megrendelésre.

Minden pár saját gyártmány,
kézimunka.

Óriási választékban rak-
táron.

Mértékül egy viselt cipő
is elég.

Árjegyzék ingyen.

MINDEN CEMENTFOGYASZTÓT

tisztelettel felkérünk, hogy portland és román cement szükségletének 1910. évre való fedezése

előtt

ajánlatainkat a saját érdekében bekérje, mert a fenti cikkeket bármely gyárnál is előnyösebben szállítjuk.

KLEIN MÁRKUS FIAI

cementnagykereskedők és a Magyar Vulkan cementgyár részv. társaság helyi gyárainak elnöki vezérképviselői

SOPRON.

Globin
a legjobb crème cipők

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvjaa.
Mindenhol kapható.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruccsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérhatóságban.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az áruccsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

A jótékonyág hiénái.

A társadalmi jótékonyágnak megvan az a káros oldala, hogy mindazok, kik züllött életmódjukkal keresetüket eltékozzolják, főként a társadalom nyakára varrják gyermekeiket. Mi is meghajolunk a krisztusi tanítás előtt, hogy a ki kér annak adjatok. Nem is utasítjuk vissza azokat az ártatlan gyermekeket, kiket apjuk dologtalansága, vagy még inkább saját személyére felmenő pazarlása, tékozlása a koldussorba taszít. De figyelmen kívül hagyni ezt a valóságot, mely bűnné aljasítja a jótékonyágot nem szabad, Tápót nyújtunk ezzel egyrészt a családi romlásnak, a kereső férj iszákosságának és a dologtalanságra nevelt proletárságnak, másrészt pedig azok szájától vonjuk meg a tápláló falatot, akik a sorsnak bármilyen csapása miatt igazán rászorulnak a társadalmi támogatásra.

Szó sincs róla, nem a gazdagsorból valók azok akik alamizsnáért nyújtják kezüket, de hát alamizsnához kell-e szokatnunk azokat a gyermekeket, akiknek apja tisztességes mesterséggel bír, akinek ép egészséges karjai vannak a munkára. Nem visszaélés-e a jótékonyággal, ha a téli meleg ruhát, a jó lábbelit azok kapják, akiknek csak azért nincs, mert az alamizsnára szoktatott szülők rongyosan, szennyesen küldik gyermekeiket az iskolába, hogy a szánalmat irántuk felköltsek, ők maguk pedig a korszmának kávéházának törzsvendégei és a felnőtt kisasszony a legutolsó párisi divatu kalapban jár a korzón.

Nem túlzás, nem karikatúra ez az állításunk. A tanító urak és hölgyek, kiknek kezében a jótékonyági akció keresztül megy megerősíthetik állításunk igazságát.

Tessék az érdeklődőknek körülnézni a népkonyhában. Hány olyan gyermek megy oda ingyenebédre, akinek az apja saját házában lakik, akinek még szántóföldje talán szölleje, tehene is van. Vagy olyan gyermek, akinek szüleinek otthon naponként rendes meleg ebédre jut a keresetből. Hanem hát a népkonyha megnyílik, olcsóbb a háztartás, és jobb falatok jutnak a praktikus, de erkölcsstelenül gondolkozó szülőnek, ha a gyerekek a jótékonyág asztalához férhetnek.

Ha nem is tekintjük ezt a visszaélést a családi érzés züllesztésének szempontjából hanem csak abból, hogy minden illetéktelen

közbe jutott alamizsna socialis akadály a valódi jótékonyági missiónak, már ez a körülmény is a leggondosabb körütekintésre inti a tanítókat és a jótékonyág vezető-egyénségeit.

A társadalmat nem a keserű kolduskenyérre, hanem a munkásnak jóízű, megelégedést biztosító keresetére kell szoktatni. Ezt a célt pedig csak úgy érhetjük el, ha népünket a munkára szoktatjuk, az alamizsnától pedig elidegenítjük. A jótékonyág hiénáinak tekintjük azokat, kik a társadalom helyes irányu gondoskodását az arra igazán rászorultaktól alattomos módon elragadják.

Községi iparvállalatok.

A „Zalai Közlöny” október 28-iki száma „Önámítás vagy közszükséglet” című vezércikke rámutatott arra, hogy a városnak gondoskodni kell új és a moderu városi háztartásoknak megfelelő bevételekről. Ezért érdekesnek tartjuk közölni Fuchs dr. tőbingai egyetemi tanár előadásának egy részét a községek gazdasági vállalatiról. Az egyetemi tanár egy kongresszuson érdekes képet tárt a hallgatóság elé a községek gazdasági vállalatának mibenállásáról az európai kulturá államokban, előadását számos statisztikai adattal világítván meg. A figyelmet lekötő előadásból, melyből Nagykanizsán is tanulhatunk közöljük a következőket:

Németország városai már a középkor elején mutatnak fel községi iparvállalatot. Lipese város excelleált e tekintetben elsősorban, hol már a XIII-ik században találunk a község tulajdonát képező homok és kőbányákat, vízvezetékét, közvilágítást stb. Ugyaníly módon fejlődtek ez irányban München, Dusseldorf, M/m. Frankfurt és Mannheim. Jelenleg Németországban a községi iparvállalatok következő arányban állanak a magán-iparvállalatokkal szemben: A birodalomban létező villamos üzemek 41.1% a községi tulajdon képez és pedig az 50.000 lakosnál többel bíró városokban létező áramfejlesztő művek háromnegyede, a 100.000 lakosnál nagyobb városokban, négyötöde községi tulajdon. A közúti vasutak tekintetében a községi vállalkozás nem hatott ennyire, mert az 50.000-nél több lakossal bíró városok közúti vasutainak csak fele községi tulajdon. Vágóhidon a kisebb városok között csak kevésben képez községi tulajdon, ellenben negyvenegy oly város közül, melynek 100.000 lakosa van, 39-nek saját vágóhídja van. A vízvezeték csak igen kevés helyen van a magánvállalkozás kezében és ma már kisebb községek is, — többen egyesülve — községi vízvezeték létesítéséről gondoskodnak. Ezeket kívül Németország egyes városaiban még a következő községi iparvállalatok léteznek: a szegények részére kenyersütőműhelyek, községi husszék, fűrészmalom, gőz- és vízmalmok, sörgyár, szeszgyár, fürdőházak, homokbányák mészbányák stb.

Svájceban különösen Zürich város említendő.

E város összes bel- és külterkeinek 29,4% a községi tulajdon képez, melyet most a város munkások részére szolgáló bérházak, vendéglők, kirándulóhelyek stb. létesítésére használ fel. 1868 óta a városnak kétféle vízvezetése van, u. m. forrásvíz és szűrt tövizvezeték. A légszuszívítást a város 1886-ban vette a saját üzemébe s ezt nemsokára a városi villamos mű felállítását követte, mely évi 400.000 frank tiszta hasznot hajt. A közúti vasutakat a város magánvállalatoktól igen magas áron vette át s ezek alig hajtvaak valami hasznot. Svájc más városai többé-kevésbé követték Zürich példáját.

Olaszországban csak későn, indult meg a mozgalom községi iparvállalatok létesítésé érdekében. 1901-ben alakult meg e célból a községek ligája, mely a jelzett irányban nagy tevékenységet fejt ki. Kezdetben csak a szocialisták támogatták a liga törekvéseit, ma azonban már minden politikai pártbeli tekintélyes férfiak magukévá tették a liga programját. Elsősorban községi husszék felállítására törekedett a liga e téren máris nagy sikerekre hivatkozhatik amennyiben számos városnak van több kevesebb husszék s a községi vágóhidak mellett is sok helyen állanak ten a husnak nagyban való eladására szolgáló husszék. Más üzemeknek községi kezelésbe vételét is szorgalmazza a liga.

Angliában a községek ipari vállalkozása a vízvezeték közvilágítás és közúti vasutak községi üzemekbe vételére kerül ki. A közlelemzés terén a városok nem igen konkurálnak a magánvállalatokkal.

A felsorolt országokkal ellentétben, melyek közé Ausztria is számítható, Franciaország és Belgium a községi iparvállalatok terén háttérben állanak. Ezekben az országokban igen kevés községi iparvállalat van és ezek is csupán a vízvezetékre és közvilágításra terjednek ki.

— **Főispánunk lemondása.** Zalaegerszegről írják: Gróf Batthyány Pál, Zalavármegye főispánja, a politikai helyzet változása miatt beadta lemondását. A lemondás híre a székváros minden körében levert séget keltett. Gróf Batthyány Pál távozása nagy veszteség lesz az egész vármegyére nézve s aggodalommal tekintünk a jövőbe, mert az ő helyét a főispáni székben elfoglalhatja ugyan az utód, de a szívetek úgy meghódítani, mint gróf Batthyány Pál, csak az olyan önzetlen, eszmenyekért élő, ember-szerető, nemes lelku férfiú képes, mint Zalavármegye távozó főispánja.

— **Tanácsülés.** A városi tanács pénteken tartott ülésén több apró iparkihágási és adminisztrációs ügyet tárgyalt. Egyben szönyegre került Kertész Lipót városi állatorvos abbéli jelentése hogy a közbégőhid sokféle és nagymennyiségű hivatalos muukálatok elintézésére egy hivatalnok muukaerő válik szükségessé. A tanács e célra Klapper Miklós városi irnokot küldi ki. Minthogy azonban a városi állatorvost a közbégőhídi munkálatoktól a huszvígáló tanfolyam vezetése voja el, ami pedig nem Nagykanizsa városi, hanem állami érdek, mert hiszen még távolabbi megyékből is jelentkeznek a kanizsai jóbírnévű tanfolyamra, azért a tanács intézkedni fog hogy az eddigi és ezentuli vágóhídi segédhivatalnokot az állam honorálja.

Szalonikiban

tésére az érdeklődőket

vettünk 62 darab kisebb-nagyobb valódi perzsa szőnyeget, amelyeknek megtekintésére az érdeklődőket

tisztelettel meghívjuk

SINGER JÓZSEF és TÁRSA.

A meghülés

az az ajtó, a mely a komoly betegségeket bebocsátja, de a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférkőzhetne.

SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert. Orvosok, szülészok, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér
Kapható minden gyógytáiban.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(Czigány a vádoltak padján. — A cigány és a szobalevegő. — A sajtó informálása. — A szezonból.)

Az esküdtsek cigány fölött is itélkezett a héten. Ebből az alkalomból a társaságokban ismét sok szó esett a cigánykérdés megoldásáról. Természetesen a legképtelenebb tervek is kerültek felszínre de legtöbb híve volt annak az eszmének, amit már egyszer Zalamegyében is megtettek, hogy a cigánygyermekeket vegyék el a szülőktől és adják lelelenházza. A „Zalai Közlöny” sokszor kitéjtette, hogy minden más megoldási mód csak kísérletezés, mert csak az említett módon lehet a kérdést, lassan de biztosan megoldani. A cigány felőlét korában nem javítható, amit néhai József Főherceg nagy áldozatok árán szerzett tapasztalata bizonyít. A cigányt vére viszi a kóborlásra. Ha beteg akkor is a szabad levegőn akar lenni. Ennek érdekes esetét hallottuk Szabó Zsigmond dr. kórházi orvostól: A nagykanizsai városi kórházban történt. A kórházban ápolt beteg cigány telen éjnek idején kjszokott a kórházból és a kórház udvarán a hideg havon készített magának éjjeli fekvőhelyet. Mikor másnap az esetet megtudták és szigorúan kérdőre vonták a cigányt miért tette ezt, a legtermészetesebb hangon válaszolta: Nyomta a mellemet a szoba levegő. A kórházi cigányoknak a mondása élénken illusztrálja a nép véralkatát.

Nagy háborúság van Kaposvárott. Az ottani sajtó szókimondó munkásai erős kritikában részesítették a városi vezetőség munkálkodását. A polgármester nem tette azt ami legtermészetesebb, hogy igyekezett volna más irányu munkásságát kifejteni, ami dicsőretet érdemelt volna a sajtó részéről, hanem egyszerűen nem informálta a sajtót. A városházán megtiltotta a sajtó informálását. Elzártá előlük a kritika „anyagát”. Ilyen dolgok Nagykanizsán nem történnek a városházán, ellenben a közéletben gyakran találkozunk hasonló dolgokkal. Nálunk is megtörténik néha, hogy egyes dolgokról mindenki kap információt csak a sajtó munkása nem. Közérdekű dolgokat melyeket szíltében hosszabban tárgyalnak a kaszinóktól, társasköröktől kezdve az utolsó kis nyilvános helyig, mindenki megtudhat részleteket, mindenkinek adnak információt csak a sajtó munkásainak nem. Ez nagyon érdekes sőt szomorú jelenség jelen-

ség. A riporterek azért kifürkészik az „anyagot” akár hogy is takargatják azt a ugynevezett „közéleti diplomaták”.

Végre történt valami ami a szezon beköszöntét jelzi. Most már nemesak az élénk esti korzó a szezon hőmérője, hanem a felolvasó délutánok a nőgyeleti zsurok, az esti hangversenyek. A szezon sikereinek előjeleiről ma még korán lenne beszélni. Az azonban máris megállapítható élénk szezoura van kilátása a kanizsai közönségnek.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Med. univers.

Dr. König József fogorvos

működését f. hó 15-én Erzsébet-tér
16 sz. I. em. megkezdí.

HIREK.

Az első Nőgyeleti zsúr.

Fedák, a zsúr szenzációja.

Az Izraelita Jótékony Nőgyelet zsurjai mindig népszerűek, hát még akkor, ha hire megy, hogy Vidor Samuné urasszony, a Nőgyelet fíradhatatlan elnöke és az ő tevékeny táborára szenzációt rejtget. Már napok óta újságotlák egymásnak „diszkrétó alatt” a zsúr látogatók, hogy Fedák Sári urleány, az ünnepelt „Zsazsa” eljön a zsúrba, néhány dallal áldozatot hozni, mint mondani szokás, a jótékonyaság oltárára. Lehetséges, hogy a rendezőség azért tartotta titokban Fedák fellépését, mert félt, hátha még sem lép ki Zsazsa a tótszentmártoni falusi művészfészekből, vagy mondjuk remeteségből. Fedák azonban nem ismer tréfát olyankor, ha valamit ígér. Most nem primadonna, ki fellépése előtt „hirtelen beteg” lehet, hanem földbírtokos urleány, ki megígérte a kanizsai zsúr közönség „Vidor mamájának”, hogy eljön és — eljött.

A többit ugyis sejtí az olvasó. Fellépett, énekelt és akkora taps-vihart költött, minőt rég hallott a Kaszinó diszterme. A történeti hűség kedvéért jegyezzük fel: két dalt énekelt és két verset szavalt. A rendezőség esokorral lálálta meg Zsazsa szereplését, ki-japán selyem ruhában (Kimónó) jelent meg a pódiumon. Énekét Kohn Alfréd kísérte zongorán.

Reinitz Aurél félt zsonglór imitációja tetszést keltett.

Közönség nagyszámu és disztngvált volt. A zsúr után a fiatalság tánera perdült.

— Halálozás. Bogáti Hajdu Sándor nyug. kir. törvényszéki telekkönyvezető e hó 12-én hosszú szenvedés után 65 éves korában meghalt. Temetése tegnap délután volt, melyen a város előkelősége nagyszámban jelent meg. A koporsónál Kádár Lajos re. lerkész bucsuztatta el az elköltözöttet. Hajdu Gyula dr. ügyvéd és Hajdu Lajos körjegyző edesatyjukat gyászolják a megboldogultban.

— Vége az üldözésnek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter mint a „Nemzeti Iskola” című tanügyi lap írja. Surányi Károly főgimnáziumi tanár a budapesti kir. tankertületi főigazgató mellé szolgáltatételre berendelte. Surányi ki nagykanizsai származása állaudoan nagy üldözötetésnek volt kitéve vidéken a hírhedt Maró Gergely féle naptár miatt. A miniszteri rendelkezés most véget vett az üldözötetésnek.

— A munkásgimnázium. Nygye végre illetékes kezekbe jutott. Nékány agilis iparos értekezletet hívott össze folyó hó 17-ére a Centrál kávéház külön helyiségébe hol remélhetőleg sikerülni fog nekik előbbre, sőt a megvalósulás stádiumába vinni azt a fontos ügyet mit mások néhány évi működés után sem tudtak megvalósítani. Igen örvendetesnek tartjuk hogy iparosaink vették kezükbe a fontos kulturális intézmény ügyét, melynek támogatását minden hivattott faktortól remélhetik.

— A Szent Ferencrend jubileuma. A szent Ferencrend fennállásának hétszáz éves évfordulóját a rend nagykanizsai templomában is megünnepelik. A jubileumi ünnep sorrendjét a napokban állapították meg, mely a következő:

1909. dec. 5-én d. u. 5 óraker szentbeszéd. Tartja Lukács József főgimn. tanár. Utánna litánia Dec. 6-án d. e. 10 óraker ünnepélyes nagymise, d. u. 5 óraker szentbeszéd tartja Kreatzer Dezső gelsei plebános utánna litáni. Dec. 7-én d. e. 10 óraker ünnepélyes nagymise, d. u. 5 óraker szentbeszéd tartja Danassy György csurgói hitánár, utánna litánia. Dec. 8-án d. e. 1/11 óraker szentbeszéd, utánna ünnepélyes főpásztori mise, végzi Rozsos István murakereszturi apát plebános, d. u. 5 óraker szentbeszéd tartja Lukács József főgimn. tanár, utánna litánia és pápai áldás. A gyónók és áldozók a jubileum alkalmából teljes bucsubau részesülnek

— A takarékos munkáspénztár. A nagykanizsai munkásbiztosító pénztár mintegy száz-ezer korona bevételből körülbelül tízezer koronát megtakarított, ami ugymondják nagyon szép eredmény. Ennek illusztrálására említik a pénztár nagy reszjét. A kezelési költség például egymaga tízenhétezer korona ami havonta körülbelül 1400 korona költségnek felel meg. Orvosi költségekre buszezer koronát fordítottak. A pénztári tagoknak is jutott a százezer korona bevételből típpéncze és gyógyszerekre mintegy 43000 korona vagyis a bevételnek körülbelül 43 százaléka. A pénztár ugylátszik nem nagy híve a fürdő és szaunatoriumi-kezeléseknek, mert erre a nagy taglétszám mellett csodálatosan csak 400 mond négy-száz koronát fordítottak ami némileg megmagyarázza a tízezer koronás megtakarítást, de nem a 17000 korona kezelési költséget.

— Ipartestületi gyűlés. Az Ipartestület előljárósága rendes havi gyűlésén apróbb ügyek elintézése után az Ipartestület épületének bérbeadásáról értekezett. Minthogy a vendéglő és lakás bérlő szerződése lejár, új szerződéskötésről fognak gondoskodni. Természetes, az általános drágasági viszonyoknak megfelelően az új szerződés magasabb bérösszeget fog előírni, mint az eddigi. Arról is szó van, hogy az egész épület, kivéve a testület hivatalos helyiségeit egy főbérlőnek fogják kiadni. Ez ügyek kellő előkészítésére, egy öttagu bizottság küldetett ki, mely a jövő hónapi gyűlésen fog munkájáról jelentést tenni.

— Egészséges, olesó és szép szőlője csak annak lesz, a ki szőlőoltványait a lelkiismeretesen vezetett Vityé Miklós-féle Ócsanád, torontálmegyei telepről szerzi be. Faj- és árjegyzéket a telep ingyen és bérmentve küld.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testület, megszűnteti a köhögést, váládékat, éjjeli izrádást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárúhá-
ban. — Árú üvegeket 4.- koroná.

Változások a honvéd tisztikarban.

A legutolsó honvéd Rendelet Közlöny szerint Kövendi Boér Gusztáv alezredes és Junga Sebestény százados jelenleg viselt állásuktól felmentettek. K. Boer G. hat heti szabadságát a napokban kezdte meg. Állását Princz Ferenc őrnagy foglalta el Junga százados helyére pedig dormándi Dormándi Henrik vezérkari testületbeli őrnagy rendelkezett ki a 17 honvéd gyalogezredből, míg Princz őrnagy helyét Kirch Árpád alezredes különleges alkalmazású törzstiszt tölti be a nagyváradi 4 honvéd gyalogezredből.

Blériot repülőgép Nagykanizsán

Ki hitte volna hogy a világhírű Blériot repülőgép ilyen hamar Nagykanizsára kerül. Ott látható vasárnap délelőtt óta Berény József és fia nagykanizsai ékszerész cég kirakatában, természetesen nem eredetiben hanem rendkívül sikerült kicsinyített modell utánzatban. Az ezüstből készült kis Blériot gép a Berény cég előnyösen ismert műhelyében készült mint értesülünk az „Új Idők” egy felvétele után. Az érdekes kirakati tárgyat rendkívül sokan nézik és dicsérettel emlékeznek meg a cég műhelyéről hol ily meglepő szép műtárgyak készülnek. Mi is őszinte örömmel emlékezünk meg a nagykanizsai ipar ezen fejlődéséről. Berény Árpád a cég tehetséges ifjú beltagja a néhány évvel ezelőt tett külföldi tapasztalatait gyövesen érvényesíti a cég műhelyében melyből a legsikerültebb ékszer és műtárgyak kerülnek forgalomba.

Baleseti vizsgálatok. A Mercur gyárban és a Fiaux malomban legtöbb előfordult balesetekben a rendőrség megtartotta a helyszíni baleset vizsgálatot, melyen a rendőrségen kívül megjelent Révész Lajos a nagykanizsai munkásbiztosító pénztár igazgatója. Mint értesülünk a bizottság mindkét esetben a munkások saját vigyázatlanságát állapította meg a baleset okául. A szakértői véleményt a zalaegerszegi iparfelügyelőség fogja beadni.

Bojkott az étteremben.

A munkásság mozgalmait mi is élénk figyelemmel kísérjük és ha kell őszinte kritikát mondunk működésükről, de nem késtünk ha szükséges a dicsérettel sem. Szóval nem vagyunk elfogultak. A munkásság működését már azért is érdemes figyelemmel kísérni, mert sok oly dolgot lát náluk az ember, minőt másutt nem tapasztalni. Ilyen például az összetartás. Az ősz elején történt, hogy egyik előkelő fővárosi étteremben egy vendég egy borfiut bántalmazott. A budapesti pincérek magukévá tették a borfiu ügyét és kimondták, hogy az illetőt bojkott alá helyezik. Budapesti pincér ettől a naptól kezdve nem mondotta a vendégnek: „méltyóztassék parancsolni”. Sőt egyáltalán nem mondott semmit. S így azután mi történt lme a hír melyet egy fővárosi napilapban olvastunk:

NYILAI KOZAT. 1909. szeptember 3-án egy vendéglői mulatózás végén fölhevült állapotban bántalmaztam a vendéglőben (Pannónia-szálloda étterem) fől szolgáló borfiut. Éme reám nézve is kellemetlen incidens az érdekeltnek pincér szaktársai az egész kar sérelmének fogták föl. Semmi sem áll tölem távolabb, mint a pincérszaktestület megbántása. Ezt nyilvánosan is kijelentem és hangsúlyozva azt, hogy a megbántott fiúnak nyomban elégtételt szolgáltatam, az egész incidens fölött ezuttal is sajnálatomnak adok kifejezést. Budapest, 1909. október 28-án, Schubert Frigyes.

A fenti nyilatkozat alapján az éttermi segédek szervező bizottsága Schubert Frigyest a bojkott alól föloldotta.

(Horgony-Kőépitőszekrény.)

Ambár a Horgony-Kőépitőszekrények már a legtöbb családban ismeretesek és használatban vannak, mégis külön arra akarunk figyelmeztetni, hogy ezen felett jelentős játék és foglalkozási szer a legutóbbi években még jobban tökéletesítették és pedig a Horgony-Hidépitőszekrények által. Bővebbet találok erről a legjobb kőépitőszekrény árjegyzékben, a mely Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kam. szállítók által, Bécs, I. Operngasse 16, ingyen és bérmentve beküldetik. Egy esinos újdonság a pompás „Saturn” és „Meteor” rakási játék, valamint a Richter-féle beszélőgöpek és zenélőművek.

Tűz. Tegnap d. u. 1/5-kor a hercegi ház udvarán levő eselédház és raktárhelyiség ismeretlen okból kigyuladt. A gyorsan megjelent tűzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni de újabb újabb tápot kapott a lappangó tűz és még éjjel 3 óraker is akadtt munkája az őrl ottmaradt tűzoltóknak. Este 1/10 kor is, mikor már azt hitték, hogy a tűznek vége, beharapozott a tűz Berény József ékszerész 6 öl felvágott tüzifájába, melynek egy részét szintén fel-

mésztette. Pálffy hercegi főerdész családjával nem volt a városban és csak estevekor érkezett haza, a mikor is a tűzveszedelem meglepetése fogadta őt az udvaron. — A tűz teljes lokalizálása ma délelőtt sikerült.

Este a sétatéren. Néhány villanlámpát állítottak fel a sétatéren, hogy az ott járókélők személybiztonságát szolgálják. Pedig a lámpa csak úgy ér valamit, ha rendőr is van közelében. Egyik este egy herkules természetű postás ment a sétatéren keresztül és íme a villanlámpák nem akadályoztak meg két suhanecot abban, hogy meg ne kérdezzék tőle lány óra. Óram nincs, hanem egy cigarettát adok mondta a megrémült ur. Az utonállók azonban nem hitték a szónak és annak rendje módja szerint megmotozták. Végre hogy nem találtak nála egy koronánál többet oly megrémülve szaladt el onnan a Herkules hogy talán még most is futna ha a Tálos vendéglőnek barátságos világítása be nem invitálta volna. Ott beszélte el egy pohár bor mellett a sétatéri kalandot, mit a rendőrségnek figyelmébe ajánljuk.

Betörés. Bálint József ligetvári lakos panaszt tett, hogy bezárt kamrájának ablakát éjjel ismeretlen tettesek betörték és oda bemászva a záratlan ládából sokféle holmit elloptak kendőket, szoknyát, eszimat, kötényt, bársonyrékli és egy vadászfegyvert. Összesen mintegy 1-4 K értékű tárgyakat. Ugylátszik a helyzettel ismerős egyének követhették el, de a nyomozás eddig eredménytelen maradt.

A varrógép. Kaposvárról írják: Özvegy Freundlich Adolfné a Singer-varrógép-raktár kaposvári fiókjának pénztárosnője egy 300 korona értékű gépet vásárolt a saját használatára és azt a maga címére elküldte Nagykanizsára, mert oda akart a szüleihez visszaköltözni. Freundlich Adolfné Takács Sándor kaposvári napszámot bízta meg azzal, hogy a varrógépet az állomáson föladja, mert az üzletnek régóta Takács teljesíti az ilyen szolgáltatásokat. Tegnap aztán kiderült, hogy Takács nem küldte el a varrógépet Nagykanizsára, ellenben az egyik kaposvári zálogházban mint sajátját helyezte el és az e révén kölcsönkapott 100 koronát el is költötte Freundlich Adolfné följelentésére a rendőrség sikkasztás miatt megindította az eljárást a napszám ellen.

Katonai céllövés. A nagykanizsai és kir. katonai állomás parancsnokság Kiskanizsa, Bajcsa, szepetneki major és Principális csatorna által határolt lötéren f. hó 23. 24. és 25. napján a közös hadseregbeli légénység által hareszerű (élelőtöltéssel) lövészet fog tartatni a lövő gyakorlat reggeli 8 órától déli 12 óráig tart. A megjelölt napokon és órákon a lövőtéren, a lövőirányban (Kiskanizsától Bajcsa felé) 7000 lépés, oldalirányban (Principális csatorna és szepetneki major közötti téren) 3000 lépés távolságon belül tartózkodni életveszélyes. — A honvéd állomás parancsnokság ugyanazon helyeken f. hó 22-én, 27. 29. tart hareszerű céllövészt.

Szórakoztató. Az Arányi nővérek szombatesi sikere nagy közönséget vonzott a kath. Legényegylet délutáni szórakoztatójára. Aki szombatt este a hangversenyen résztvettek, már szertehordták a csodálat kritikáját az istentől homlokokon esokolt művészekről. A Polg. Egylet nagyterme ennek következtében d. u. 1/5-re zsufolásig megtelt a közönség minden rétegével. És a művésznővérek művészi missziójuk legnemesebbikét teljesítették a fellépésben: t. i. az egész héten munkában fáradozó népek szívibe boldogságot varázsoltak zenéjük csodás hangjaival. Más kritikát nem írunk a fellépésről, nem akarjuk a már elmondott dicséretnek özönével az emelygősség látszatát kelteni, de azt a három esokrot, melyet a kath. Legényegylet átnyújtott a művésznővéreknek, a halogatóság dicséretének virágaiból kötötték össze. Ezt mutatta a fenetikus taps, éljenzés mely az átadás kísérte. E esokrokat a közönség csodálatla nyújtotta át Elismerés illéti meg Lukács József tanárt, lapunk kiváló munkatársát, aki az Arányi nővéreket, mint régebbi kedves ismerőseit az ő szeretetreméltó rábeszélésével rábírta, hogy művészetüket ebben blázirt városban rágyogtassák. Mégis csak az a közut tette lehetővé a szombatesi concertet, melyre a művésznővérek indultak. Itáliába, majd Angliába, irányul diadalutjuk, honnan csak a tavasz vége felé kerülnek vissza a fővárosba sikereikkel báberaikkal.

A szórakoztató többi pontja egy szavalt Horváth igazgató ur felolvasása (voitett képekkel) és egy dialóg volt, melyet Szabó és Ehrlich kisasszonyok adtak elő kedves készütséggel.

Eszküdtzéki tárgyalások F. hó 12 én állt esküdtzék előtt Zsibrik János 61 éves orszontonyi származású esavargó, aki január 11-én este kirabolta Gerecsen József orszontonyi szállósgazdát, Török György nevű társával, akit a mult hónapban agyonlöltek a esendőrök. A törvényszék a vádlottat 8 évi fegyházra ítélte. — F. hó 13-án záródott be az ősi esküdtzéki ciklus Utolsónak maradt Simon Gyula kiskomáromi lakos ügye, akit szeretőjét a Kiskomárom és komárváros közti Bikaréten megölte. Az esküdték halált okozó súlyos testisértesben mondotta ki bűnösnek, amelynek alapján a törvényszék 5 évi fegyházat szabott ki reá.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvator-forrás

kittőn sikerrel használható

vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és közhvényél, cukorbetegségnél, az emésztési és idegrendszeri hurutjánál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Teljesen tisztán!

Kapható ártárgyveszerkedésében vagy a Seinge-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudeisrészart 8.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.**Az Arányi nővérek hangversenye.**

Szombaton megtörtént valami a Polgári Egylet nagytermében. A templom építő-bizottság művészi hangversenyt rendezett, melyen világnévtű művészek szerepeltek. Lapunk több ízben írt a hangversenyről s a közelétt harmonia mellett ezer meghívó is szállt világgá, hogy urbi et orbi hírdöljék a nagy művészi eseményt. Az est már a multé. Megtörtént. Sok fűrészkészlet előzte, meg nem kevesen törekedtek előmozdítani a sikert. S az est művészi oldalát tekintve, határozottan konstataálnunk is kell e tényt. Oly, bámulatos tudást hoztak ide az Arányi nővérek, hogy az előtt abszolút dicséret szávaival kell meghajolnunk. Csak reflektorikusan adhatjuk vissza azt a fényt, melyet a jelen s jövő legnagyobb hegedű művésznőnké személyes sugárzott az angol és német világolapok zenekritikus táborá (Est egy mult számunkban ismertettük): Arányi Adila határozottan a hegedű-játék mestere. Így ismeri őt velem együtt a fővárosi zenei köre s így mutatta be magát a kifogástalan tudás díszében szombaton este is. Játékában karakterisztikus művészi egyéniség, mélység, ötlet s rengeteg aprólékos művészi nüansz tünik egyszerre elő. Meleg, kifejező játéka pompásan forrt össze a darabok hangulatával, zenei poeizisével. Vonója s ujjai alatt egy csodás világ varázsa fakadt, a megértés világáé. Játékát ha analízálom, az analízis nyomán részletezve a dicséret ezer szava ekhózik. Mert a művészi élvezet sajátserü szezációját nyújtotta. Bruch d moll adagiójában művészetével s a produktív meglepősségeivel találkoztunk. Brahms-Joachim Magyar táncokkal a szerzemény gondolatbeli s felépítési elemzését stílus érzékkel interpretálta. Paganini Mózes fantáziájában általános meglepetést kelített s itt művészelete, technikai tudása újabb, tartalmasabb hatással, erővel és sikerrel domborodott ki. — A kis Jellyke játékához tömérdek tisztelettel kell közelíteni. Gyermekkedd arca s nyugodt játéka a tudással, karöltve támogatják a csodálatot, mely a lelkesebb árjából kigyult s riadó, éljenzés és tapsal jutalmazta fellépését. Tschairowszky Hegedű-versenyével egy csapásra hódította meg hozzátértők és laikusok tetszését. Ujjai alatt érzést dalolt a hur a mint korát meghazudtoló művészetrel váltotta ki a zenei effektusokat. Technika tudása esorbitáltan tökéletességgel azonban az aprólékos finomsággal kidolgozott Chopin d. dur Noctúrno után adott Bazzini

la Ronde des Lutins-ben tündökölt. Minden vonása, hangja varázshatalommal biliselt le, foglalkoztatta a mulattatta a közönséget. S a nagy Joachim hírneves Straduáriusán mintha felsőbb hatalom vibrációi zengtek volna keresztül, úgy hatott a boszorkányos pizzicato, spiccato s az előadás és technikai tudás érzékenyülésének csodás egyesülése. A két művésznő együtttest is adott. Händel g. moll. sonatáját s Sinding Serenadját. Az együttesben is nemesen reprezentálódott a forma tudása s a művészi érzék energiája. Szabatosan, összevágóan s művészi átgondoltsággal játszottak. Tehetségük a ráadásokban sem maradt adós az igényekkel szemben. A számokat a harmadik nővér, Hortense, zongoraművésznő kísérte. Asikerben s dícséretben egyként osztozik ötletes distingváljtékával, mely pompásan illett úgy az együtteshez, mint a szólóhoz mindenütt — A művésznőkön kívül még az Irod. és Műv. Kör dalárdája szerepelt két számmal. Pogátschnig, Dal a dalról s Thern K. Dalünnepe c. darabokat énekeltek. Mindkét szám előadása felül áll a konvencionális előadáson s mert énekeket újból élveztek, kitartó dalárdistáink s lelkes karmestereket újból dícsérjük meg. — Ez volt a műsor, az előadás. Ezen kívül gyéren megtelt pádsorok, ürességtől tónogó páholyok. Siralmas kép volt ez. Kerestük a helyi keresztény intelligens elemet. S mit találtunk? Itt-ott egy-kettő! S hol a többi? Kérdi szégyenérzettel mindenki. Tul intelligensnek tartja magát. Ennek elég, ha pénze s még valamije van, ha nagyzás is az, már az ilyen helyen meg nem jelenik s tünet távol maradásával. Megsemmisít szép elveket s lerontja mások nemes törekvésének sikerét, kik látván ez indifferenzmust, fáradtan unnak bele a lelkesedésbe. Pedig talán jó lenne kissé érdeklődni az ily dolgok iránt. Ez a magas színvonalú művészetet megérdemelte volna. Mert az igazi intelligenciához nem elég az elzárkózottság s az egyes osztályok lenézése. Ennek karakteristikonja a művészet szeretete, a fenköltőbb ideálokért való rajongás s a hangversenyterem. Mert míg itt is nem látjuk őket, addig arisztokratikus viselkedésűket a művészet barátai mosolyogva nézik, mint kiknek összes zenei intelligenciájuk abban áll, hogy el tudnak egy-egy magyar nótát énekelni olykor nyilvánosan is. — hamisan!

Lukács József.

* **Sass festőművész távozása** Sass Ferenc és neje Farkas Erzsébet festőművészek harmadfél hónapi itt tartózkodás után eltávoztak városunkból. Budapestre utaztak, hol a képtárlatokat, muzeumokat tanulmányozzák, elkészített képeikből képvásárt rendeznek. Valószínű, hogy festőiskolát is nyitának. Utóbbi időben több festőművész látogatta meg Kanizsát, de olyan elismerésben és művészetének méltánylásában még alig részesült egyik is, mint Sass Ferenc. Nemesak modern irányú fejlett művészetével, hanem szimpatikus egyéniségével is megbecsülést szerzett magának minden körben, ahol megfordult.

* **Almanach 1910-re.** A könyvpiac elmaradhatatlan vendége Mikszáth Kálmán Almanachja. Ez a piros fedeln érdekes és változatos könyv szinte már elválaszthatatlan velejárója a teljes világnak és hozzátartozik mint a karácsonyfa aranydiója és színes gyertyája. O nélkül — eszaka maradna egy irodalmi esztendő és hiányát sok-sok könyvbarát érezné meg, aki a duruzsoló kályha mellett a könyveivel, legjobb barátaihoz szeret fordulni. Az Almanach szinte az egész újabb magyar irodalom irányát felöleli magába és forrongó, de erőteljes literatúrának legteljesebb áttekintését nyújtja. Magas irodalmi színvonalú az Almanachnak ez az újabb kötet is, mintahogy mindenkor az irodalmi produktumok legjelesebbjeinek gyűjteménye volt. Novellái a különböző belletrisztikai irányok és áramlatok dokumentumai. Új irányok felé való törekvések jellemzik mai irodalmunkat, amelybe új hangok, új nézőpontokból meglátott problémák, új társadalmi alakulások rajza vonult be, de azért a multból is megtartotta mindazt, ami a szívhez és lélekhez szól!

Szórazokozó elbeszélések, vidám ötletek, mely problémák, emberi drámák sorokba sűrítve: ez az Almanach, amelynek megjelenése minden esztendőben valóságos irodalmi esemény és a könyvbarátok nagy táborában örömeteljesen üdvözölt vendég. És ez mindenképpen érezhető is, mert különb vendég a többinél: nem visz, de hoz. Garmadával hoz magával szellemi kincsset, amellyel a magyar házakat gyarapítja. És magával hozza, mint szívesen látott

vendéget, a magyar irógárda legjobbjait, köztük régieket is, akik a háziak szeretetében már helyet találtak maguknak és az újakat, akik szintén mindenképpen érdemesnek mutatkoznak erre a szeretetre.

E. Mikszáth Almanachja, a kellemes olvasmányok fölött érzett örömmel kívül még jogos büszkiséggel is tölthet el mindnyájunkat, mert ha a magyar szellem ellenségei olvassák el e novellákat még ők is kénytelenek elismerni, hogy ezek a magyar elbeszélések, nivó dolgában nemesak utolérnek de túl is szárnyalják a külföldi novellák java természetének színvonalát is.

Az Almanach régi híveinek, épenugy, mint az újaknak is, nagy lelki gyönyörűsége lesz ennek az új kötetnek elolvasásában és nyomában az új hívők táborába bizonyára gyarapodni fog amit a könyv szokatlan olcsósága is nagyban elősegít, mert hiszen az igen szép vasos kötet ára csak 2 korona.

Az idei Almanachban olvassuk legfrissebb írásait a következő magyar íróknak: Gárdonyi Géza, Bíró Lajos, Bárony István, Lőrincz György, Ambrus Zoltán, Szini Gyula, Scossa Dező, Lovik Károly, Krudy Gyula, Mórész Zsigmond, Pekár Gyula, Farkas Pál, Herczeg Ferenc, Szomaházy István, Sas Ede, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor.

Az Almanach Singer és Wolfner (Budapest, Andrásy-ut 10.) kiadásában jelent meg. Ára 2 korona.

KÖZGAZDASÁG.

A vicinális kérvény.

Bemondják a sürgősséget!

Nagykanizsa, nov. 14.

A Franz Lajos és Fiai cég nemrégiben adta be Nagykanizsa városához kérvényét, melyben a nagykanizsa — csurgói vicinális vasut megépítéséhez háromszázezer korona névértékű törzsrészcvény jegyzését kéri a várostól: A kérvényt még egy forumon sem tárgyalták, ezek ellenére is egyik helyi lap bemondja a sürgősséget. Nem kívánunk mást, minthogy a város még a decemberi vármegyei közgyűlés előtt döntsön ez ügyben és határozzon, hogy mintegy egy milliónyolcszáz ezer korona vagyonából lekössön három, két vagy egy százezer koronát vagy még kevesebbet vasuti törzsrészcvényekbe, melyek a legkritikább esetekben hoznak kamatot.

Igaz és köztudomásu, hogy a városok és községek tudatában vannak annak, hogy a vasuti törzsrészcvények vagy egyáltalán nem, vagy még 4 százaléknál is kevesebb kamat jövedelmelet hoznak a kötvény tulajdonosainak. A törzsrészcvények megszavazásánál nem is az a főszempont, hogy mit jövedelmeznek a részcvények, hanem mily előnyöket remélhet az illető város gazdasági élete az új vasutól. Mikor tehát nem fix, garantált jövedelemről van szó, mikor csak remélhető előny ellenében köti le a város pénzét olyan kihelyezésbe, melyből pénzt egyhamar, sőt valószínű soha nem kapja vissza, akkor mi sem természetesebb, hogy az erre vonatkozó határozatok alaposan kidolgozott tanulmányozásnak kell megelőznie.

Őszintén bevalljuk nem szívesen foglalozunk e sürgősségi indítványval. De mikor arról van szó, hogy ebben az ügyben is sürgősségi helyzetet teremtsenek, mikor arról van szó, hogy a város esetleg százezerket adjon ki a zsebéből, olyan ügyre, mely fontos ugyan, de sürgősnek nem mondható, akkor ez ellen tiltakozunk kell a polgárság nevében, még akkor is, ha ezért

bizonyos oldalról bennünket ismét támadások érnek.

Valljuk és állítjuk: a Franz-féle vasutervezetnek van fontossága. Ezt vitatni egyértelmű lenne a legnagyobb tudatlansággal. S mikor ennek fontosságát senki sem vitatja akkor igenis egyedüli kérdés az — és ez a dolog lényege, melyet nem lehet elhomályosítani — hogy az új vasut remélhető gazdasági előnye mennyit ér a városnak.

Minden érdekelttség a saját szempontjából vizsgálja a vasutat. Nagykanizsa is ezt fogja tenni. S ha elfogadjuk azt az állítást, hogy a megye döntése Nagykanizsa város magatartásán dől el, akkor kétszeresen fontos, hogy határozatunkat megfontolva tegyük. Ha a megyénél súlyt helyeznek városunk magatartására, akkor ismerve a megyei vezetőségünk alapos és megfontolt eljárását — határozottan állítjuk, hogy a megye bevárja Nagykanizsa döntését. Ezt szívesen megteszik a megyénél.

Ismételjük az elmondottakat, nehogy holmi rosszindulatú törekvés cikkünket félremagyarázza. A vasut kellő fontosságát mi is elismerjük.

Csak azt nem fogadjuk el, hogy e határozat sürgős. Mert a sürgősségi helyzetekkel már megjárunk a villamgyben.

A város foglalkozni fog e kérdéssel, melyre mi is visszatérünk még. Ha kell ki- eszközöli a megyénél a megyei határozat elhalasztását. De sürgősségi indítványokat nem fogadhat el!

Gyárvizsgálat. Székely Nándor városi mérnök és Perger Károly jegyző szombat délután a Weiser féle gép- és a Spitzer és Kardos-féle játékgyárat vizsgálták meg hivatalosan. Az iparfelügyelőség intencióinak megfelelő intézkedések mindkettőben szigorú pontossággal vannak végrehajtva, amiről a gyárvizsgálók meggyőződést szereztek.

Schaumann gyógyszerész

Gyomorsója

Sziszetételében ujjonnan javítva, több mint 30 éve legjobb eredménnyel bevezetve, a legjobb szer mindenféle gyomorhaj, háibetegségek és étvágytalanság ellen. Nélkülözhetetlen a jó emésztés szabályozására és fentartására. Aki soványodásra hajlammal bír szintén naponta kétszer használja a gyomorsót. Egy doboz ára K 1.0. Széküldés naponta postán utánvétellel. Legkisebb rendelés 2 doboz. Kapható minden gyógyszerésztárban és drogeriában.

Főraktár Julius Schaumann, Stokeran bei Wien gyógyszerész, ve yi-gyógyszer laboratoriumában.

Szerkesztői üzenetek.

Vitatkozó társaság. Szokatlan tárgyról szól ugyan érdeklődésünk, azonban kivételesen mégis válaszolunk. Villányi Henrik dr. lapunk munkatársai ki cikkeket ír a Zalai Közlöny részére. Más kanizsai lapba ezidő szerint nem dolgozik. Lapunk és Villányi dr. között olyan viszony van amint például a fővárosi lapok és azok szépirodalmi munkatársai közt. Villányi a cikke leadásán kívül más tevékenységet nem fejt ki a szerkesztőségben és a lap irányításában sem vesz részt. Cikkeink és más közleményeink irányára az ő véleményétől teljesen független.

St. Louisi világtállás 1904. "GRAND PRIX".

Jobban tisztít, mint más fémtisztítószer.

Tisztíts csak

Globusz
fémtisztító kivonat

A legjobb tisztítószer a világon

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszmaí és meghűléseknél.

Figyelemreztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2.- és úgyazólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Eliaabethstrasse 5 neu.

Vegyenek csak

Szt.-Pétervári sárczipó
utólérhetlen a tartósságban.

Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel

Kapható: **Miltényi Sándor és Fia**
Nagykanizsa.

Barátságos uton
és
per nélkül

megkapja pénzt adó-ától a „Creditreform” egyesület utján, Graz, Haydngasse 10. Kérje levelezőlapon a 2107. számú prospektust.

„Örvendünk, hogy megvan!”

Védelmet a nedves idő s meghülés ellen

csak a Storm Slipper és a hócipő nyújt, a melyek

Boston Rubber Shoe Co. Bostonban

készülnek, formájuk a legjobb, könnyű és elegáns. Tessék a cég jegyére ügyelni; ez minden cipő talpára van nyomva; óvatosság ajánlatos, mert sok silány áru kerül piacra. Kapható Budapest és a vidék nagyobb városai-ban minden jobb cipő gumiláru férfi és női divatáru üzletben. Vizontelárusítók felvilágosítást kaphatnak Magyarországon és Ausztria területén megbízott vezérképviselektől:

Wellisch, Frankl & Co.

WIEN, I., Fleischmarkt 12 14.

Nagykanizsán kapható: **Alt és Böhm, Kreiner Gyula, Rosenfeld Adolf** Fiai óceknél.

Oh jaj! Köhögés rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadoz 50 fillér

Fő és szétválasztó raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az átgőgyesztár között köhögés!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyítot

Kapható Nagykanizsán: **Szabó Albert, Belus Lajos, Prágor Béla, Reik Gyula és Csáktornyan. Poló Jenő** gyógyszer-tárakban.

Legelősb és legjobb hatású **Hashajtó.**

Neustein Fülöp
Cukrozott Hashajtó labdaccai

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrészeketől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy veritátió gyógyszer sem általmaila-nabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy terekes 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

ÓVANI! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pilluláit tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszer-tára, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: **Reik Gyula, Belus Lajos, Prágor Béla és Szabó Antal** gyógyszerészeknél.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

a lelkiismeretesen vezetett oltványtelephöz

Ős-Csanádon (Torontal-m.)

ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok bor- és esemegefajok vala-mint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a leg-olesőbb árban kaphatók Szőlőlogosnak külön e célra választott fajok. — Gyümölcsfa- és rószal-oltványokban nagy választék

Faj- és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy

A küldött oltványokkal teljesen meg vagyok elégedve. A kedvező időjárás mellett igen szépen megeredtek. az elmaradtak száma 1—2%-nál többre nem tehető. Fajtitászásról ezidő szerint még nem nyilatkozhatom.

Tisztelettel Dr. Gróf Árpád ügyvéd.

Szeged, 1909. július 10.

Valódi csak a „Horgonyyal”

Valódi csak a „Horgonyyal”

**Horgony-
Kőépítőszekevények,**

Horgony-Hidepítőszekevények

Az új érdekes építő-szekevény-könyvcsaké kívánatra bérmentve beküldetik.

A gyermekek kedvence átka.

már több mint harminc év óta minden világrészben mint a gyermekek kedvenc játéka ismeretesek: minden nyelven zengett már dícséretük szülőktől, tanítóktól és tanulóktól, valamint a kis építészektől is.

Richter F. Ad. és Ta.
kir. udv. és kam szállítók
Bécs, I, Operngasse 16.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-** cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Meghívó.

A Nagykanizsai Malátagyár és Serfőződe Részvénytársaság

t. részvényesei tisztelettel meghívotnak

az 1909. évi november hó 30-án délután 3 órakor

Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókiintézetének helyiségeiben tartandó

XVII. évi rendes közgyűlésre.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása a tiszta jövedelem hovaforrítása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Az alapszabályok 20. §-a értelmében kilépő Bogenrieder József, Fehér Miksa, Fellner Henrik, Rapoch Gyula, Rothschild Samu, Stern Sándor igazgatósági tagok helyett három évre újabbak, vagy ezek újbóli megválasztása.
4. Öt felügyelő bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsa, 1909. november hó 11-én

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, szíves kéjük részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább három nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókiintézetének pénztárána: térítvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelő bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentései nyolc nappal a közgyűlés előtt a t. részvényesek rendelkezésére állanak.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- a) A **Pathéfonnál** **nem** kell tűt cserélni.
- b) A **Pathéfon** tű **nélkül** játszik.
- c) A **Pathélemezek** soh'sem karcognak, nem csiszognak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30-szor játszottak velük.
- d) A **Pathélemezek** oly jók, hogy azok nem válnak hasznavehetetlenné.
- e) A **Pathélemezek** kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- f) A **Pathélemezeknél** senki a fülét be nem fogja.
- g) A **Pathéfon** egy elsőrendű művészies házihangszer, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztémát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén első-rangu, mely minden konkurenciát felülmul.

Gépek 45 koronától feljebb.

28 cm. kétoldalu lemez K. 5.—

24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvédtalálkozó zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és bérmentve.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

Paedagogus esték.

Az iskola falain kívül.

A tanügyi munkások otthona az iskola. Ugy vannak ezzel, mint Anteus földdel. Az ad nekik erőt, ott érzik magukat szilárd biztonságban. Az iskola az ő várak, ennek falain kívül lépten nyomon beleütköznek a gyakorlati életbe, sőt nem egyszer szűkebb látókörükről kell meggyőződést szerezni. Csak kevés százaléka kulturális munkásoknak lép ki a vár területéről, hogy elvegyüljön az élet harcaiban és ettől megvédve, ott is eredményes missiót fejtessen ki. Nem politikai szereplést értünk, mert ez az egyetlen tér, melyet tanfériak számára áldatlan küzdelemnek tekintünk; hanem minden egyéb kulturális és közgazdasági mozgalomban való részvétel hozzáillik a kultúremberhez.

Bár az iskola egész embert követel magának, de egész ember csak úgy lehet a tanuló, ha az iskola falán belül nem penészedik meg gondolkodás módja, hanem a való életet szemlélve, abban élve, küzdve megismeri magának egyénisége, világosabb lesz látóköre. Csak így válhatik tanítójává annak a kornak, melyben működését kifejti. De a társadalom maga is ilyen várakozásokat fűz a tanítók működéséhez és csak azokat ismeri el hivatásának magaslatán álló kulturátorának, aki a közművelődés fejlődésében igazán harcosként szerepel.

Ezeknek előrebocsátásával örömmel üdvözljük a helybeli áll. polg. iskola tanártestületének amaz akcióját, mellyel ki akar lépni az iskola falai közül, hogy városunk minden rangú tanítóival egyelőre csak a fehér asztalnál érintkezést óhajt létesíteni.

Az erre vonatkozó felhívás így szól:

„A tanügyi pálya munkásainak közszellemét, szolidaritását nagyon megerősítene, az ha havonta egyszer-kétszer találkozunk a fehér asztalnál. Kísérjük meg ezt mi is nagykanizsai paedagogusok. Elegen vagyunk ahhoz, hogy ilyen kísérletünk sikerüljön. Nagytársaság vagyunk mi, ha együtt vagyunk.

Ez összejövetel természetesen csak akkor reprezentálja a helybeli paedagogusok társaságát, ha hölgy kartársaink is velünk tartanak. S a siker fő feltétele az, hogy kiki családostul jelenjen meg. Tartsuk meg első összejövetelünket — hó 20-án most szombaton estve vacsora után a Korona éttermében.

Amint az előkészületek mutatják kényelmes családi, kedélyes együttlétet tervezünk, keresve a hozzánk méltó szórakozást és kerülve minden külső fényűzést, minden fölösleges anyagi megterhelést.

A „Zalai Közlöny“ már nem egyszer emelte fel szavát olyan célból, hogy egyesüljenek városunk tanügyi munkásai egy társaságban, mely hivatva volna Nagykanizsa kulturmozgalmának irányító fórumává lenni. Sok helyen, sőt azt mondhatjuk minden iskolánknál helyeselték e felvetett eszmét, de megvalósítása senkit se szolgált sorompóba.

Mi kedves reménnyel nézünk e társas paedagogus-esték elé. Mert megvagyunk róla győződve, hogy ezek először is egyesíteni fogják a tanítói világot, másodsor pedig ebből fog kisarjadosni az a pedagógiai egyesület, mely a mi ideálunk már régtől fogva. Örömmel fogjuk köszönteni azt a napot, melyen az ige testet fog öltöni, amelyen lesz rakva fundamentuma mindannak, ami Nagykanizsa tanügyének, de a munkás-gimnáziumnak, szabadlicenumnak és minden egyéb kulturális mozgalomnak fókusza sőt itélő-széke lesz.

Dicséretesnek tartjuk tehát ezt a mozgalmat mindenképpen és amint ismerjük a kultúra mezején verejtékes munkát végző elemek demokratikus világnézetét, megvagyunk győződve, hogy a különböző rangú iskolákban működő tanárok, tanítók kivétel nélkül csatlakozni fognak először a fehér asztal melletti társasághoz, később pedig a zöld asztal mellett kifejtendő áldásos munkálkodáshoz.

— **Iskolaépítés.** A Zalai Közlöny nemrég megírta, hogy a város ha olesó pénzt akar a építendő két népiskola számára, akkor forduljon az városi alapokhoz. A legutóbb tartott pénzügyi bizottsági ülésen ugyanilyen vélemények hangzottak el, aminek alapján a határozat is, melyet a tanács, elé terjesztettek úgy szól, hogy a 180 ezer koronás kölcsön, melyet 5 évi törlesztésre vesz a város, a katonatartási, laktanyai és nagykölesön alapokból vétessek olyan kamattal, mellyel, aminőt a takarékpénztárak fizetnek ez alapok betétei után. Bár külső ajánlatok is elég kedvezőek voltak a melyeket a Pesti Magyar Keresk. Bank A Hazai Első Takarékpénztár Egyesület és a Magyar Jelzálog Hitelbank nyújtott be; de a legkedvezőbbnél is a Pesti Magyar Keresk. Bank ajánlatánál 1%-kal olesőbb lesz így a város folyószámla kölcsöne ami természetes, mert 4 1/2% kamat mellett egyik fővárosi intézet sem adhat folyó számla kölcsönt 5 évre.

A pénzügyi bizottság hétfőn ülést tartott, melyen az iskolaépítési kölcsönügyleten kívül egyéb ügyek is elintézését nyertek. A kézimunkára nevelő országos egyesület 4 hetestanfolyamot akar felállítani Kanizsán. Ennek a kiküldöttjének, ki a tanítók részére a kurzu t vezetője 500 K tiszteletdíj kiutalását véleményezi. A wieni magyar egyesületnek 25 K segély megszavazását ajánlja. A városi mázsa háznál egy mázsás mérleg elégtelennek bizonyult, miert is meg egy hidmérleg felállítását javasolja Martonffy Márton iparoktatósi főigazgató megkereste a várost, hogy addig is, míg az iparostanuló iskolának külön helyisége nincs, amelyben a tanítók részére is bennlakás foglaltatnék, jelöljő ki a város helyiségeket egy inas, segéd és mester otthon céljaira. A pénzügyi bizottság ez ügy tárgyalásába nem ment, hanem megfogja hívni a nevezett főigazgatót, hogy egy pénzügyi bizottsági ülésen vele együtt tárgyalják e kérdést. A főigazgató már előlegesen hajlandónak ajánkozott ilyen tárgyalásra való megjelenésre. Parezet Mór, szabadságharcunk hőisének Bonyhádon szobrot akarunk állítani, amelynek céljaira 25 K segély megszavazását ajánlja a bizottság.

Kamarai választások a vidéken.

— A Magyar Kereskedők Lapjából. —

A Magyar Kereskedők lapja egyik számának vezércikke behatóan foglalkozott a budapesti kereskedelmi és iparkamara tagjainak küszöbön álló választásával. Teljesen igaz van a cikknek, mikor arra buzdítja a magyar kereskedőket, hogy ne tanúsítsanak olyan végtelen közömbösséget ezzel a választással szemben, mint eddig. Ne elégedjék többé meg a kereskedő azzal, hogy egyszerűen a kezébe nyom valamelyik érdekcsoport egy szavazólapot, mintha csupán arról volna szó, hogy a kereskedő szívességet tegyen valakinek anélkül, hogy a választásnál akár a saját, akár a köz érdekét képviselné.

Ez az állapot nemcsak Budapesten, hanem a vidéki választásokon is így van és igazán helyén volna már, hogy ezen választásunk. Különösen aktuális most, hogy ezzel a dologgal alaposan foglalkozunk, mikor a kereskedelemellenes irányzat egyre élesebb lesz. Rége óta a választás teher volt a kereskedőkre és három választás is elmult anélkül, hogy a kereskedőknek a zöme tudta volna, hogy ez a választás megtörtént és hogy tulajdonképpen, mire való volt. De most be kell látnunk, hogy ha mi, kereskedők nem fektetünk súlyt az ipari és kereskedelmi kamarai tagok választására, rendesen gyengébb elemek kerülnek oda, kiknek sem képzettségük, sem tudományuk nincsen arra, hogy a kereskedőket úgy egyénileg, mint testületileg megfelelően képviseljék, megbízóikat a kamarai ülések lefolyásáról behatóan informálják és ami a legfontosabb, a kamarai ügyeket kellő hozzáértéssel végezzék.

Szalonikiban

vettünk 62 darab kisebb-nagyobb valódi perzsa szőnyeget, amelyeknek megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk

SINGER JÓZSEF és TÁRSA.

De más oka is van annak, hogy miért kell a kereskedőség színe-javát a kamarába küldönnök. Tudvalevő, hogy a törvény értelmében a kamarai tagok adója kétszeresen számítatik és így a legtöbb kereskedő bizottsági tag lesz a városi és megyei törvényhatóságoknál, azaz ezen a réven a kereskedők közvetve úgy a városi, mint a megyei autonómiában erősebben lennének képviselve.

Fischer Lajos.

Hajgató Sándor.

1844—1909.

Egy fáradhatatlan munkás élet fejeződött be ma reggel 7 órakor Hajgató Sándor a helybeli áll. polgári leányiskolának nyugalmazott tanára, a Zalamegyei Általános Tanítótestület Nagykanizsai Járási Körenek örökös elnöke 64 éves korában meghalt. Hajgató keszthelyi születésű volt. Hat gimnazialis osztály elvégzése után piarista lett, de a novicius esztendő letelése előtt kilépett a rendből. Segédjegyző lett, de tanulni vágyó lelkét ez a hivatás nem töltötte be. Tanító lett hát és több községben köztük Lengyel-tóiban is tanított, hol a község anyjira hajlott szavára, hogy erős függetlenségi érzelmi szónoklatait az akkori szabadelvű párt korifensai veszedelmeseknek találták és módját ejtették, hogy a községből kiüldözzék. Nagy szeretetnek örvendett mint kiskanizsai tanító is.

Ekközben folyton tanult, érettségét tett és a kanizsai felső leányiskola tanára lett. Majd polgári-iskolákra szerzett oklevelet és a várostól felállított, majd államosított polgári leányiskolának tanára lett. Tanítványai rajongó szeretettel környezték mindig a lelkes, szorgalmas tanárt. Tanári működésének karöltve irodalmi és hírlapiról munkálkodást fejtett ki. A Zalai Közlönynek Bátorfi leányiskolájában korábban segédszerkesztője volt. Önálló kötetben megjelent gyermekversei a fővárosi irodalmi körök figyelmét is felkeltették.

A Zalamegyei Általános Tanítótestület megalakításának egyik leglelkesebb harcosa volt. A Kanizsai Tanító Járaskörnek hosszu időn át elnöke és midőn egy közgyűlésen kipattant, hogy már negyven éve működik a tanítói pályán, örökös elnöknek választották meg a szerzett elnököt. Betegségét az óriási szellemi munka okozta, melyet minden irányban kifejtett. Másfél évvel ezelőtt lépett nyugalomba, honnan most az örökös nyugalom honába tér. Halálától a Tanítói Járaskör a következő gyászjelentésben tudatja:

A „Zalamegyei Általános Tanítótestület Nagykanizsai Járási Köre” fájdalommal jelenti, hogy nagyérdemű örökös elnöke Hajgató Sándor ur nyugalmazott polg. iskolai tanár, nov. 18-án reggel 7 órakor 65 éves korában elhunyt. Aldás emlékére. Nagykanizsa, 1909. nov. 18.

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Osz. Hajgató Sándorné szül. Takács Erzsébet a saját, úgy gyermekei Janka és Béla valamint alulírottak és az összes rokonság nevében mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejtetlen szerető jó férj, illetve gondos édes atya, fivér, sógor, ipa és rokon Hajgató Sándor nyug. polg. iskolai tanárnak 1909 évi november hó 18-án reggeli 7 órakor tevékeny és fáradhatatlan életének 65-ik évében, boldog házasságának 38-ik évében a halotti szentségének ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A felejtetlen drága hült porai f. hó 19-én d. u. fél 4 órakor fognak Kórház utca 15. számú gyászházban a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint be-szenteltetni és a róm. kath. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 20-án d. e. 10 órakor fog a szent Ferenc-rendiek helybeli plébánia templomában a Minden-

hatónak bemutattni. Nagykanizsán, 1909 évi november hó 18-án. Aldás és béke hamvai felett! Hajgató Lajos, fivére. Hajgató Lajosné szül. Molnár Katalin, sógorónője. Hajgató Béláné szül. Fay Irén, menyje.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvél
mindenütt kapható.

HIREK.

Kanizsai kereskedő kalandja Kaproncán.

Saját tudósítónktól.

Hogy horvát testvéreink nem igen szeretnek, bennünket, ahhoz már hozzászoktunk, mert tudjuk, hogy a műveletlenség mindig ellentétben van a haladással. De hogy a személybiztonsági ügyek Horvátországban ázsiai állapotokat tüntet fel, azt az alábbi eset igazolja.

Kaproncán történt a f. hó 15-én megtartott országos vásáron. Scheiber Benó kanizsai kereskedő szokott helyén kirakódott. Minthogy keleten baksis nélkül nincs élet, hát Kaproncán is ősi a szokás, hogy a vásárosok borraivalat adnak a rendőr uraknak. Scheiber azonban az adónak ezt a nemét megtagadta a rendőrtől. Erre a rendőr elparancsolta szokott helyéről a kereskedőt és mikor ez vonakodott engedelmessé válni, a rendőrtizedes is odament két napszámmal összeszedte az árukat, bevitették a rendőrségre az elámult kereskedővel együtt. Itt a basa, azaz hogy a rendőrkapitány 25 K pénzbírságra, behajthatatlanság esetén pedig 3 napi elzárásra ítélte a kereskedőt. Mivel a szegény zsbárus féle kereskedő csak 4 koronával rendelkezett, arra kérte a kapitányt, hogy mivel 600 koronát érő áruja biztosítékul itt van, engedje elmenni társaihoz, hogy a szükséges pénzt előteremtse, a kapitány e kérését megtagadta és Scheibert lezáratta.

Időközben Weisz Simon kanizsai kereskedő megtudta, hogy Scheiberrel mi történt, elsielt hát a rendőrségre s felajánlotta a kívánt 25 K-t. Nem fogadták tőle el. Ekkor Wollák ügyvéddel 6 kanizsai kereskedő ment a polgármesterhez, hogy e visszaélést elpanaszolják. A polgármester rögtön hívatta a rendőrkapitányt, kivel úgy határoztak, hogy Scheiber azonnal szabadlábra helyeztessék, de aláírták vele, egy nyilatkozatot, hogy a rendőrségen követelni valója nincs. Ezt így mondották neki, de amit aláírtattak vele, annak tartalmát nem ismertették meg vele. Őt órai lezárás után így szabadult ki börtönéből a kanizsai polgár.

A nagykanizsai rendőrkapitányságnál Scheiber feljelentést tett a kaproncái rendőrkapitány és a két rendőr ellen (kinek nevét nem tudja, de az egyik somogyiszentmiklósi születésű.) Személyes szabadság megsértése, hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolja őket Egyszersmind követeli kárának és költségeinek megtérítését. Amint az eset mutatja a horvátországi közigazgatás politikai érzelmeit a közgazdasági téren is érvényesíteni akarja. Érdeklődéssei várjuk az ügy elintézését. Valószínű, hogy az eset a horvát báni táblát is fogja foglalkoztatni.

— Személyi hír. Békei Ignác miniszteri biztos, a fiemei áll. polgári iskola igazgatója a helybeli áll. polgári fiu-és leányiskola tanulmányi ügyeinek megvizsgálására városunkba érkezett.

— Erzsébetnap. Boldogult emléktű Erzsébet királyasszony holnapi nevenapját is kegyelettel tartja meg a város. A plébánia templomban 10 órakor gyászmise lesz, melyen a városi tanács is megjelenik. Az iskolák növendékei is templomba mennek, az előadás pedig szünetel.

— Miniszteri ellamerés. Lövinger Károly magyarszerdahelyi tanító több mint 40 évi kiváló működés után nyugalomba vonult. Gróf Apponyi Albert külön elismerő iratot intézett hozzá, melyet ma d. u. 8 órakor adott át neki Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelő, Viosz Ferenc főbíró, az iskolaszék községi előjáróság és a tanítói járáskör megjelent elnöke és választmányi tagjainak jelenlétében.

— Tanári megbízás. A helybeli felső kereskedelmi iskolában megüresedett számtan és mennyiségtani tanári állást az iskolafentartó ideiglenesen töltötte be. Megbizta Vermees Aladár szakvizsgázott tanárt a mennyiségtan és keresk. számtan tanításával helyettes tanári minőségben.

— A városi költségvetés a napokban megjelent és megküldték a városi képviselőknek. A költségvetés azokat az újabb tételeket tartalmazza, melyeket a pénzügyi bizottság tárgyalásakor már említettünk. A költségvetés részletesebb ismertetésére még visszatérünk, most csak azt jegyezzük fel, hogy a hiány fedezésére 73% pótdadó kivételére szükséges, amint már ezt korábban jeleztük.

— A munkásgimnázium. Ügyében mint velünk közlik, szept. este érkezőleg tartott a Központ kávéház külön helyiségében, melyen mintegy 50 iparos és több érdeklődő jelent meg. A gyűlésen Reisz Zsigmond elnököt és Somogyi Ede volt az előadó. Az értekezlet bizottságot küldött ki, mely a munkásgimnázium ügyében beadványt fog intézni az Ipartestülethez. A beadvány tartalmazni fogja a munkásgimnázium tervezetét és ama kérélmeket, melyeknek teljesítését várják a tervezők az Ipartestülettől.

— Bizottsági ülés. A városi utadó-ügyi bizottság vasárnap ülést tartott Hertelendy Béla elnöke alatt. Tárgyalás alá került az alispáni leirat, melynek értelmében a községeket a hóhányási szabályrendelet értelmében beosztotta, illetőleg a múlt évi beosztást véleményezte.

— Halálozás. Graf József az alsólendvai ernyőgyár volt kereskedelmi igazgatója Budapesten meghalt.

— Új építkezés Nagykanizsán. Ha igaz ama hír, mit velünk közölnek, úgy Nagykanizsán két új emeletes épület fogja díszíteni a Belvárost. A nagykanizsai építőipar pangása közepette szinte örvendetes szenzációként hat e hír. Azt közlik velünk, hogy Weisz Tivadar nagykanizsai gabona-nagykereskedő a Kaziney-utcában, szemben a Kaszinóval a Rosenberg féle ház helyén emeltet egy emeletes épületet. Ugyanezen forrásunk arról is tud, hogy a Strém és Klein gyarmatáru nagykereskedő cég az Erzsébet téren, a jelenlegi szegényes külsejű ház helyén épített két emeletes házat. Szívesen regisztráljuk e híradást, mert valóban örvendetes lenne, ha a két régi, kicsiny földszintes házak helyén új paloták épülnének.

— Olvasóink figyelmébe. Ajánljuk Berény József és fia ékszerész cég mai hirdetését.

— A tornaegylet köréből. A Nagykanizsai Tornaegylet rendszeres gyakorló órái az utóbbi időben igen élénkek. A vezető tanár a céllovászat gyakorlását is meghonosította, a mi hamarosan népszerű lett. Hétfőn este a „győztes lövők” zsúrt rendeztek, ami kedélyes hangulatban a késő esti órákig együtt tartotta az egyesület megjelent tagjait.

Nyersen való

VELMA SUCHARD

evésre
páratlan.

Husvizsgálók záróvizsgálója. A nagykanizsai IV. husvizsgáló tanfolyam záró vizsgálója f. hó 11-én tartott meg. A vizsgán 10 jelentkező vett részt, arra mindnyájan képesítést kaptak. A jelentkezők közül Takács Ferenc komáromi és Hegyi József leszenze németfalusi husvizsgálók igen szép feleleteket adtak, amiket a bizottság ezért egyhangulag megdicsért. A bizottság tagjai voltak: Mayer Ottó törvényhatósági m. kir. állatorvos, Zalaegerszegről, Dr. Rätz Kálmán városi tisztviselő orvos és Kertész Lipót vágóhídi állatorvos, tanfolyam vezető. A jelenlévő vendégek és a bizottság elnöke megelégedést és elismerését fejezte ki Kertész Lipót vágóhídi állatorvos, tanfolyam vezetőnek a buzgó tanításiért és azért, hogy a husvizsgálók számára írt „Vezérfonál” című könyve olyan esterjedést nyert, hogy az egész országban tankönyvként használják. A VII. husvizsgáló tanfolyam e hó 15-én vette kezdetét, amelyen Somogy és Zalavármegyékről összesen 11-en vesznek részt.

Az alsólendvai Hadik mumia. Mintegy három hónappal ezelőtt az Alsólendvai Hirdető mozgalmat indított az alsólendvai szentháromság kápolnában levő Hadik Mihály mumiájának megmentése érdekében. A lelkes mozgalomnak, melyben Ohlikó Sándor dr. ügyvéd is tevékenyen részt vett, megvan az eredménye. Az alsólendvai lap eddig közel ezer koronát gyűjtött. Ebből ötszáz koronát gróf Hadik Barkóczy Endre adományozott, ki a kegyeletes mozgalomról értesítve, azonnal annak pártolására sietett. Gróf Hadik Barkóczy egy nyílt levelében kijelenti, hogy ő egy ízben megbizta jogtanácsosát Csengery Gyula dr. budapesti ügyvédet, hogy az alsólendvai plébániának jelentse be, hogy a mumia eltakarítására hajlandó, erre azonban azt a választ kapta, hogy előbb bizonyítsa be a család, miszerint a kérdéses mumia tényleg Hadik Mihály földi maradványa-e? Ilyent bizonyítani nem állván módomban, természetesen, minden további lépést abba kellett hagynom; annál inkább örülök mostan hogy a mumia tisztességes eltakarításának ügyét maga a társadalom vette a kezébe.

Légzőszerveink ellenségei az ősz és tél és nagyon gyakran támadnak ez időszakokban mindennemű gyuladások és hurutok. Ily betegségeket azonnal figyelemmel kell kísérni, mivel az elhanyagolás hosszantartó és nem ritkán még az életet is veszélyeztető hurutos megbetegedésekhez vezetnek. Nem is szabad haszontalan háfizserekekkel kísérletezni, hanem azonnal egy igazi gyógyhatású szerhez kell folyamodni. Ily szerek közül első helyen áll a „Sirolin-Roche” minden gyógyszerárban kapható.

Lakbéremelések a városi épületekben. E hó 15-én járt le az a terminus, melyre az eddigi bérlőknek nyilatkozniuk kellett, hogy a városi épületekben birt lakásokat a felemelt házibér mellett is megtartják-e? Három bérlő kivételével mind hajlandó az új alapon megkötni a szerződést, de mégis kéri a béremelésék mérséklését. A pénzügyi bizottság azonban a már kidolgozott bérterveken módosításokat tenni nem javasolja.

A falu korcsmájában. Doklia György buzási lakos nemrég meghalt Stern Salamon damási korcsmáját. Jól aludhatott, mert mire felébredt hiányzott két erszénye. Egyikben valami igazoló jegy a másikban 143 korona volt. A korcsmás kocsistát, Bakca Ivánt vallatóra fogták, de sikertelenül. Ellenben a ládjájában egyik erszényt és az igazoló jegyet megtalálták. A pénz azonban nem hajlandó előadni. A perlaki járásbírósa vette kezelésbe az ügyet.

Aktuális könyvtár cím alatt nagyszabású, teljesen eredeti irodalmi vállalkozás indult meg Bpsten Szomaházy István szerkesztésében mely egy még egészen új eddig ismeretlen téren nyit ösvényt. Egy sajtósági irodalmi műfaj teremt meg. Beleviszti az irodalomba művészi eszközökkel dolgozó aktualitás hatalmas erejét. — Az első kötet Godányi Zoltán munkája Repülőgépen az északi sakra, melyben fantasztikus színben esetelji az ötven év múlva történendő eseményeket. Az ő regényében a repülőgép oly közismert fogalom, mint ma a vasút vagy az automobil. Ára 1 Korona 50 fillér. — Kacagó szélhámosok a címe a 2. füzetnek, melyet a kitűnő író Ohlony Viktor írt. Két nagyszabású tolvajcsint beszél el szellemes, humoros modorban s

felemli a rendőrség legutóbbi bakklövését és a postatolvajokat is. Ára 20 fillér. Kaphatók az Aktuális Könyvtár kiadójában, IV., Veres Pálné-utca 16.

Osálás a postatakarékpénztári betétkönyvvél. Az alsólendvai esendőrségnél egy szentkirályi (Zala m.) asszony feljelentést tett Berghold Sámuel kaproncai pincér ellen, ki tőle egy hamisított postatakarékpénztári könyvre kölesont vett fel. A nyomozást megindították.

Ujabb hírek Dörmögő Dömötör utasásáról. A legfuresább automobilozó, a ki valaha végig tölt-töltött árkon, bokron, országuton, falun, paradicsomos és kacsázás kerteken, Dörmögő Dömötör, a hirneves macsó ugyan sok dologot ad a környék népének, a kiknek veteményeit agyongázolja, szekerreit belefördítja az árokba. De ennél is több mulatságot szerez Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklapja, a Jó Pajtás olvasóinak, a kik hétről-hétre olvashatják mulattató kalandjait. Legutóbb egy igazi automobilistával találkozott, attól vette a Berlin-budapesti automobilverseny híret. Alighanem részt is fog benne venni, a milyen vállalkozó szellem, — erről majd olvashatnak valamit a Jó Pajtás kis olvasói a jövő számban. A mostani, hatodik számban kedves, szép versek vannak Endrődi Sándortól és Lampérth Gézától, keleti mese kezdődik Szőlősi Zsigmondtól, folytatódik Benedek Elek regénye, ugyancsak Benedek Elek mesét is mond Farkas komáról. Vannak még mulatságos képek és cikkek, szerkesztői izenetek, rojtvények stb. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, IV., Egyetem utca 4.

A hol a toronyóra „megbolondul”. A vidéki viszonyokra rendkívül jellemző, hogy a városban előforduló bajokat akármilyen aprólékosak is legyenek azok csak a lapok felszólalására orvosolnak. Ilyen gyakori baj a vidéken a toronyórák elromlása. Egyik megyei lap a következő kedélyes hírből számol be a toronyóra mizéréről:

Bolond óra. A mi toronyóránk ez a bolond óra. Ugy jár, úgy üt, ahogy neki tetszik. Délel 12 órakor 1/2 1-et üt de 12-öt mutat. Viszont máskor 12-öt üt és 1/2 1-et mutat. Vajában ideje volna, ha egy hozzáértő szakember kitanítaná a reguláról a toronyórát, amely most rossz is, bolond is.

Posta-palota Szombathelyen. A kereskedelmi kormány a szombathelyi Széll Kálmán-utca néző vasuti telken új postapalotát épített.

Megverte az apját. Véres fejfel ment az öreg Pimeizl Adolf a rendőrségre, hogy fiát Pimeizl Gézát feljelentse, mivel ez őt megverte. A lelketlen flu sok keserűséget szerzett már az apának és gyakran összettközésbe jutott a törvénnyel úgy, hogy a rendőrségnek nagyon is ismert alakja lett. Most az agg apától, aki már cipész mesterségét se tudja folytatni, pénzért kért, aminek pedig az apa is nagyon szűkben van. Mivel nem kapott véresre verte a tulajdon édes apját. A durva lelkű flu-ellen az eljárást megindították.

Hazafelé a hegyről Furesa, hogy a verekedések rendezése nem akkor történnek, mikor a szőlőhegyre fölfelé mennek, hanem mikor könnyen lefelé haladnak. De ki tudná ennek okát? Bánok-szentgyörgyön is tapasztalták. Pór József öreg pogár ember többet magával hazafelé ballagott a hegyről. Elérte őket Bicsak János és fia Sándor. Valami régi harag mián nekimentek a társaságnak és előbb Tamás Ferencet, azután meg Pór Józsefet vágták a földhöz és fojtogatták, meg a eszmás lábball rugdalták. Azután otthagyták a megvert ármádiát. Az ügyesség majd felelősségre vonja őket e virtuskodásért.

Papok pincéje Juták Zvonimir ősziszentgyörgyi plébános észrevette, hogy a pincéjéből valaki állandóan hordja a bort. Jelentést tett tehát az esetről. A vizsgálat megállapította, hogy a plébános szolgálatában levő Horváth Ferenc és Redlői György iszogattak a jóféle plébános borból, de egyszerre csak 4—5 liter vitték el és közösen megitták az istállóban. Valami nyole hektoliterre megy az eddigi fogyasztásuk. A pincébe úgy jutottak be, hogy a cséplőleány ládakulesát annak tudta nélkül használták a pince kinyitására. A kulcsot használat után mindig helyre tették, feljelentették őket a nagykanizsai ügyészségnél.

Ismét a cigányok. A kiskomáromi község tulajdonát képező szövetkezeti boltba e hó 8. és 9-e közötti éjjel betörték és mintegy 30 K értékű

árut elloptak. A boltban levő Wertheim-szekrény volt azonban a betörés főcélja, de oda nem nyúlhattak be, hanem annyira megrongálták, hogy kise tudták nyitni, míg egy szakértő nem érkezik oda, aki helyreigazítja a pénztárt. Ugyálszik csak a sikertelen kasszamuvelet után fordultak az áruraktár ellen. Az a vélemény, hogy cigányok a tettesek, mert Kanizsa felől az nap este Kiskomárom felé gyorshajtsába láttak cigányokat menni.

Első lopás. Novák György és Pintarics Antal kedveshegyi lakó-ok átmentek éjjel Fekonya Anna udvarába. Ennek istállójáról a záró faretoszt könnyű szerrel levették és az ott kerdőzdő 30 K értékű kecskét elhajtották. Megtűntek, hogy káros felismerte őket, azért hát amint Arany János „Első lopásában” is történt, visszavezették a jóságot. Fekonya Annának pedig 8 K-át adták, hogy ne tegyen az ügyről jelentést. Nem is tett, de egy falubéli nem állhatta meg, hogy az esetet be ne jelentse illetékes helyen. Ezért az eljárást a két tettes ellen megindították.

KÖZGAZDASÁG.

A Principalis csatorna szabályozása. A városunk határára átvonuló Principalis csatorna gyakori áradásaival folyton károkat okoz a partmelletti birtokosoknak. A csatorna-egy részének ármentesítését és tisztogatását Paesa, Rajk vidékén a Kögyári ármentesítő társulat már régebbi idő óta eszközöli, Most Rieger Antal szombathelyi kulturmérnök tervet dolgozott ki, mely a Principalis csatornának Palintól a Muráig terjedő szakaszának szabályozása és kotrása és tisztántartását lesz hivatva szolgálni. Vécsey Zsigmond Nagykanizsa polgármestere mint vízrendíri hatóság meghívta értekezletre a csatorna melletti birtokosokat. Ez értekezlet tegnap volt a városháza tanástermében a polgármester elnöklésével. A népes gyűlés elhatározta, hogy vizitársulattá öhajti alakulni és felkérte a polgármestert, hogy egy alakuló gyűlésre vonatkozó előmunkálatokat tegye meg, hogy az alispáni hivatal az alakuló gyűlés napját minél rövidebb idő múlva kitűzhesse.

A Nagykanizsai Malatagyár és Serfőződé r t. igazgatósága legutóbbi ülésében megállapította a társaság mérlegét a vállalat november 30-án délután 3 órakor tartja 17-ik évi rendes közgyűlést a Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának helyiségében.

A keszthelyi hévizi villamos vasút. Keszthely városa eddig a Ganz gyárral tárgyalta. A Keszthelyi Hirlap egy gépészmérnök tollából most cikket közöl, mely a szerződés tervezetét a városra nagyon kedvezőtlennek tartja. Nincs kizárva, hogy ezek után Keszthely városa más szakcégekkel is tárgyalást indít.

A kosárfonó részvénytársaság. A Zalai Közlöny elsőnek emlékezett meg arról az érdekes tervről, hogy a muravidai kosárfonó telepet átalakítja részvénytársasággá. Azt is megittuk, hogy a vállalatot százezer korona alapítókéivel tervezik. Az erre irányuló előmunkálatokat már megindították. A mozgalom élén a Perlaki takarékpénztár áll, mely a tulajdonossal, Kovács Márkussal egyetértőleg, Muraközben nagy érdekeltséget szándékoznak bevinni az alapításba.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használták vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és közzvénynél, a csukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmosás! Könnyen emészthető!

Teljesen kész!

Kapható átványveszélymentesen vagy a Szécsény-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudoórákparti 8.

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételke élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó berral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újjákepződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorégés, felfúvódás rosszullet hányással, melyek chronicus (idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsiger-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsán megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetőséget és könnyű székelés által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részeket.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé, tvágyhiánytól, ideges bágyadság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjlekek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek új-léltetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere, gyorsítja a vérképződést, meggyógyítja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilatkoztatás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai Ujvári, Kis-Komáromi, Csákyai, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy Bajomi, Felő-Szegedi, Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domború, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelinczi, Alsóendvai, Pákai, Bakasai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Muczalji, Kaposvári, Nagyatádi, Tafiúyi, Vérjei, St.-Georgeni, Kallinóczi, Novigrádi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varasdi stb. gyógyszárakban és fűszerüzletekben és az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszárában.

A kanizsai gyógyszárak 3 és több üveg növénybor rendelkezéssel eredeti árák mellett küldik szét mindenütt a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik,

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSAROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbarotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitások dolgoznak.

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki Címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökerező vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett Több ezer elismert levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**
Bihardiószeg.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekekkel testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keressük. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van az gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

Dunántul legrégibb ékszerüzletel

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszébb női- és férfi aranyóraláncok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövy tárgyakban.

Régi vagy vásott foglaltat drágakőtárgyak divatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekről.

Brilliantok, gyémántok, arany- ezüsttárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becsorótatnak.

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik.

00 Szesz ki nem folyhat. 00

Szeszfogyasztásban igen takarékos. Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/61.

Helybeli elárusítók:

Weiser J. C., Bettlheim és Guth, Rosenfeld Adoll fiai, Köhler Testvérek.

Hirdessen a Közlönyben.

Szőlő
oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökerező vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tanúk képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismert levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 3 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjazásá szerint.

A nagykanizsai közkórház 25 éve.

— Kórházi statisztika. —

Nagykanizsa, nov. 22.

Ép az idén 25 éve, hogy a nagykanizsai közkórház megépült. Azt hisszük nem lesz érdektelen ha e huszonöt év forgalmi statisztikáját teljes egészében közöljük már csak azért is, hogy a nagyközönség tájékozva legyen arról a nagy betegforgalomról melyet kórházunk felmutat és a mely forgalmával Nagykanizsa egész vidékének óriási szolgálatot tesz anélkül, hogy a várost anyagilag megterhelné, sőt indirekt a város iparosainak kereskedőinek áruforgalmát lényegesen emeli. Csak száraz tényeket sorolunk fel egyszerű számokat, amelyekből mindenki levonhatja a következtetést.

A kórház 1884-ben épült amidőn óriási hiányt pótol, mert a mostani Casinó helyén állott régi dűledező kis kórházban, amely különben is a város kellő közepén volt, leirhatatlanul botrányos rosszak voltak az állapotok.

A kórház 1884-ben 40 ágyra volt berendezve, amikor is évi beteglétszáma 285 volt, amely betegforgalom 1908-ig 1946-ra emelkedett és a 2039-et csak az 1906-ik évben érte el. Ez volt a legnagyobb forgalom, amit a kórház 25 év alatt elért, ami nem jelenti egyúttal azt is, hogy ápolási napjainak száma ez évben volt a legnagyobb, mert ez még attól függ, hogy átlag egy-egy beteg mennyi ideig fekszik a kórházban.

Alább egész terjedelmében közöljük évről évre a betegforgalmi statisztikát, amiből kitűnik, hogy az utolsó két év apadást tüntet fel, de annak magyarázata csak az, hogy a két utolsó évben már a túlszűfolttság elkerülése végett csak a legszükségesebb esetekben vettek fel betegeket, hogy a zűfolttságot annyira amennyire csak lehetséges, elkerüljék.

De mennyi kiméltlenséget mennyi keményszívűséget kellett az arra illetékes orvosoknak érdemtellenül a nyomorult jelentkezőkkel szemben tanusítaniok, akiktől akárhányszor a kegyetlen köszívűség vádját kellett elhallgatniok az elutasításnál!

Hányszor jött elfogyott kezű-lábu vándor utas, akit ugygyólván a kűszűbról kellett elutasítani helyhűnyában; és hányszor kellett elagott gyenge chronicus bajban szen-

vedőket kitudszkolni a kórházból, hogy másoknak helyet csináljanak.

És azt a kétségbeesett jajveszékést amit a kényszer útján is kihelyezett aggok és chronicus betegek ilyenkor csaptak, azokat az embertelenséggel vádoló pillantásokat csak a kórházi orvosoknak kellett zsebre vágniok mindannyiszor, ahányszor ezeket a kénytelen kihelyezéseket végrehajtották, s a tulhajtott humanismus mai századában amidőn még a rabok sőt fegyencekkel is éreztetik a 20-ik század sokat hangoztatott humanismusát — az elnyomorodott, a szegénység és öregség által már önmagában is beteg vézna tőpörödött nyomorgó alakokkal szemben a leginhumanusabban kellett eljárni.

Igaz, nem a kórházak hivatása aggokat, szegényeket állandóan eltartani öregségükre, de azt a szigoru határvonalat betartani, ami az egészség — és betegség között létezik, a gyakorlatban szörnyű nehéz. El kell hinni a polgári életben a jajveszékőnek, hogy éhes, gyenge és hogy dacára ennek fáj is valamije, mert a lelkiismeretes orvosnak semmi se bánthatja jobban a lelkiismeretét — mintha a simulans tényleg komoly betegnek bizonyulna elutasittatik, vagy az árokszálen meghal, mert nem talált bebocsájtást sehol. A kórházak állandó rémei a Spitalsbruderok ugyis benne vannak a fekete könyvben, azokat úgy sem veszi fel egy kórház sem, mert a kitiltottak közt fel vannak sorolva.

Pedig a humanus orvosok között is a leghumanusabbnak tudjuk és ismerjük a kórháznak kezdettől fogva, tehát 25 éve igazgató főorvosát Dr. Szekeres Józsefet, aki nem jubilat, aki nem keresi a kívülről jövő jubileumot, hanem aki önmagában, mint a jól teljesített hivatás édes önnérzetének boldog birtokosa — megelégszik azzal a tudattal, hogy mint egész ember jól megálta azt a helyet, melyet rendeltetése, vagy mondjuk sorsa, számára kijelölt.

És miután minden egyes ember előtt aki hivatását pontosan, lelkiismeretesen és mint egész ember töltve be helyét, jól is teljesítette, le vesszük kalapunkat, úgy elmondhatjuk hogy Dr. Szekeres József előtt is levehetjük, ha már egyébért nem, mint az emberiség egyik buzgó tevékeny munkása előtt. Ezt legalább is megérdemli, de ezzel aztán be is éri, tudjuk, hogy bántjuk ezzel is szerénységét, de ezzel már tartozunk önmaguknak is. A sajtó ne csak bántson, de néha legyen elismeréssel is...

Munkájában 23 éven át békés és szerény munkatársa volt Dr. Szabó Zsigmond orvos, aki mindig szívesen és szeretettel osztotta meg a bajtársával azt a nagy nehéz és háládatlan feladatot, amelyet egy kórházi orvosnak félretéve minden fizikai és szellemi indisposíciót éjjel nappal el kell végeznie, s a mely soha sem halasztható el — restantia címen.

És amint így külön-külön elismerésünket fejezzük ki kórházunk e kiváló orvosainak nem hagyhatjuk megemlítés nélkül együttműködésüket sem. Az a teljes szolidaritás, mely Dr. Szekeres és Dr. Szabó között úgy benn a kórházban működésük közben mindig dominált, valamint a városi életben kórházi és közegészségi ügyekben való egyértelműség a legfényesebb tanúsága, hogy mindketten az igazságot szolgálják, melytől eltérni maggyőződésük miatt nem tudnak, csupa udvariasságból pedig nem akarnak. Ez a harmonikus együttműködés legszebb karakteristicuma a lefolyt 25 évek.

Befejezésül itt közöljük Nagykanizsa város közkórházának 25 éves betegforgalmát. Tesszük pedig ezt azzal a reménységgel, hogy 25 év múlva talán ugyancsak a Zalai Közlöny hasábjain, de bizonyára más szerkesztő beszámolhasson azokról a kórházi ujtításokról, kibővitésekről, melyekért a jelenlegi orvosok és mi is nem egyszer felemeljük szavunkat.

A 25 év betegforgalma:

1884	ben ápoltatott	285	beteg
1885		452	"
1886		631	"
1887		753	"
1888		950	"
1889		954	"
1890		1168	"
1891		1260	"
1892		1315	"
1893		1226	"
1894		1153	"
1895		1274	"
1896		1310	"
1897		1499	"
1898		1544	"
1899		1632	"
1900		1676	"
1901		1820	"
1902		1864	"
1903		1897	"
1904		1945	"
1905		1980	"
1906		2039	"
1907		1952	"
1908		1946	"
1909			"

Összesen: 34523 beteg.

Sirolin

„Emeli az étvágyt és a tevélyt, megerősít a köhögést, vándorút, éjjeli izmokat.

Tűdűbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerészekhez. — Áru érvényesítési kártya.

Esküvő. Miltényi Gyula, a Miltényi Sándor és fia nagykanizsai cég beltagja f. hó 20-án vezette oltárhoz Bay Irénke urleányt, Bay György nagykanizsai rendőrkapitány leányát.

Hajgató Sándor temetése. Mint becses vendéget, sok nép kikíséri. Becses volt a szolgálat, mit embertársainak nyújtott életében, azért a részvét óriási megnyilatkozása kísérte a kicsi ajtóig, mellyel a világi élet becsüldök. A gyászszáznál a közönség óriási sokaságában ott láttuk Vécsy Zsigmond polgármestert, aki a tanítógyűléseken gyakran hallgatta Hajgató szívet lángra gyújtó, szabadelvű, gondolatokban gazdag beszédét. Ott voltak előkelőségeink közül nagyon sokan. A főgimnázium tanári kara és a polgári fiu- és leányiskola tanári kara a növendékekkel együtt álltak körül a ravatalt. Az állami elemi iskola, az izr. elemi iskola tanító testületei teljes számban, a kiskanizsai polgári olvasókör, melynek a megboldogult megalapítója volt, köldöttsegileg vett részt a gyászszertartáson. A halottas kocsit feketeségét eltakarták a számos koszorúnak tarka virágai. A család tagjainak koszorúin kívül élénk kivált a Nagykanizsai tanítói járáskör koszorúja nemzeti színű szalaggal a felirattal: "Örökös elnöknek a nagykanizsai tanítói járáskör" a kiskanizsai Polg. olvasókör nemzeti színű szalagu koszorúja, a volt tanítványok fehér szalagos koszorúja. A sirnál a nagykanizsai tanítói járáskör nevében Banekovich János állami tanító vett búcsút az elköltözöttről. Többek közt ezeket mondta: A téged imáadásig szerető kedves tanítványok, kik ajkaidról mint mézet lesték a szót, vidám körükbe hiába várnak ezuntal a barátait, kik itt körülállunk, (hiába álltunk magunkat felgyógyulásod reményével) szintén hasztalan várunk te nem jössz el, nem leszel közöttünk többé. A te minden szépért és nemesért harcoló, ideálisan érző lelked nem lelkesít többé bennünket, megszűntél apostolává lenni a tanítóseragnak, mely téged úgy szeretett. De ha elvesztettünk is, ha fávásodba bele kell is nyugodnunk, s ha hamvait a hideg hantok eltakarják is előlünk, lelked köztünk él, köztünk marad mindvégig; s ha a lelkesedés, melyet a te lelkeből merítettünk csüggedne tán, eljövünk sírodhoz, hogy ott újra — meg újra lelkesedést merítsünk a mi tanítói nehéz küzdelmeinkhez. Most pedig nem tartóztatunk tovább, menj kiszüvedett test, bár sir utánad kebelünk áldásunk lekísér zordon sírodba, s áldást mond kiült poraidra. Végül Plauder Boldizsár a kiskanizsai Polgári Olvasóegylet nevében mondott Isten hozzádot Hajgatónak, aztán átadott a mindent megemlézőt multnak.

Városi ügyek. Vécsy Zsigmond polgármester Bentzik Ferenc dr. városi ügyésszel és a számvizsgáló tagok közreműködésével szombat délután a város házi pénztáránál szokásos havi pénztárvizsgálatot tartott. — A Kazincy-uton készült aszfalt gyalogjárók átvétele ma d. u. tog megtörténni — A pénteken tartott tanácsülés elfogadta a pénzügybizottságtól hozza feltérjesztett 1910. évi költségvetést és azt a legközelebbi képviselőtestületi gyűlésen tanácsai javaslattal elfogadásra ajánlja.

Gyűlés. Zalamegyei függetlenségi és 48-as párt november 27-én gyűlést tart Zalaezerszegen. A gyűlésen töltik be a megüresedett alelnöki állást.

A hivatalos lapból. Ügyészségi áthelyezés. Az igazságügy minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Kiss László dr. nyiregyházi kir. ügyészt a nagykanizsai kir. ügyészséghez helyezte át.

Esküdtbírói elnökök. A győri kir. ítélőtábla elnöke 1910 évre a zalaezerszegi kir. törvényszéknél szerzett esküdtbíró elnökévé dr. Degre Miklós kir. trv. elnököt, elnökhelyettesé dr. Fritz József kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

Névmagyarosítás. Pollák Sándor pacsai lakos nevét „Pogányra” magyarosította.

Hitközségi közgyűlés. A helybeli izr. hitközség f. hó 8-án d. u. 3 és 1/2 órakor tartja évi rendes közgyűlést, melyen az 1910 évi költségvetés fog tárgyalásra kerülni.

A belföldi játékszerek közt, a melyek a mint tudva van, világhírűek, a Horgony-Kőépítő-székény első helyén áll; és mindig mint első játékszer szerepel a gyermekek ajándékozási céduláján. Ebből magyarázható azon feltűnő jelenség, hogy a nehéz amerikai gazdasági krízis dacára az amerikai játékszer-kereskedésekben a Horgony-Kőépítőszékények utáni kereslet változatlanul nagy volt, ellenben másféle játékszerek kevésbé vásároltak.

Megnyílt a népkönyha. Városunk leg-humanusabb intézményeinek egyike a Népkönyha a mai napon megnyílt. Az emberbaráti egyesület asztalánál már az első napon is sokan étkeztek. A Népkönyha a társadalom legnagyobb támogatását megérdemli. Remélhetőleg ez az idén sem marad el.

Sáringer Károly kitüntetése. Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelő esztörtökön adta át Sáringer Károly magyarszerdahelyi tanítónak, aki 55 évig volt a tanügy szolgálatában, a vallás és közoktatásügyi miniszter elismerő leiratát. Az átadásnál jelen volt a község előljárósa, iskolaszék is. A nagykanizsai tanítói járáskör küldöttségileg képviseltette magát a kiváló tanító ünnepén.

A herceggímás a keszthelyi kórházért. Vasary Kólos esztergomi herceggímás a keszthelyi kórház javára tízezer koronás alapítványt tesz. Az alapítvány módzatának megbeszélése végett mint Keszthelyről írják, tegnapielőt háromtagu küldöttség tisztelettel a herceggímásnál.

Cabaret a Szarvasban. A Szarvas szálloda étterme kitűnő cabaret előadásnak lesz ma este színhelye. Művészileg szervezett cabaret társulat kezd meg ott ma este előadásait. Gondör Aurél is fellép, ki a nagykanizsai közönségnek nagy szimpátiának örvend. Az ismert nevű jellemkomikuson kívül szerepelnek a társulat összes tagjai, mint hírlik kitűnő műsor keretében.

A paedagogusok első estéje szombat este volt a Polgári Együleti vendéglő egyik földszinti termében. Az első találkozó 24-én vettek részt. A derült hangulatot egyetlen töst se zavarta, de a fávászkor mindenki megelégedésének adott kifejezést és felkérték Horváth György, főgimnáziumi igazgatót, hogy az új összejöveteleire ő hívja egybe az „alapszabálytalan” társaságot.

Itt az ősz! Az idegyenge és csuzos beteg akinek fájdalmait a nyár melege mérsékelte, remegve gondol a szeles, esős ősze, a hideg télre, amidőn szenvedései új életre kelnek. Az idegyengeség sok tünetet, a kimerülést, fej- és hátfájásokat, szédülést, ideges szivdobogást, ideges gyomor- és bélbajokat csakis az szervezet megerősítése felelevenítése által lehet tökéletesen meggyógyítani. Aki teljes gyógyulást akar az említett és más egyéb bajokból, az kérje a „Modern Villamos Gyógyómodról” című ingyen könyvet, melyet díjtalanul küld meg az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károly-körút 2., félemelet 50 sz. mindenkinek aki azt lapunkra való hivatkozással kéri.

A kiskanizsai ut kiszélesítése. A régi kanyargó kiskanizsai ut mellett jobbra balra gyalog utat tiprott magának a nép, nem tekintve azt, hogy jogos-e az a cselekedete, vagy nem. Denjkve a gyalogut meg volt és nem volt kitéve a gyalogos ember az eltiprás veszedelmének. Mikor az új egyenes, töltésen vezet ut helyette elkészítették, a gyalogjáróra nem gondolt senki se, pedig ez majdnem olyan fontos, mint a kocsit ut. Különösen a két hid közötti töltés olyan keskeny, hogy örökös veszedelemben forognak a kiskanizsai asszonyok mikor fejükön kosarat vive heti és országos vásárokon jönnek be a városba, vagy mennek haza, amikor az ott történő marhahajtás is növeli a nagy forgalmat. Ez az ut állami ut és most fog bazalt kis kockákkal kiköveztetni. Király Sándor városi mérnök egy tervet dolgozott ki, arra nézve, hogy a kikövezés alkalmazásával az ut kiszélesítése és gyalogjáróval való ellátása is megtörténjék. A terv a tanács helyeslésével találkozott. Ohajtható volna, hogy a város az államnak hozzájárulást ajánlana fel, hogy az utat kövezése alkalmával egy a töltés valamint a két hid gyalogjáróval látassék el.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(Egy művészi hangverseny kudarca. — Köszínház ábránd. — Milyen művészet arat nálunk sikert?)

A „Zalai Közlöny” Lukács József szakavatott tollából részletesen beszámolt Arányi úrvérek hangversenyéről. Szégyenkezve olvastuk, hogy mily kevés érdeklődést keltett e művészi esemény. A világ lapok komoly zenekritikusainak elismerése nem „imponált” a mi közönségünknek. Pedig mindig abbau az illúzióban riogatják magukat, hogy a kanizsai társadalom művészi életet él, nálunk mindig szíves fogadtatásra találunk a művészet neves bar-

cosai. Sajnos bennünk nem él illúzió. Az Arányi hangverseny nekünk ad igazat. A kanizsai közönségnek vásári lármára kell. Akkor aztán „bukik” a közönség mindenre. A vásári lármában nem egyszer orosz kántarokat „adtak be” opera énekesként. Ellenben lármák nélkül komoly, elismert művészek is csak akkora közönséget vonzanak, mint a delittánsok. Sőt ennél is kissébbet.

Önkénytelenül is a köszínház ügye jut a figyelmek eszébe az Arányi hangverseny nyomán. Mert az ily momentumok súlyos adatok a színház építés ellen. Remélhető-e, hogy oly városban, hol komoly művészek ily kis közönséget vonzanak, lesz-e a köszínháznak állandó közönsége. A komoly zenei művészet pártolása legközelebb áll a színművészet pártolásához. Már pedig ahol csak ily érdeklődést tanusítanak, ha világhírű művészek interpellálják Bruch, Pagamini, Chopin, Händel mestari darabjait, ott a színművészet sikere is veszélyben van. Az Arányi eset is igazolja, hogy az állandó színház építése még nem közzük-séglet Nagykanizsán.

Nem akarunk igazságtalanok lenni. Nagykanizsán a művészetnek egy neme még sikert arathat. A művészetnek nem a komoly fajtája ez, hanem inkább orfeumszerű. Az orfeum, vagy mondjuk „bohém művészet” képviselői sikert aratnak, akár melyik fajtát űzik a művészetnek. Ezek a művészek léha dolgokat produkálnak. Dalbau lipótvárosi szargonnal aratnak sikert. Rajzuk, festésük a pikáns élelapok zsánerébe vág. Prózaí előadásuk a legmodernebb kabaré irányát követi. Az ilyen művészek, ha hivatásosak, ha delittánsok sikert aratnak, mert ezek léha, tartalmatlan dolgok. Szóval, mint nálunk mondják, „kedves apróságok.”

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi ismeretek terjesztése.

A magántisztviselők egyesületének munkaterve.

A nagykanizsai magántisztviselők egyesületének választmánya vasárnap délelőtt tartott gyűlésen megállapította az egyesület idei munkatervét, melyből ismét kitűnik, hogy ezen egyesület komoly, pártolásra érdemes célokért küzd. Tavaly felolvasó ciklusával vonta magára a kereskedelmi körök figyelmét. Az idén télen kereskedelmi ismereteket terjesztő előadásokat rendeznek és tervbe vették egy jeles közgazdasági író meghívását egy felolvasás tartására. A követésre méltó munkaprogramról még részletesebben fogunk megemlékezni. Ez alkalommal az előadások sorozatát közöljük a következőkben: 1. Problémák a gyári könyvelés köréből, előadó: László Vilmos alelnök, gyári főkönyvelő. 2. A esőtörvényről, előadó: Miklós Dezső dr. egyesületi ügyész. 3. A bankügyeletről, előadó: Bokor Gyula bankfőnökhelyettes. 4. A modern kereskedelem eszközei, előadó: Marosi Gusztáv gyári főkönyvelő. 5. A biztosítási ügyeletről, előadó: Brandlhofer Antal biztosítási főtisztviselő. 6. A folyó számlák tana, előadó: Kálmán Leó banktisztviselő. 7. Kereskedelmi üzanszok különös tekintettel a gabonakereskedelemlre, előadó: Hamburger Zsigmond gabonakereskedelmi tisztviselő.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használták vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és kövezésnél, szukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen hirta!

Kapható ártalmatlan és károsítatlan formában vagy a Szege-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóvárosi part 2.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

ugy mint eddig a gyermekek kedveno játéka!

Az egyedüli játékszer, a mellyel a gyermekek állandóan szívesen foglalkoznak; ezért tartósági szempontból a legolesőbb játékszer is. Az egyedüli játékszer is, mely mindenkor Kiegészítőszekrények és Hid-építőszekrények által oly nagyságra és tökéletességre hozható, hogy még szakemberek is szívesen foglalkoznak a pompás magas- és hidépítőm-nyek felállításával. Aki gyermekeit egy valóban kitűnő karácsonyi

ajándékkal akarja meglepni, egy ajándékkal, a mely nemesak mulattatólag, hanem oktatólag is hat, az csak egy valódi Horgony-Kőépítőszekrényt választhat, a mely minden játékaru kereskedésben raktáron van; azonban csak a hires eredeti gyártmányt a „Horgony” jeggyel fogadjunk el. Az új építőszekrény-árjegyzéket bérmentve beküldi Richter F. Ad és Ta., kir. udvari és kamarai szállítók, Bécs, I. Operngasse 16.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult hálszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsolésnek bizonyult kőzvényéni, csúznál és meghúzóknál.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobarba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.140 és K.2- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

„Örvendünk, hogy megvan!”

Védelmet a nedves idő s meghülés ellen

csak a Storm Slipper és a hócipő nyujt, a melyek

Boston Rubber Shoe Co. Bostonban

készülnek, formájuk a legjobb, könnyű és elegans. Tessék a cég jegyére ügyelni; ez minden cipő talpára van nyomva; óvatosság ajánlatos, mert sok silány áru kerül piacra. Kapható Budapest és a vidék nagyobb városai-ban minden jobb cipő gumiaru férfi és női divatárú üzletben. Vizsgálásútitok felvilágosítást kaphatnak Magyarország és Ausztria területén megbízott vesérképviselőktől:

Wellisch, Frankl & Co.

WIEN, I., Fleischmarkt 12 14.

Nagykanizsán kapható: Alt és Böhm, Kreiner Gyula, Rosenfeld Adol, Fial ócegnél.

Oh jaji!

Köhöges. rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő és székhelyénél raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az át-kozott köhögés!

gyógyszertár

Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17.

csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Belus Lajos, Prágai Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszerüzarakban.

A NAGY GÁBOR-féle DELAWARE szőlő faj

a. egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy hogyan ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell sem ért ennek a filokszera és bimbója, vesszője tölben soha el nem fagy. Hőfokint átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójával 3-4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetévesztetni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes ramatu és kétszer annyit ér el mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért.

A DELAWARE szőlő-bővebb leírását természetnek, királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit szines kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

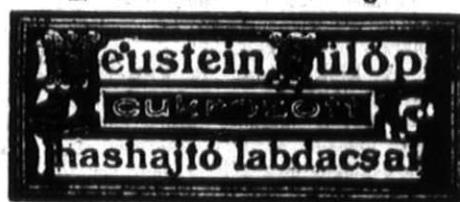
Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnyábrítókos KÖLY
poszt, távirtd és távbeszélő állomása.

Levelezés magyar, román, horvát szerb és német nyelven

Legolesőbb és legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrészekből a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmajla-nabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tekerez 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVÁSI Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pilulát, tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegye és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerüzára, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Prágai Béla és Szabó Antal gyógyszerüzaraknál.

POPOFF
a legjobb TEA a világon

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdu-sabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbir-tokos megrendelésnek megtétele előtt az ismerős sze-mélyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyoságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbiz-hatóságáról.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN” - cigaretta papírt vagy hüvelyt!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjszabás szerint.

Városi közgyűlés.

Költségvetés az 1910. évre.

Lak- és boltbéremelések.

(Saját tudósítónktól. Senki se tudja megmondani, mit rejt a jövő. Tegnap még a legizibb hangulatu közgyűlést jósolta mindenki. Nem a költségvetés miatt; ki törődött ilyen kicsiségekkel. Hanem a lakás és főképp a városi boltbéremelések miatt. Mert az az egyesek zsebeit érinti. A gyűlés előtt megjelent egyik városatyja szorongatta az eklét, hogy majd megtanítja ő a fiskálisokat (értésd alatta a pénzügyi bizottság tagjait), hogy hogyan zsaroljanak a város nevében a kereskedők, iparosok keserves keresményéből. Hanem hát elesendesült minden és olyan simán ment minden, olyan jóleső nyugodtsággal szavazták meg a költségvetést, béremelést, hogy ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy a város helyes uton járt.

Elég szép számban gyűltek össze a képviselők és Vécsey Zsigmond polgármester mint mindig, most is pontosan megjelent táborkarval Lengyel Lajos főjegyzővel, Bentzik Ferenc dr. városi ügyésszel és Deák Péter főkapitánnyal. Az emelvényenült még Ahnhoffer Gyula városi számvérő, hogy az esetleges felvilágosításokat megadhasa a költségvetést illetően. Nem volt rá szükség. Miud hívo vett részt a gyűlésen. A jegyzőkönyv hitelesítésére Szommer Sándor és Moger Károly kéretett fel.

Napirend előtt jelenti a polgármester, hogy Budapest székesfőváros meghívta Nagykanizsa város tanácsát, hogy a Kossuth mauzóleum felavató ünnepén vegyen részt. E célra 3 belépő jegyet küldött. A tanács Vécsey polgármester és Lengyel Lajos főjegyzővel képviselteti a várost. Valaki még csatlakozhatik a küldöttséghez.

(A főispán lemondása.)

Ugyancsak az érdemleges tárgyalás előtt jelentette a polgármester, hogy Ő Felsőge a Király Batthyány Pál grófot Zalavármegye főispánját saját kérésére felmentette hivatalától. Mivel a távozó főispán a vármegye osztályon tiszteletét és szeretetét vitva ki magának, így tehát Nagykanizsa város mondja ki, hogy sajnálattal veszi ezt tudomásul, vonzalmának és nagyrabecsülésének jegyzőkönyvben ad kifejezést és ezt jóneművi kivonathban tudomásul adja a távozó főispánnak.

(A miniszter köszönete.)

Tudomásul vétetett a vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönete abból az alkalomból, hogy a város Deák Ferenc nevére 5000 koronás, Lengyel Lajos főjegyző nevére 2500 koronás ösztöndíj alapítványokat tett.

(Költségvetési vita.)

Nem is voltak viták azok. A Kossuth-mauzóleum meg a főispán távozása bizonyos magasabb hangulatba varázsolta a városatyákat, szinte vita nélkül adta meg hozzájárulását a tanács javaslatához.

Blau Ottó volt az első szónok; aki azt látta, hogy a város tisztántartására 18000 kor. van felvéve és odább, megint 5860 K. Védelmére

kel a külvárosnak, hogy ott is öntözzenek és söpörjenek, azért a pénzért. A kongó utak fentartására 25 ezer K van beillesztve, de csak az „urak utcájára” terjed ki a figyelem, míg a külvárosban és a „patkányfészek” előtt is (a csoportház) sárban kell gázolni, vagy porban. Nem hiszi, hogy a mérnök urak az Arany János-utóban jártak volna, hol a moslák, mosogató víz, minden az utcára kerül esatornázás hiányában. Kérdési, hogy az 58000 K háztartási tételben a lovak eltartása belefoglaltatik e. (Eljenzés) Vécsey polgármester megmagyarázza, hogy a város tisztántartására csak 18000 K van felvéve, az a 5860 K miről Blau Ottó képv. beszél, jövődalem (Derülttség.) Sőt a lovak eltartása, kocsisok, utaseprők fizetése is ebben a tételben foglalatik. Az Arany János-utcai kép azonban igaz, de már nemsokára, talán a jövő évben rendezés alá kerül.

Hegedűs László élénken jellemzi a kiskanizsai uton végbemenő forgalmat. Ez ut keskenysége minő veszedelm-t hord magában a kosarakkal járó kiskanizsai asszonyokra és más gyalogjárókra. Az ut kiszélesítését kéri.

(Belváros, külváros.)

Ujvári Géza mindig érdekesen tud felszólalni, most is derültséget keltő közvetlen igazságot tárt fel. A polgármester azt felelte Blau Ottó képviselőnek hogy a külváros várjon kedvezőbb pénzügyi helyzetre. Pedig az igazság az, ha én adok, azt akarom, hogy kapjak is. Mindamellelt, hogy a külváros is adozik a belvárosra fordítják a költségeket. A külvárosban a háztulajdonos tisztaltja a gyalogjárót a belvárosban pedig a tisztántartást a város végzeteti a külváros pénzén. Indítványozza, hogy a várost tisztántartási környezetekre osszák fel és minden körzet a maga tisztántartási költségeit fedezze. (Nagy zaj). Beszél még arról, hogy a városi lovaknak kocsisoknak nincs szakértő felügyelőjük. Majd átér a szegényügyre, amit csak a belvárosra nézve rendeztek, mert a külvárosban nincs rendőr, ott szabadon kórogetnek a helybéli koldusok és vándorlók is. Hegedűs László ugyanigy beszél Kiskanizsáról. Az ottani rendőr nem törődik a várossal, azt mondja neki nem szabad a helyéről elmozdulni.

Polgármester megnyugtatta Hegedűst, hogy a kiskanizsai ut kiszélesítése iránt intézkedés történik. A költségvetést ezek után egyhangulag elfogadták.

(Felemelt boltbérek)

Lengyel főjegyző felolvassa egyenkint, hogy mily arányban történtek a lakás és boltbéremelések a városházában. A legtöbb bérlő elfogadta, csak kevés azok száma kik az elfogadásról nem nyilatkoztak, míg némelyek elfogadták de méltányosabb béremelést kérnek. Csak Tóth Lajos képviselő szólalt fel, az is inkább talán a Schweitzer borbélyüzlet érdekében, de a képviselőtestület a tanácsai javaslatot határozattá emelte. A bérlők ezentul a lakásokat leltár mellett tartoznak átvenni és átadni és óvadékok kötelesek tenni.

A kézi munkára nevelő orsz. egyesület Nagykanizsán tervezett tanfolyamára 1000 K-át szavaz meg a közgyűlés.

A közgyűlés többi tárgya gyorsan öröltetik le, mindgyiknél a tanács javaslata emeltetik felszólalás nélkül határozattá.

A gyűlésnek 1/5-kor vége volt.

— A főispán bucsuja. Rendkívül bensőséges hangulatban folyt le megyénk tisztikarának bucsuja Batthyány Pál gróf főispántól. Arva Lajos megyénk alispánja a téle megszokott tartalmassággal méltatta a főispán érdemeit, mire Batthyány gróf köszönte meg a tisztikar bizalmát és jó indulatát. Beszédét azzal fejezte be, hogy a közös működés és negyedféleves érintkezés emlékeit mindig megőrzi.

— Népkör alakulás Letenyén. Letenyén függetlenségi és 48-as népkör alakult.

— Beszámoló. Dobrovics Milán, a letenyei választókerület képviselője, mint hírlík, a közel jövőben beszámoló körutra megy kerületébe.

Darányi Ferenc baksai képviselő vasárnap Csesztregén tartott beszámolót.

Lányok az irodában.

Amikor a szegénysorsu szülőket a mindennapos életnyomorúsága ráköszseríti arra, hogy leánygyermeküket irodába adják, akarva, nem akarva eleve számolnak azzal a körülménnyel, hogy elkérhetetlenül kísértésnek teszik ki őket. A nagy általánosságban becsületlen kereskedők nem is a liltott gyönyörök forrását látják női alkalmazottaikban, hanem a becsületlen értékes munkaerőt s mint ilyet, tisztességes bánásmódban is részesítik női hivatalnokait. Ez nyugtatólag hat azokra a családokra, amelyek rá vannak utalva arra, hogy a gyengébb nem is hozzájáruljon keresetével a háztartás szükségleteihez. S éppen a főnökök tisztességerzetébe helyezett bizalom az, amely leküzdí, elnyomja az előítélet intő szavát, amikor a szülő irodába bocsátja leánygyermekét.

Nemrégiben egy hivatalnoknő esete foglalkoztatta a budapesti büntető járásbírósgot. A főnök ur ugyanis szemet vetett gépirókisasszonyára és elég vakmerően tisztességtelen ajánlatot tett alkalmazottjának. A becsületében sértett, önértéke leány nem ismerte el ezt a főnök jogot és tőstént ott hagyta hivatalát. Otthon sirva panasolta el a történeteket atyjának, aki felháborodásában levelet írt a csabítónak s részben megleckéztette, részben pedig követelte, hogy a fölmondási időre járó fizetését adja ki leányának.

A kereskedő ahelyett, hogy belátta volna botlását és kártalanította volna az ő hibájából kenyér nélkül maradt leányt, egyszerűen kapta a kérdésem levelet és a méltatlankodó apát becsületsértés és zsarolás vétsége miatt följelentette a büntető bíróságnál. A bíró, aki csak a levél tartalmát látta s nem mérlegelté azokat a lelki megnyilatkozásokat, amelyek az elkésereedett embert az inkriminált sorok megírására készítették, elítélte a panaszoltot.

Hogy öt évi fegyházzal, vagy csak néhány korona pénzbírsággal sujtotta e a bíróság a levél íróját, az a mi szempontunkból másodrendű kérdéssé törpül. Mi csak azzal a ténnyel foglalkozunk, hogy a főnök ur udvarolni akart s amikor alkalmazottja menekült ajánlatai elől s ott hagyta állását az, hogy kenyér nélkül maradt, a főnök ur hibájából történt. Ez okból pedig, jog és igazság szerint, teltétlenül kártalanítani tartozik volt alkalmazottját.

Ilyen körülmények között ezzel a büntető járásbírósgai ítélettel még nem nyert végleges elin-

Szalónikiban

tésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk

vettünk 62 darab kisebb-nagyobb valódi perzsa szőnyeget, amelyeknek megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk

SINGER JÓZSEF és TÁRSA.

tézést ez a kinos eset, mely habár csak szórványos ellenség is, de nem lehet precedens arra, hogy a főnök urak látván, hogy komolyabb következményeket nem von maga után, a jövőben vérszemet ne kapjanak.

Mert, hova is fajulna a helyzet, ha éppen a főnökök, akik hivatottak arra, hogy védtelen hivatalnoknőknél oltalmazóik legyenek, minden erkölcsi és anyagi felelősség nélkül ilyen módon üldözhetnék ki a nőket hivatalaikból?

Egy földink sportsikere.

— Gutmann Henrik báró győzelme. —

(S aját tudósítónktól.) A fővárosi napilapok vasárnapi számai, távirati jelentés alapján részletesen beszámolnak arról a győzelemről, melyet egy magyar vívó aratott Angliában. Aki némileg is ismeri Anglia kifejlett sportéletét, az kellően mérlegelni tudja az ilyen sportsiker jelentőségét.

A siker bennünket nagykanizsaiakat is érdekel, mert a fővárosi lapok táviratai azt újságolják, hogy a cambridgei egyetem idei főversenyét Gutmann Henrik báró földink nyerte meg. Ezen győzelme alapján a Cambridge-Oxford egyetemek közti vívóversenyen ő fogja képviselni a cambridgei egyetemet.

A fiatal magyar vívó győzelmének hírért Budapestben örömmel fogadták. A győzelemre legbüszkébb a báró mestere: Fodor Károly.

Gutmann bárónak ezen sportsikere különben nem az első. Már szép szerepe volt a Nemzeti Sport meetingjén, tavaly pedig ugyancsak a világhírű cambridgei egyetemen nyerte meg a junior kardversenyt.

A Gutmann család fiatal tagjának győzelmét Nagykanizsán is örömmel fogadták és sokan gratuláltak a győztesnek és atyjának Gutmann Vilmos bárónak.

A számos gratuláció egyuttal kifejezője annak a tiszteletnek, mellyel Gutmann Vilmost, — ki fővárosi otthonában is melegen érdeklődik városunk gazdasági és kulturális ügyei iránt, — Nagykanizsa társadalma körülveszi.

Dunántúl legrégibb ékszerüzlete!

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszebb női- és férfi aranyórálcok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatú drágakőtárgyak divatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüsből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főelárúsító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekről.

Brilliantok, gyémántok, aran/- ezüstitárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becsereitelnek.

NYILTÉR.

Mi a

Á legkiválóbb és a bel- és külföldi legelső tekintélyei valamint sok ezer orvos által ajánlott táplálószer — egészséges és bélbajos gyermekeknek és felnőtteknek. Nagy tápláló értéke van, előmozdítja a csont és az izom fejlődését, szabályozza az emésztést és használata olesó.

Karácsonyi hirdetések

— olcsó díjazás szerint vessz fel —

Iparosoktól,

kereskedőktől,

iparvállalatoktól,

pénzügyintézetektől,

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Az alkalmi díjazás a december hónapban megjelenő bármelyik száma érvényes.

HIREK.

Pederaszták.

Mintha Berlin ocsmanyságai annak idején felszabadították volna a kloákok összes zilipjeit, úgy özdülnek el a pederaszták üzemeltői a főváros, sőt mint mondják, a vidék erkölcsi életét. A legkomolyabb fővárosi lapok is, melyek pedig nem hajhásznak botrányokat, kénytelenek a pederaszták üzemeltelivel foglalkozni.

Tényleg meglepő jelenség, hogy mily gyors egymásutánban következnek az ily betegségekkel kapcsolatos botrányok és bűntények. Berlin után ott volt a „szép Spéző” bűnténye, ezt felváltotta a tattersaali gyilkosság, amelyet nyomon követett Spiegell-Szilasi budapesti ügynök tragikus vége. A budai kardaffér ügyében is ily nyomokra bukkant a budapesti rendőrség. A napokban pedig egy budai gőzfürdőben tartott razzia a fővárosi rendőrség. Szerecsére a vidéken még nem történnek ilyesmi a „gőzben”. De azért a vidéknek sem szabad ilyesmi felett napirendre térni. A főváros szodomai romlottsága terjedhet és félt, hogy egy szép napon a vidéken is botrányra ébred a közönség. A pederaszták, mint tényezőkkel számolni kell akárcsak a hisztériával különböző hőbortokkal, nimpho- és eleptomániával, a pyromanikusokkal és üldözési tébolyban szenvedőkkel, amelyek mind Kraft Ebinger tudományának tárházából pattantak ki és kezdnek fokozatosan helygyökerecsüdni a büntetőtörvénykönyvbe.

Ma még ezekkel a förtelmekkel — elég hibásan ugyan — valami szemérmeskedő diszkreációval bánnak a hatóságok pedig a feltétlenül szükséges tisztogató nagy művének ez csak hátrányára van. Mert vagy megállapodunk abban, hogy a pederaszták kifejezetten betegek és az elmekórosak kategóriájába tartoznak, akkor bányunk el velük elnézően, enyhén, de vegyük őket sürgősen zár alá, mint a többi tébolyodottakat, akiket közveszélyeseknek tartunk vagy pedig ha csak egyszerűen mint afféle perverszket kezeljük őket, akik a nemzeti élet természetes rendjének felforgatását csak kedvtelésből űzik s

öntudatosan speciális gyógyórkot hajszolnak merényletekben, akkor le kell róluk rántani a leplet s kárlehetetlenül megbélyegezőket, kikorbácsolni a társadalom kebeléből.

Mert közveszélyesek. S ha nem türjük meg magunk között az üldözési mániában szenvedőket, mert tébolyukban ártatlan embereket is lesszurhatnak, akkor a pederasztákkal szemben sem indokolt az a szemérmeskedő elnézés, mely nem azokat teszi áldozatokká, akiket esetleg meggyilkolnak, hanem azokat, kik egy-egy ily ocsmány, bomlott agyvelejű cretain hálójába kerültek.

Emlékeztető naptár.

November	27.	A Zala megyei függetlenségi és 48-as párt gyűlése Zalacségen.
	28.	A Nagykanizsai ir. hitközség közgyűlése d. u. 3 ^o órákor.
	30.	A Nagykanizsai mal. és serf. r. t. közgyűlése d. u. 3 órákor.
December	5. 7. 8.	A Szent Ferencrend 700 éves jubileum ünnepései a rend nagykanizsai templomában.
	15.	A Nagykanizsai Gazdakör közgyűlése

— Uj királyi tanácsos. Az a mintaszerű vezetés, mellyel a Déli Vasut magyar vonalainak ügyét ellátják, a legfelsőbb helyen is elismerésre talál. A „Budapesti Közlöny” egyik minapi száma közli hogy a király Breuer Mórnak, a Déli Vaspálya társaság helyettes igazgatójának, kiváló és buzgó szolgálata elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta. — A kitüntetett Breuer kir. tanácsos évekként elözt Nagykanizsán működött mint a Déli Vasut fűtőházi főnöke. Neje, Rosenberg Mária is kanizsai és nővére Weisz Tivadarné urasszonyok.

— Ügyvédi vizsga. Gärtner Antal dr. nagykanizsai törvényszéki jegyző, ügyészégi megbízott kedden tett ügyvédi vizsgát Budapesten. A nagykanizsai jogászvilág szimpatikus tagjának: Gärtner dr.-nak vizsgája szépen sikerült. Szívesen regisztráljuk földink sikerét annál is inkább mert Gärtner néhány évvel elözt a nagykanizsai sajtó tevékeny munkatársa volt. A Zalai Közlöny sok tartalmas cikket közölt az ő tollából.

— A Szépitőegyesületért. Annak a szép működésnek, melyet városunkban a Szépitő Egylet kifejt, egyik legteljesebb elismerője újnópi Elek Géza földbirtokos, ki azonban nemcsak szóval, hanem tettel is tanujelét adja elismerésének. A napokban is száz díszfát adományozott az egyesületnek, melynek körében ez nagy örömet szerzett, mert az egyesületnek kevés számban vannak Elek Géza.

— Egy jótékony urnó halála. Politzer Ignác, született Ebenspanger Fanni, f. hó 21-én életének 70. évében Wienben elhunyt. A megboldogult urasszony nővére volt újnópi Elek Lipót és Ebenspanger Leó városi képviselőknek. Nagy körben ismert jótékonyágában nem egyszer részesültek a nagykanizsai szegények is, sőt ezek számára a helybéli ir. hitközségnél nagyobb összegű alapítványt is tett.

— Halálozás. Weismayer Izidor a Lipótvárosi Hitelbank Szövetkezet, a Friedmann cipőgyár igazgatóságának és a budapesti Terménytőzsde tagja f. hó 22-én 59 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése 24-én ment végbe a fővárosi kereskedő világ előkelőségeinek óriási részvétele mellett, Wekerle Sándor, akinek az elhunyt gazdasági ügyekben bizalmi embere volt, betegségében meglátogatta és az özvegyhez meleghangú részvételt intézett. Villányi Henrik dr. felső keresk isk. tanár az elhunytba fivérét gyászolja.

— Tanítválasztás. A Selmeczy Imre nyugdíjazásával megüresedett gelsei kártortantói állásra Kovács József zalatárközi tanítót választották meg.

Sirolin

„Ez az érvényes és a lecsúszott, megzabált, a köhögést, válódást, éjjeli izgatást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéketlen utaztatokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára érvényes 4.— koronára.

A takarékos munkáspénztár. A Zalai Közlöny egyik minapi száma megemlékezve a nagykanizsai munkáspénztár szárszámadásáról, szövege a pénztár nagy rezsijét és hogy mily keveset fordítanak a tagok fürdő és szanatóriumi kezelésére. E hírnökre vonatkozólag Révész Lajos a pénztár igazgatója közli velünk, hogy a kezelési költségek a körülbelül 7000 főnyi taglétszám mellett nem mondhatók nagyoknak, mert ezen összegben a tisztviselői fizetéseken kívül, a bizalmi férfiak díjazása, nyomatvány és más költségek is befoglalhatók. A fürdő és szanatóriumi kezelésre nézve az országos pénztár közgyűlése most határozott és így csak a jövőben lesz alkalma a pénztárnak a tagok ebbeli igényeit a lehetőleg kielégíteni.

Fedák Sári Nagykanizsán. Fedák Sári urleány szombaton Nagykanizsán időzött. Vidor Samuné urnő vendége volt. Fedák rendkívül elismeréssel nyilatkozott a kanizsai közönség kedvességéről. A legutóbbi Négyzeti sauron történt meleg fogadtatás annak az ígérethez indította őt, hogy alkalminlag fellép egy jótékony célú estélyen. Délután hazautazott birtokára, honnan a közel jövőben Londonba megy, hol állítólag egy előkelő orfeum színpadán fog fellépni.

A főkapitány civilben. Senki se tagadhatja hogy Deák Péter főkapitány tekintélyes alak akár civilben van, akár uniformisban. A haka gyerek előtt azonban még az uristen se tekintély, ha civilben van, így hát még Deák Péterben sem ismerte el a főkapitányt. A múlt héten, amikor a hercegi ház udvarán tüz volt, a rend fenntartásán katonák fardahtak az udvaron. Nagy buzgalommal taszigálta odább egyik szélesmellű köztívét az embereket ha a farschifron vonalon beljebb tolakodtak. Sorsát a civilben odaérkezett főkapitány se kerülhette el. „Odább odább” taszigálja a bakagyerek a kapitányt. „De édes gyerekek én a civilkommandáns volnék, vagy mi?” szöjt Deák Péter. A köztívét végig méri a főkapitány megtermelt alakját, aztán gyanakrólárag rázza a fejét: „No nem látszik meg rajta!”

Népgyűlés a kaposvári sajtó mellett. Ebben a sajtó ellenes felfogású világban kétszeresen jól esik, az a népgyűlés és tüntető lelkesedés, mellyel Kaposvár intelligens polgársága a „Somogyvármegye” című napilap pártjára állt az ottani polgármesterrel szemben. Németh István kaposvári polgármester ugyanis a Somogyvármegye neki nemtetsző cikkei miatt, melyek azonban a közönség érdekét és az igazságot szolgálták, megtiltotta a városi tisztviselőknak és rendőrségnek, hogy a nevezett lapírtásuknak bármely városi ügyben információt nyújtsanak. Salgó Sándor a Somogyvármegye népszerű és kiváló szerkesztője megértette a polgársággal, hogy ezzel a polgármester a város közönségét fosztotta meg attól, hogy betekintést nyerhessen a város ügyeinek vezetésébe, amit pedig a polgárok adógarasáiból eszközölnek. A polgárság megmozdult és vasárnap impozáns népgyűlésen tiltakoztak a városi kényur középkorba illő ilyetén eljárása ellen. Salgó Sándor szerkesztő, Bien Dávid v. képviselő, Kovács Miksa hivatalnok és Pintér Lajos tanárjelölt közletszéllel fogadott beszédek után egyhangulag elfogadták azt a határozati javaslatot, hogy a polgármesternek és rendőrkapitánynak eme indokolatlan tiltó rendelete ellen az alispánságtól és belügyminisztertől kérnek jogorvoslatot.

Országos vasutas gyűlés. A vasúti munkások f. hó 28-ára országos vasutas gyűlést szándékoznak tartani a nagykanizsai gőzfürdői vendéglőben. Megvitatni akarják a nyugbepénztár ügyét és a jelenlegi helyzetet.

Letartóztatott gabonakereskedő. A szombathelyi vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte Löwenstein Jenő sárvári gabonakereskedőt, akit Latzer Testvérak gráci cég csalárdbukás emben feljelentett. A szombathelyi kir. törvényszék vadtanácsa jóváhagyta ezt az intézkedést, ami ellen a letartóztatott gabonakereskedő védője felfolyamodást jelentett be.

A Teleki-ut. Szélességével és hosszúságával egyaránt imponáló hatása a Teleki ut. Igaz, hogy nyáron a felszálló portenger is felkelte a járókelők esodálkozását, de ez a kiváló baja már a múlté. Mert kitűnő bazaltkocka burkolatot kapott 6 méter szélességben. Ehhez járul a tavasszal történő kiszélesítése kiblopsz-kövezettel. Ehhez járul, hogy a kiblopsz mellé cement vízfolyás készül, melléje pedig akácfaát ültetnek, míg a csatorna másik oldalán a gyalogjáró mellett juharfák fognak sorakozni. Az eddig poshadt vízű bűzös árkok természetesen betemettetnek. Így a Somogyból jövő utasokat egy kellemes és szép utca látása fogadja Nagykanizsa városába érkezéskor.

A Szarvas éttermének szépszámu és előkelő közönségét három estén át szórakoztatta Göndör kitűnő cabaret társulata. Az új bérlet ezzel ismét bebizonyította, hogy a népszerű étterem és kávéház vezetése szakavatott kezekbe került.

Szöllőlopás. Kherndl Imre sándormajori földbirtokos jelentést tett hogy, zárt szőlőtárot pincéjét ismeretlen tettesek feltörték és onnan mintegy 50 kg. különféle fajú szőlőt és almát elloptak. A nyomozás eddig eredménytelen maradt.

Megkerült tolvaj. Még e hónap elején történt, hogy a Financsek János sütségéd panaszt tett a rendőrségen, hogy lakótársa Böhm Géza géplakatos eltűnt és ugyanakkor eltűnt az ő hosszú télikabátja is. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy Böhm a városból megszökött, azért köröző levelet bocsátott ki ellene. Most a zalaegerszegi rendőrség tudósította az itteni kapitányi hivatalt, hogy Böhm Gézát, ki ott szintén lopást követett el, letartóztatta.

A rendőrség új hatásköre. A belügyminiszternek egy újabb rendelete a mező, ipari és közegészségügyi kihágásokat is a rendőrkapitány hatáskörébe utasítja. Eddig ezeket részint a polgármester, főjegyző, részint a tanács intézte el. Természetes, hogy ez az intézkedés a rendőrkapitányság munkáját nagyon megsaporítja. Nálunk 2—5000 ügydarabra lehet évenként ilyen ezimen számítani. Ezért Klengedhetetlen, hogy a rendőrségi tisztviselők száma szaporodjék és kellő helyiségről is gondoskodás történjék. Ez intézkedésből is kiviláglik, hogy a városi adminisztráció mennyi munkát kénytelen átvenni, az állami közigazgatásból, a miért semmi recompenciában sem részesül. Egy pénzügyi bizottsági ülésen fel is hangzott olyan vélemény, hogy az újabb munkakör ellátására állami hozzájárulást kérjen a város és ez ügyben hozzájárulásra más rendezett tanácsú várost is felkérnek. Hogy mikor lép életbe az új rendelet, arról egy újabb utasítás fog intézkedni.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényénél, az cukorbetegségénél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható ágybetegszobákban és a Szécsény-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 3.

Szerkesztői üzenet.

Havas Vilmos ur Budapest. Régen nélkülözzük bácses sorait.

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelességgel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb. 20 éves ceersapós kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan

egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, ahol pár máternyre tőle az európai olványkon a termés négy-ötzöride permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, a mely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetben permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltni és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője telben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és leguemesőbb fajt akarja megszerezni az csak **NAGY GÁBOR**-féle „DELAWARE” vesszőt vegye. A **DELAWARE** szőlő hüvelyb-leírását, természetnek királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit szines kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzőket ingyen és bérmentve

mindenkinek, aki velem címét tudja. Okvetlenül kérje meg ezt a tanulságos tartalmu árjegyzőket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetéseiről is ad részletes, helyes utabaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőbirtokos KÖLY pusta, távirta és távbeszélő állomás.

Levelzés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven

KÖZGAZDASÁG.

A Weiser vaskereskedés átadása. Mint értesülünk a több mint 60 év óta fennálló Weiser J. C. féle nagykanizsai vaskereskedést a jelenlegi tulajdonosok a közel jövőben átadják. Bader József, a cég üzletvezetője és Fischer Jakab Károly, a Frankl A. Hermann és fia budapesti vasanyagkereskedő cég főtisztviselője vették meg az üzletet. A vasüzlet átadása természetesen nem érinti a Weiser J. C. gazdasági gépgyár üzemét, sőt a gyár tulajdonosi azentul minden tevékenységüket a jövővi gyárvállalatuk további felvirágzásának fogják szentelni.

A Gazdakör közgyűlése tegnap nem volt határozatképes. Az új közgyűlést december 15-ére fogja összehívni az egyesület elnöksége. Az egyesület vezetősége sokkal nagyobb munkát fejt ki, mint amekkora érdeklődést mutatnak a tagok.

Miliós vállalkozás Perlakon. Ki hitte volna valaha, hogy Perlak község valamikor milliós vállalkozások színhelye lesz. Pedig ha létrejön az a valóban amerikai méretű vállalkozás, mely Perlak közönségében a Drávan, egy körülbelül 25 millió koronába kerülő műcsatornát és vizmüvet tervez, melyet néhány tucat gyár üzeméhez fognak felhasználni vagy Perlak valóban eléri azt, amire a legöregebb perlaki perlakosok még álmodtak sem mertek gondolni, gyárváros lesz az érdemes községből. Aki szíven viseli a megyei vállalkozások sikerét, annak fel kell karolnia eme óriási vállalkozást. A megye minden polgárának munkába kell fogni. Lássuk azt a gyöngye kis száz millióeskát, nem bánjuk ha nem is aranyban, hanem papírban de nem — papíron.

Automobil közlekedési vállalat részvénytársaság. Ha sikerül a tervezőknek, úgy jövő évben automobil omnibuszok, vagy mint röviden nevezik „autobuszok” fognak pöfögni Nagykanizsa utcáin. A szükséges tőkét részvénytársasági alapon fogják összegyűjteni a vállalkozó szellemű alapítók.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és csukorból áll
Páratlan
különlegesség.

Házipari készítményeket értékesítő részvénytársaság. A Balaton Szövetség erkölcsi támogatásával új vállalat van alakulóban, melynek célja a Balatonvidéken rendkívüli nagy mennyiségben tehermentesítés, sáznak, gyékénynek feldolgozása és értékesítése. A szövetség alkalmas helyeken termelő szövetkezeteket létesít, melynek a részvénytársasággal szerződéses viszonyban lesznek. Az új vállalat székhelyéül alkalmasint Nagykanizsát választják.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban december hó 5. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvegy
mindenütt kapható.

Akar nődni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfélelő férjket keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**
Bihardiószeg.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruccsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az áruccsarnokba kizárólag elsőrangú
budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Ön nem fizetéképes

ha adóssai vannak. Követeléseinek behajtása végett kérje a 2016. számú prospektust. „Creditreform” Graz, Haydasse 10.

Déligyümölcs

és kávé: 5 kiló karfiol, maroni vagy citrom 3 kor., 5 kiló Santos vagy Rio-kávé 12-50 kor., 5 kiló Kuba vagy Portoriko 13-60 kor., 5 kiló arany-jáva- vagy gyöngykávé 14 kor., 5 kiló mazsolaszólló 8 kor., 5 kiló datolya 6 kor., 300 drb. citromot vasuton küldve 12 koronáért szállít bérmentve J. Bergold Triest

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható szíveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V. Külső-Váci-út 74/51.

Helybeli elárúsítók:

Weiser J. C., Bettlheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fiai, Köhler Testvérek Unger Ullmann Elek

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélgépek közt?

- A Pathéfonnál **nem** kell tűt cserélni.
- A Pathéfon **nélkül** játszik.
- A Pathélemezek **soh'sem** karcólnak, nem csiszólnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A Pathélemezek **oly** jók, hogy azok nem válnak hasznavehetetlenné.
- A Pathélemezek **kellemes, értelmes, puha** hangot adnak.
- A Pathélemezeknél **senki** a fülét be nem fogja.
- A Pathéfon **egy** elsőrendű művészies házihangszer, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathésziszemát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciát felülmúl.

Gépek 45 koronától feljebb.

28 cm. kétoldalu lemez K. 5.—

24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvédegyalozegred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és
bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és
bérmentve.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjszabás szerint.

A nagykanizsai Ipartestület

az Orsz. Munkásbiztosítópénztár ellen.

Fölterjesztés a Munkásbiztosító hivatalhoz.

Sérelmes a napibér osztály.

Nagykanizsa, november 29.

(Saját tudósítónktól.) Az országos Munkásbiztosító Pénztár folyó évi október hónapban tartott közgyűlésén a biztosítási járulék kiszabása alapjául szolgáló napibér osztályokat a munkások hét napi keresete alapján állapították meg. A nagykanizsai Ipartestület e határozatot sérelmesnek találta és ellene részletes fölterjesztést tett a munkásbiztosító hivatalhoz. A fölterjesztést az ország összes ipartestületeinek megküldték pártolás végett. A fontos fölterjesztésből közöljük a következőket:

Az országos pénztár alapszabályainak tárgyalása alkalmával elfogadta a közgyűlés azt a sérelmes eljárást, hogy a mint múlt évi február elsejétől augusztus elsejéig jogtalanul történt, a jövőben is a betegsegélyző járulékok úgy számítassanak, mintha a pénztár munkás tagjai a hétnek mind a hét napján dolgoznának és keresnének.

Ez a határozat pedig jogtalan, elfogadhatatlan és az alapszabálynak ez a szakasza jóvá nem hagyható, mert a munkásoknak betegség és baleset esetére szóló biztosítása érdekében hozott törvénynek betűjével és szellemével egyaránt ellentétben áll.

Nem akarjuk, hogy minket bárki is elfogultsággal vádolhasson, azért idézzük itt a törvénynek erre vonatkozó szakaszait. — A törvénynek 24. §-a szerint a „biztosított tagoknak az átlagos napi-bér osztályokba besorozása tényleges fizetésük vagy bérük alapján történik.” Ezt sem félreérteni, sem félremagyarázni nem lehet. Ha valaki hat napon élvez hetenkint fizetést vagy bért, az csak hat napi fizetése után fizethet járulékot. — Ez a törvény betűje, amihez jogunk van ragaszkodnunk, de a törvény szellemét is jelzi annak 78. §-a, amely szerint oly egyéneknek, akik fizetést vagy bért egyáltalán nem vagy csak a szokásosnál csekélyebbet kapnak, évi javadalmazás gyanánt a 24. §. második bekezdése szerint megállapított átlagos napibér veendő „aminél világos, hogy a keresetnél vasárnapi és ünnepnap rend-

szeres szünetelés, évenként 65 nap leszámítatik, de mindjárt a törvény első szakasza is kimondja, hogy betegség esetére való biztosítási kötelezettség alá esnek mindazok, akik oly fizetéssel vagy bérral vannak alkalmazva, évenként kétezernegyszáz koronánál, illetve naponként nyolcz koronánál nem több.”

Ha pedig egy nyolcz korona napi keresetű munkás heti fizetését a pénztár — bár csak hat napot dolgozik egy héten — 56 koronára veszi, akkor évi fizetése 2912 koronára rugna és így napi-bér alapon nem tartoznék a biztosításra kötelezettek közé, pedig munkaadóját ugyancsak megbüntetnék, ha a bejelentését elmulasztaná.

De villágossá teszi a kérdést Szerényi József államtitkár urnak, a törvény alkotójának Bródy Ernő képviselő interpellációjára, a képviselőház 1908. év május hó 18-án adott válasza, amelyben kijelentette, hogy csak egy példát hozok fel erre, amely, különösen a kisiparosok részéről olyan sokszor és sokoldalú panasz tárgyává tétetett és ez az, hogy hét napi munkabér vétetik a járulék alapjául, holott a munkaadó hat napot fizet munkabért: akkor a munkásoknak nem hét napi táppénz fizetendő hanem csak hat napi és mindez a munkaadók megterhelésével járna, ami miatt már igen sokszor jogosan panaszkodtak.

Mert az, hogy a hat napos számítás szerint deficit mutatkoznék a pénztár kezelésében, nem ok oly szakaszoknak az alapszabályokba leendő felvételére. Ha ez az eset állana elő, úgy a törvény 25. szakasza világosan megmondja, hogy a járulék százalék „a szükséges mérvig fölemelendő.” Ez az egyenes eljárás.

Mindezek után tiltakoznunk kell a hetedik napnak kivetés alapjául vétele ellen már azért is, mert az ezen az alapon négy százalékra fölemelhető illeték bennünket, munkaadókat a megengedett 4%-os terhen felül is, egészen 4—7%-ig sújtana, amihez pedig semmiképpen sem adhatjuk hozzájárulásunkat.

Nem helyezkedhetünk az igazgatóság évi jelentésének arra az álláspontjára sem, hogy a hetedik nap számítása azért szükséges hogy így a törpe iparosoknak adott 2% kedvezmény megkerülhető legyen, mert hat napon dolgozó kisiparos a 2%-es kulcs segítségével 2 és 1/2%-kal lesz megterhelve,

míg a többi alkalmazottat foglalkoztató iparosok 3%, a 3—5%-ra emelkednék, és így a különbözet 1—2% lenne, még ha a járulék kulcsot emelnék föl, mint azt a törvény előírja, akár csak 3—6%-ra és úgy a különbözet a 2%, és a 3—6% között igen nagy volna és igazságtalannak látszanék. A mi állapotunk szerint ugyanis megfelelő gazdálkodás mellett nem fenyegeti a most megállapított hat napos számítás a három, illetve 2% járulék kulcs mellett sem az országos pénztárt a deficit réme, de mi a törpe iparosok 2%-os kedvezményének kijátszásában még akkor sem egyezhetnék bele, ha ebből az álláspontunkból az következne, hogy a nagyobb iparosoknak a 2%-os kulcs dupláját kellene fizetniük.

Hajtsuk végre a törvényt, addé tünjék ki annak minden hibája és bizonyosodjék be novelláris módosításának és állami kezelésének elhalaszthatatlan szükségessége.

Bizva benne, hogy a nagytekintetű Hivatal belátja álláspontunk jogos voltát, kérjük, hogy a tervezett módosítástól, mely a napi-bér osztályokon úgy akar változtatni, hogy hat nap helyett hét napot vesz a számítás alapjául, jóváhagyását megtagadni méltóztassék. A Nagykanizsai ipartestület előjárósága nevében: Dants Kálmán elnök Muraközy Lajos jegyző.

Leányok inasiskolája.

Téved, aki azt hiszi, hogy a feminizmus küzdelmeinek térhódítása az a jelenség, hogy a nők mind több téren, még a nehezebb testi munkával járón is, munkatársul szegődnek a férfiakhoz. Nem feminizmus, hanem a megélhetési nehézségek, amit a civilizációnak ezerféle szükségletei csak fokoznak: azik, hajtják a nőt, hogy lépjen ki eddigi szűk köréből, mert szükség van dolgos karjaira. A feministák jelszavai, sőt küzdelmei a már meglevő helyzetnek nyomán fakadnak. Mint ahogy az árnyék van a test mögött és nem szüli a testet, hanem ez veti maga mögé az árnyékot.

Hasztalan a mosoly, mellyel sokan, kik a társadalomnak fejlődését nem kísérik nyitott szemmel és hasztalan a guny, az akadály, a nők térhódítása feltartóztatlanul terjed mindentelől, amint hogy az ősi időben is csak egy pástorkodtak a bibliai leányok és csak egy részt vettek a föld terhes megművelési munkában, mint férjeik, fivéreik. A modern élet nem is törekszik egyéb, mint a természetességhez való visszatérésre, ami az emberiség egyetemes

Sirolin

Emeli az étvágyát és a kedélyt, megszűnteti a böhögést, váladékot, éjszai izrádást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára évszázadi 4— korona.

magasműveltségi fokán be is fóg következni. Addig pedig az elméletnek küzdenie kell a beállt gyakorlati helyzet alapján.

Ilyen meglevő állapot a civilizált államokban mindenütt, hogy gyárakban és más kisebb ipartelepekben is nagy a leányok sokasága, kik ott munkát, megélhetést keresnek. Ha pedig mind állami, mind társadalmi uton azon vagyunk, hogy iparostanulóinkat a műveltségnek és szakismereteknek minél magasabb fokára juttassuk, kétséget kizáró módon tolokodjuk elének az a szükségesség, hogy kenyérkereső leányokat is képesíteni kell arra, hogy minél hasznosabban értékesíthessék kifejtett erőiket, vagyis, hogy a versenyben megállhassák helyüket a férfimunkásokkal.

Városunkban a különböző gyárakban, sőt már kis iparosoknál is, varróműhelyekben igen nagyoknak a leányoknak a száma, akik alig végeztek némi iskolát, sőt analfabéták is elegendő számban vannak köztük. Pedig ezek öltözködésükkel leggyakrabban a műveltség látszatát keltik fel. Ezek ugyszólván minden védelmen kívül állanak. Tudatosságukban ki vannak szolgáltatva nemcsak főnökeik önkényének, de férfi munkástársaik cátláblának is. Ezeket műveltségük, értelmességük hiánya a legkritikább esetben képesítik önállóságra úgy, hogy szinte a munka rabszolgáinak lehetne őket tekinteni. De az a felfogás, melyet társadalmunk a női erkölcsiségről felállított és mely a nőnek minden körülmény között bizonyos megbecsülést, tiszteletet és biztosított, éppen a minimális műveltségi fok és önállótlanág miatt ezeknél ritkán található fel.

Most már nem egy város látja szükségét annak, hogy a női iparosokat, gyári munkásokat kötelelessége ugyanoly pártolásban, gyámolításban részesíteni, mint a férfiakat. Elmulasztatlan kötelelessége tehát Nagykanizsának is, hol a női munkások oly nagyszámban vannak, gondoskodnia egy iparos iskoláról leányinasok, munkások számára. Hogy ez nemcsak a munkásleányok, hanem magának az iparnak is érdeke azt vitatnunk se szükséges. De ezzel mindenkorra elejét venni annak az abuzusnak is, hogy minden törvény és rendeleti tilalom ellenére is alkalmaznak egyes gyárakban fejtelten leánygyermekeket, kik aztán rövid verőjételes munkában eltöltött élet után korai pihenőt találnak a temetőben.

Uj építkezés Nagykanizsán.

Emeletes bérház a Belvárosban.

(Saját tudósítónktól.) Csak nemrégiben emlékeztünk meg két uj emeletes bérház építési tervéről, most ismét egy ilyen nagyfotosságu tervről értesülünk. Az uj építkezési terv életrealizálását élénken illusztrálja az az egyhangu helyeslés, mellyel az érdekeltség körében az indítványt fogadták. A nagykanizsai építőipar pangása, a modern, szép lakásokban való nagy hiány egyaránt kívánatosá teszi, hogy e tervet testet öltösn. Az ügyről, jó forrásból, a következőket közlik velünk:

Rothschild Jakab dr. ügyvéd, ki városunk fejlődését már több okos indítvánnyal igyekezett előmozdítani, a nagykanizsai izraelita hitközség előljárósági gyűlésén azt az eszmét vetette fel, hogy a hitközség Zrinyi Miklós és Csengery-uti telkén, hol most a felső kereskedelmi és elemi iskola van, építsen egy modern emeletes bérházat. Az indítványozó mindjárt azt is javasolta, hogy az összes hitközségi iskolákat összpontosítsák egy uj emeletes épületben, mely épületet a hitközség úres Nádor-utcai telkén emelnék. Az előljáróság nagy szimpátiával fogadta a nagyarányu tervet és kimondta, hogy a vele való foglalkozást szükségesnek tartja.

E fontos terv még valóban embrióban van, azonban fontossága készítetett bennünket a vele való foglalkozásra. A Zalai Közlöny élénken figyeli Nagykanizsa városi életét, ép ezért joggal írhatjuk, hogy a közelmúltban Rothschild dr. indítványánál életrealizálabb terv Nagykanizsán nem került napirendre. Ahol oly kevés az építkezés mint nálunk, ott az ilyen indítványok nagy horderejűek. Mi bizton hisszük, hogy a hitközség illetékes körei és bizottságai módot találnak e terv keresztülvitelére. Nagyon helyesen tennék a város más erkölcsi és gazdasági testületei, érdekkörei, ha ily fontos tervvel foglalkoznának, mint Rothschild dr. Ezzel hálaára köteleznék nemcsak a város iparosságát, hanem egész közönségét.

aminek azonban nagy oka, hogy az emberbarátok figyelmét nem hívják fel a kórházakra, hanem más kevésbé hasznos intézményekre.

A Zalai Közlöny részletesen beszámolt Gutmann Henrik báró sportsikeréről. Ez alkalommal nem a fiatal vivő érdemét akarjuk méltatni. Csak azt a tényt akarom leszögezni, hogy a kanizsai lapoknak mily ritkán van alkalma ily bennünket érdeklő sportsikerről megemlékezni ana egyszerű okból, mert a mi fiatalságunk rendkívül keveset foglalkozik a sporttal. Ennek a sajnálatos körülménynek a boncolgatása meghaladja e rovat keretét, de mint tény meg kell rögzíteni a krónikásnak

Karácsonyi hirdetések
— olosó díjzabás szerint vess fel —

iparosoktól,
kereskedőktől,
iparvállalatoktól,
pószintezetektől,

Zalai Közlöny kiadóhivatala
Nagykanizsa, Deák-tér 1.
Az alkalmi díjzabás a december hónapban megjelenő hármelyik száma érvényes.

HIREK.

Hofrichter főhadnagy Nagykanizsán.

Azonos a ciankáli pilulák küldőjével?

— Saját tudósítónktól. —

A ciankális pilulák izgalmas ügyében, melynek nyomozási részletei még a kassai pokolgépes merénylet izgalma is felülmúlták, Linzben letartóztatásba helyeztek egy Hofrichter Adolf nevű főhadnagyot.

A mai nap folyamán az érdekesség kedvéért közlik velünk, hogy tavaly szeptember elején, a balatoni nagygyakorlatok előtt megfordult Nagykanizsán egy Hofrichter nevű főhadnagy, ki valószínűleg azonos a ciankális főhadnaggyal. Király utca 34 szám alatt özvegy Krausz Lipótné urnó házában volt két napig szállásolva. A ház kapuján vörös irónnal még ma is látható a szállásolók írása:

1 tiszt.
13 Korps.
Oberlt. Hofrichter.

A kapun látható szám megegyezik a főhadnagy akkori hadtest számával. A Zalai Közlöny Király utca 34. szám alatt megjelent munkatársának mondották, hogy a főhadnagy zárkozott természetére vall, hogy a házban senkivel sem állt szóba. A házbelieknek a tisztiszolga panaszkodott a főhadnagy szigorú bánásmódja miatt, kit ideges természetűnek mondott.

Érdekes véletlen, hogy mind két katonai szencáció szereplője: Junga, a kassai eset szánalmas hőse és Hofrichter, a linzi ciankális ügy gyanúsítottja megfordultak Nagykanizsán, sőt Junga itt is állomásozott.

VÁRANDÓS ANYAK

erősítő és az erősítéssel egyidejűleg üdítő szert találnak a

Scott-féle csukomájolaj Emulsió-ban.

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködtet mindenkit. Bevétele kellemes, emésztése könnyű. Egy kísérlet meg fogja Önt győzni, hogy az Ön esetében is mily jótékony hatású.

SCOTT-féle EMULSIÓ

elejét veszi a bágyadságnak, bőségesen biztosítja a tejet és rózsás és virágzó arcuvá teszi a gyermekeket.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér Kapható minden gyógytáiban.

Emlékeztető naptár.

November	30.	A Nagykanizsai mal. és sérff. r. t. közgyűlése d. u. 3 órakor.
December	2.	A Zalamegyei Általános Tanítótestület nagykanizsai Járasköze rendkívüli közgyűlése Nagykanizsán
	5. 7. 8.	A Szent Ferencrend 700 éves jubileum ünnepségei a rend nagykanizsai templomában.
	15.	A Nagykanizsai Gazdakör közgyűlése

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(Csendes jubileum. — A hercegprimás és a kórház. — Egy földink sportsikere.)

A Zalai Közlöny vezetőhelyén emlékezett meg a nagykanizsai városi közkórház 25 évi működéséről és arról a szép munkáról, melyet a kórház két orvosa végzett ennyi idő alatt. Nem tudom, miért hangsúlyozta oly nagyon a Zalai Közlöny a csendes jubileumi jellegét. Én magam is tudom, hogy a kórház orvosa nem keresik a kívülről jövő jubileumot. Az még azonban, szerény véleményem szerint, nem jelenti azt, hogy a város hivatalosan ne vegyen tudomást egyik legfontosabb intézményének eme szépjelentőségű évfordulójáról.

Jellemző a mi viszonyainkra, hogy a jótékony adományozók sem gondolnak soha a kórházra. E sorok írója, még nem hallott arról, hogy például valaki a nagykanizsai városi közkórházban ágyalaptványt tétetett volna. Más városok kórházai sokkal szerencsésebbek e téren. A minap a keszthelyi kórház a hercegprimástól kapott tízezer koronás alapítványt. A mi városunknak nincsenek ily mecénásai,

Munkás továbbképző tanfolyam.

Nem munkasimnázium. A való életet szolgáló iparosok nem szeretik a nagyhangú frázisokat, a szappanbuborékokat. Nekik nem imponál a munkásimnázium, melyből a gimnázium szó csak ragadós lép akar lenni, hogy az iparosok annál szívesebben rajt ragadjanak. Nekik munkás továbbképző tanfolyamra van szükségük, gimnáziumra nem. Amint a „Zalai Közlöny” jelezte az iparos világnak kell megnyilatkoznia, hogy szükségét látja-e ily iskola létesítésének. Nos hát a munkaadó mesterek, köteleességüknek tartották, hogy az iparosvilág, főképp a munkások részére gondoskodjanak ilyen tovább képző alkalomról. Mert mindkét rész egymásra van utalva. A munkás a mesterre, a mester a munkásra. Ennél fogva nekik nem mint ellenségeknek kell egymással szemben állniok, hanem mint munkatársak egymásnak szellemi és anyagi támogatását minden lehető eszközzel szolgáltatniok kell. Ebből az elvből kiindulva a helybeli iparosmesterek egy csoportja jelent meg szombát délben az iparpartestület helyiségében, hol Muraközy Lajos iparpartestületi jegyzőnek egy beadványt adtak át. Ebben az iparpartestület előjáróságához fordulnak, hogy az iparos továbbképző tanfolyamot figyelemükbe és pártfogásukba ajánlják. „Nekünk munkaadó iparosoknak köteleességünk gondoskodni — így szól a beadvány — a magunk és munkásaink lelkifejlődéséről. Minthogy az iparpartestület az iparosok intézménye, ennek kötelessége, hogy tagjainak és a munkásoknak iskolán kívüli továbbképzéséről is gondoskodik. Hasson oda az iparpartestület, hogy ez a kurzus mielőbb létesüljön, reá vár a feladat, hogy a kellő tantervről, városi és iparpartestületi támogatásról gondoskodik”. Záradékul azt kéri a beadvány, hogy ha bármi okból nem tartaná hatás-köréhez tartozónak e ténykedést, vagy arra nem vállalkoznék, hívjon össze az elnökség rendkívüli közgyűlést, melyen állásponjtjukat részletesebben kifejtve remélik, hogy eredmény kísérné kérdésüket.

Mi a magunk részéről helyeselnénk a munkaadók ilyen akcióját, mert ez meg egyrészt a munkások művelődését célozza, elősegíti, másrészt az eddigi merov választófalat munkaadó és munkás között eltüntetni készült. Mert minél műveltebb a munkás, annál közelebb áll a mesterhez, annál nagyobb megbecsülésben részesül, annál eredményesebben működhetnek közre az ipar fejlesztése érdekében.

Nagyon helyeselnénk a beadvány vázlatos tervét is, mely tisztán a gyakorlati és humanisztikus tárgyak tanítását szorgalmazza. Mig azokét, melyek könnyen kalandos eszmék felé teríthetnek a mégsem elég magas műveltségű iparosvilágot, nem veszi programjába.

— Függetlenség párti közgyűlés. A zalamegyei függetlenségi 48-as párt szombaton Boonyák Géza elnökle alatt népes közgyűlést tartott Egérszegen, melyen a vármegye vezető emberei mind megjelentek. Alelnökök lettek Szentmihályi Dező pacsi és Nagy László andráshidai földbirtokosok. Batthyány Pál grótot deputáció hívta a gyűlésre, hol hosszan tartó élvezés után diszelnökök választott mag. A képviselők közül ott volt Markos Gyula, Eitner Zsigmond, Dobrovics Milán és Filipics Lajos. Nagykanizsáról Hajdu Gyula dr., Tripammer Gyula és Ujvári Géza vettek részt. A gyűlésen Boonyák Géza udvozolta a főispánt. Beszéltek még Eitner Zsigmond, aki Izsó Berecz buzgalmáról mondott elismerő szavakat mig, Thassy Imre Boonyák Gézának mond a párt nevében köszönetet. A párt udvozló táviratot küldött Justh Gyulának.

— Nyugalomba vonuló tanítónő Freundné Winterstein Karolin, a helybeli izr. elemi iskola tanítója 38 évi működés után megvált iskolájától. A múlt évben hosszabb ideig tartó betegsége gátolta abban hogy anyagi évi kitaró népoktatási munkáját folytassa; ezért nyugdíjazását kérte. Freundné egyike azoknak a tanítóknak, akik nem tartják egész életre elegendőnek a tanítói diplomát, aki tudja, hogy ez csak az állás elnyerésére képesít, de szinten álló tanítónak csak folytonos önképzéssel maradhat meg. Tudatában volt mindig, hogy különösen a tanítóknak, kik a jelen viszonyait kevésbé ismerik, mint a múltéit, mert képezői könyveik mind a múlt leszűrt igazságaival vannak megtöltve, rendszeren elmaradnak, órdi eszméket vallanak, a kor haladása kellemetlenül érinti őket. Az ilyen tanítóknak iskolája a jelenkori

civilizációban olyan, mint a mumia. Freundné asszony iskolája mindig modern volt. Szakképzettsége, a természetből megáldott paedagogiai tapintata, melegséget árasztó kedélye, igazságszeretete a legértékesebb tanítók sorába emelték őt. Amint a néptanító munkája észrevétlenül szolgálja az emberiség művelődését, ép oly észrevétlenül az ő visszavonulása a gyakorlati működéstől. Kivánjuk, hogy a lelkiismeretesen teljesített munka után sokáig egészségben élvezze nyugdíját, melyet tegyen kellemessé kartársainak tisztelete és szeretete.

— Izr. hitközségi közgyűlés. A nagykanizsai izr. hitközség tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlést Grünhut Henrik alelnök elnökle alatt. A jegyzőkönyv hitelesítésére Bun Samu igazgatót és Etlényi Géza drt kérte fel. Felhívja a hitközség figyelmét, hogy az ingyenes népoktatás 1910. évi szept. hóban az izr. népokiskolában is megkezdődik. Azonban ez nem fogja megrázkódtatni az iskolát, melyet eddig a magas tandíj mellett más vallású gyermekek is szívesen látogattak, mert biznak abban, hogy a kormány tandíjkárpótlás címén a maximális támogatást fogja nyújtani. Így megmarad az iskola azon a magas nyitán, melyre a hitközség áldozatkészsége emelte. A tetszéssel fogadott beszéd után Barta Lajos hitközségi titkár ismertette az 1910. évi költségvetést, melyet ugy egészségben, mint részleteiben egyhangúlag elfogadott a közgyűlés. A hitközség előirányzott kiadása 109485 K 46 fill.; bevétele 81985 K 46 fillár. A hiányzó 28000 K a hitközségi tagokra kivetendő adóból fedeztetik. Az adómaximum 1600 K, a minimum pedig 8 korona. Kultusz és jótékonyügyre 28625 koronát fordít; míg iskoláinak fenntartására 40020 koronát.

— Madarász László halála. A „Szabadság” című amerikai-magyar újság azt a hírt közli ma érkezett számában, hogy Madarász László, a 48-as idők rendfőnöke, id. Madarász József országgyűlési képviselő özvegye, a hó 6-án Amerikában meghalt. Madarász László a zalavármegyei Gulácson született 1811-ben.

— Tanítók gyűlése. A „Zalamegyei Általános Tanítótestület” nagykanizsai Járás Köre f. évi december hó 2-án d. e. 9 órakor Nagykanizsán, az állami elemi népokiskola központi helyiségében Rendkívüli Közgyűlést tart. Tárgy: Az „Országos Tanítószövetség” alapszabályainak ismertetése; továbbá az abba leendő belépés s a Szövetség adminisztratív költségeinek fedezésére a járásköri tagdíjaknak fejekint s évenként 50 fillérral leendő felemelése iránt való határozat. Tekintettel a tárgy fontosságára, kéretnek a tagok, hogy a közgyűlésen mennél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

— Az aradi vesztőhelyért. Barabás Béla orsz. képviselő elnöksége alatt tudvalevőleg bizottság alakult az aradi tizenhárom vértanú vesztőhelyének a nemzet kincsévé való megváltására s a hősök vérvél áztatott szentföldön egy hatalmas világraszóló monumentum emelésére. A szükséges tőke mielőbbi összegyűjtésére céljából a bizottság, a pénzügyminiszter engedélyével tárgysorsjátékot rendez, melynek védnöke a legújandó idők sokat szenvedett tanuja a hős Damjanich János özvegye. A teljesen házilag kezelt sorsjáték nyereeményeinek összeállítására páratlan nyeresőségekkel kecsegteti a sorsjegyvásárlókat. Egy 15,000 és 10,000 koronás főnyeremény mellett még 2500 drb. igen értékes nyeremény sorsolattik ki, összesen 100,000 korona értékben. A hősök arcképével díszített 1 koronás sorsjegy minden tőzsdében és megrendelhető a bizottság központi irodájában Budapest, VII. Akácia utca 39 szám alatt.

— Emelkedik a kivándorlás. Csaktonyáról jelentik: Az itteni határrendőrség ügyforgalma aránytalanul nagyra növekedett. Így a múlt héten több mint 100 iteltetett el. Ezek közül ketten 600 korona pénzbüntetésre és 2 hónapi elzárásra ítéltettek. Novák Simón zalavári lakos a büntetés maximumát, kapta mert két kivándorlót 22 koronáért átvezetett a Miksaváron átvezető határvonalon. Azonban ezeket is sikerült kézrekeríteni. A nagy kivándorlás többnyire külföldi de leginkább német hajótársaságok csábításának a következménye; akik néhány korona hasznért félrevezetők a hiszékeny, tudatlan népet.

— A ki egy becsülőségvet vagy zenélőművet vásárolni akar, az hozassa még azonnal Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kam. szállítóktól, Bécs, I. Operngasse 16, a gazdagon illusztrált zenélőmű-árjegyzéket. A beküldés ingyen és bérmentve eszközölhető.

— Keresik az örökösöt. Az 1909 év május havának utolsó napjaiban elhunyt Scherz Henrik nagykanizsai lakos örökösökétől Scherz Sándor, mint örökös érdekelve van. Scherz Sándor ismetetlen helyen lévén, a hivatalos lap szerdai számában Pliháj Viktor dr. kir. körjegyző, ki a hagyaték letárgyalását bízott meg, felszólítja az örökösöt, hogy nála 3 hónapon belül jelentkezzen, ellenesetben ügygondnokot rendelnek ki részére.

— „Mit kell tennünk hogy álláshoz jussunk” címmel ismét egészséges gyakorlati érzékre való könyvet írt Bardócz Elemér. E könyv könnyen érthető módon tárgyalja az állástalanság, valamint az állástkeresők pályázatainak eredménytelenségének okait. A könyvet 2 részre osztja. A szóbeli és írásbeli ajánkozásra. Az első részben ugyesen írja meg, hogyan kell bemutatkozni és miképpen kell viselkedni és öltözködni a bemutatkozásnál? A második rész az írásbeli ajánlat külső alakjával és tartalmával foglalkozik a kellő szakszerűséggel, míg a függelék néhány jó magyarsággal szerkesztett ajánlati mintát tartalmaz.

A címlap: Bardócz Árpád festőművész rajza. A könyv 1 koronáért minden könyvesboltban kapható, vagy közvetlenül a szerzőnél: Bardócz Elemér Budapest, VII., Erzsébet-körút 36.

— Póttartalékosok szabadságolása. Az okt. elején 8 héti katonai kiképzése behívott póttartalékosokat f. hó 30-án szabadságolják.

— Műkedvelői kiállítás. A zágrábi magyar társaskörrel rendezett kiállítás szombaton nyílt meg és dec. 6-ig megtekinthető d. u. 2 órától este 7-ig. A kiállítás Zágrábban Baros-utca 9. sz. alatt van.

— Nagy Gábor szőlőnagybirtokos Kóly (Bihar m.) anyai kőszőnd és elismerő levelet kapott az utóbbi időben az ő világhírű Delaware szőlőjét és borát illetőleg hogy egész bizonyos miszerint szőlőgazdáink rövid időn belül mindent el fognak követni, hogy a „Delaware” szőlőkben ne hiányozzék. Oly sok előnye van e kitűnő szőlőknek és borknak, hogy köteleességet vélünk teljesíteni, midőn t. olvasóinknak ajánljuk, hogy hozzassák meg Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) képes árjegyzékét, mely különben is mindenkit érdeklő, igen hasznos tartalmu könyv és ingyen küldi mindenkinek.

— Elhagyott hűlyék. A szocialis alkotásoknak egyik leghumánusabbja és legdicséretesebbje a gyermekmenhely. Nemcsak mert a gyermekhalandóságot a minimális százalékra szállította le, hanem mert az elhagyott gyermekekből hasznos polgárokat nevel. De vannak olyan elhagyott gyermekek, akiknek elhelyezéséről a menhelyben még nincs kellőképpen gondoskodva. Ilyenek a hűlye, vagy süketnéma gyermekek, vagy akik egyszerre süketnémák is, hűlyék is. Tudunk esetet, hogy a gyermekmenhelyhez fordult valaki ilyen szerencsétlen érdekében. Ott nem fogadhatták el, mert a gyermekmenhely nem tudja elhelyezni őket családoknál, ahol ilyenekkel vesződni nem akarnak. A süketnémák intézete nem veszi fel, mert hűlye; a hűlyék intézetében nem talál felvételre, mert süketnéma. Hogy mi lesz az ilyen emberi állattal nem tudjuk, de hogy ez irányban is speciális társadalmi intézkedésre volna szükség, azt a fentebbi eset igazolja

☒ A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használtatik vesesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a cukorbetegségnek, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vasmentes! Kétfajta emésztendő! Teljesen tisztá!

Kapható áruházi-kereskedésekben vagy a Salvo-Lithion Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudafrankpart 2.

☒

— **Mulatós dáma.** Király Ferenc és Kovács József tapsonyi lakosok a szerdai hetivására gabonát hoztak be. A jó vásár után betértek a Petőfi-uti Berger Adolf féle kocsmába, hol a jó sors egy takaros parasztmenyecskével hozta őket össze. Récsére való és csak Orzse néven szolgálgatják a mulató legények. Hát a mi embereinkkel is hamar összebarkózkodott a mulató dáma. Jól felöntötték a garatra, aztán felültek mind a hárman a kocsira és elindultak Récsé felé. Az emberek utközben bólogattak, mire a jószívű asszony biztatta őket, hogy csak aluynak, majd elhajtja ő a lovakat. Meg is tették azok. Elaludtak hát, de ekközben e menyecske ki vett Király Ferenc zsebjéből 270 kor.-át, Kovács zsebjéből pedig 30 kor.-át. Ami ezüst pénzük volt, azt náluk hagyta, nehogy a esengéssel felébressze őket. Mikor így elvégezte dolgát, leszállt a kocsiról és a lovakat, meg az alvókat a gondviselésre bízta. Sárszegen túl felébredtek, de a tündér eltűnt a kocsiról, meg a pénz is. Csak pénteken tettek az esetről panaszt. A nyomozás megállapította, hogy a tetszetős Orzse a pénzzel visszatért Kanizsára és a Gerecsér féle kocsmába tért, hol új kaland reményében folytatta mulatozásait.

— **A községi gyógyszerész mükincse.** Még a 17-ik században alapították a jezsuiták a községi régi gyógyszerészt, melynek berendezése a legszebb barokkstílusú munkák egyike az országban. A bécsi múzeum már évekkel ezelőtt lépéseket tett, hogy a gyógyszerész berendezését magának megszerezze, — de az árban a tulajdonossal megegyezni nem tudtak. A legutóbbi időben az iparművészeti múzeum lépett érintkezésbe a gyógyszerész tulajdonosával a berendezés megszerzése végett. Radisits Jenő min. tanácsos az országos iparművészeti múzeum igazgatója Köszegen volt, hogy a tulajdonossal a vételi szerződést megkísse. Bár eddig még az ügyet nem perfektuáltattak, — alapos a kilátás, hogy az iparművészet megtudja szerezni a remek berendezést, hogy azzal műtárgyait gyarapítsa.

— **Ludtolvajok.** Ilyenkor téli hideg időben, mikor a nappali munka egyes keresetágakban szünetel, rendszeren megkezdődik és megszapóroodik a baromfilopások száma. Ugy látszik az ilyen tolvajlásokat nem igen tartják az illetők becsületbe vágó ügynek. Faluhelyen a legények a saját anyjuk tyukházát fosztogatják meg a keresztanyjukét, városban onnan veszik a pecsenyének való, ahova a kertek alatt be lehet éjszaka idején lopózni. Özv. Toth Lipótné Petőfi-uti lakos is ilyen hozzáférhető házában lakik. Zárt kamrájából, miután az ablakot betörték 4 sovány ludat, egy kövér ludat meg egy pecsenyének való réccét loptak el. Kifelé már az ajtón mentek mert a zárt letörték és kifeszítették az ajtót. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

Egy szélhámós történetéből.

A szélhámós becsületszava.

(Saját tudósítónktól.) Mulatságos dologról írtak a tegnapi fővárosi lapok. Egy agyafurtt szélhámós, kinek „működése” a főváros, sőt a vidék számtalan rendőrségét gyakran foglalkoztatta, mint „üldözött” sinn egyetemi tanár” végig pumpolta a budapesti egyetemi tanárokat, közben lerándult Miskolcra, hol letartóztatták, de a budapesti egyetemi tanárok információja alapján az „üldözött” sinn szabagon bocsátották. A tanár urat azonban két ügyes, tapasztalt detektív szombaton léleplezte. Szélhámós volt a „tanár ura” Wildenauer Bélának hívják. Rovott multu, ravasz ember, kinek szereplése foglalkoztatta már a nagykanizsai, soproni, szombathelyi és eszteromnyi rendőrséget.

Mi is emlékeztünk Wildenauer kanizsai szereplésére s ezért tegnap éreklődünk az ügy iránt a kanizsai rendőrségnél.

Mikor nálunk járt akkor még nem volt ilyen „tudós” Wildenauer. Első kanizsai megjelenésekor a kanizsai rendőrség emberei azonnal felismerték a borotváltképi „urat” kiról a rendőri album már 1907. évben a 276-os fényképes szám alatt, a család könyvrodomány gyűjtők sorában így emlékezett meg: Wildenauer Béla (ánév Berger Izidor) született Vág-selyén 1876. okt. 8. rkt. nőtlen idegen vezető, büntetve család miatt, 2 év 3 hó. Ezek az adatok természetesen ma már nagyon avultak. A jeles urnak azóta több álneve és több büntetése van. Különbözőben még mindig „elsőrangú szélhámós” mint a „sinn eset” is mutatja.

Mikor Wildenauer első ízben előállították a rendőrségen a főkapitány maga „fogadta” az ismert nevű vendéget. Már ahogyan az ilyen alakokat szokás. A főkapitány erősen vallotta, minő szerepben tisztelte meg a várost, Wildenauer azonban szüntelenül azt hangoztatta, hogy ő mint „magánzó” jött a városba. — De azért csaltunk egy kissé, faggatta a főkapitány. — Becsületszavamra nem, választott a jeles ifjú. A főkapitány ekkor olyan mozdulatot tett kezével, mint ki jelezni akarta, hogy az ilyen urnak becsületszava nem sokat ér. Wildenauer nagyon megsértődött emiatt és komolyan jelentette ki: „Ilyen dolgokban a szélhámós becsületszava igaz”. S igaza volt. Kanizsán tényleg nem „működött”. A szerelem gyengéd szélai hozták őt a városba. B. A. egeraracsai, 1882. évben született, konyhatündérhez vonzotta őt érzelme, ki különben még most is Nagykanizsán szolgál. Egeraracs szülötte sokat tudna beszélni Wildenaueréről, mert ő néhány hónapig „művész körúton” volt a jeles ural.

Wildenauer tehát „magánzó” minőségben jelent meg Nagykanizsán. Mint a rendőrségen mondják az akkori Erzsébet kávéházban szokta eltölteni szabad óráit. Ilyen azonban nagyon kevés volt nála

KÖZGAZDASÁG.

A leleményes Ganz gyár.

Mit szólnak Keszthelyen.

Nagykanizsa, nov. 29.

Bejárta a lapokat a hír, hogy a Ganz gyár legközelebb hozzáfog a keszthelyi—hévizi villamos vasut kiépítéséhez. Azonban nemsokára kiderült, hogy a Ganzék csak szeretnének hamar belefogni az építésbe. Hogy miért? Naiv kérdés. Szeretik a jó üzletet. Igen ám, de az utolsó percben Keszthelyen feleszméltek és azt mondták: Miért tárgyalunk mi egyedül Ganz céggel, hátha más olesóbban is megcsinálná az üzletet. Sőt azt is mondták, ha nem megy Ganzékkal, megy nélkülök. Esetleg helyi érdeklő alapon. De nem fog menni. Vagy legalább nehezen. Ganzék ugyanis leleményesek és fűgék. Amint neszt vették a tervnek, legalább a jelek arra vallanak, kérvényezték az előmunkálati engedélynek helyi alapon leendő tervezésre való kiterjesztését. A többi elmondják e sorok, melyet egyik fővárosi lapban olvastunk. Ime itt van:

A kereskedelemügyi miniszter folyó évi november 11-én 79,866. sz. a. kelt rendeletével a Ganz-féle villamosági részvénytársaságnak Budapesten, a Keszthely városi fürdő-parkból kiindulólág Héviz gyógyfürdőig vezető keskenyvágányú villamos vasutvonalra az 1906. évi október 17-én 65,931. sz. a. kelt rendelettel kiadott előmunkálati engedély érvényét helyi

érdeklő alapon leendő tervezésre is kiterjesztette és jelen rendelet keltétől számítandó további egy év tartamára megújította.

Ganzék valóban fűgék és leleményesek. Csak most az a kérdés mit szólnak a haladni vágyó keszthelyiek, kik azonban csak Ganzékkal haladhatnak ezek szerint?

A nagykanizsai Ipartestület állástfoglalt az Országos Munkáspénztár 7 napi munkaidő alapján megállapított bérosztály határozata ellen. Az Ipartestület határozatát — melyet lapunk vezetőhelyén közlünk — megküldte az összes ipartestületnek.

Nagybirtok eladás. Agrár körökben elterjedt hírek szerint, a Nagykanizsával szomszédos récei birtokot a jelenlegi tulajdonos Szájbély Gyula udvari tanácsos eladta gróf Schönborn Frigyesnek, kinek felsőmagyarországban vannak már nagyterjedelmű birtokai. A hír valódiságáról nem sikerült pozitív adatot szerezni, bár némelyek már arról is tudnak, hogy a mintegy háromezer katasztrális hold nagyságú birtok három és fél millió koronáért került az új tulajdonos kezébe. A récei birtok eredetileg a báró Inkey család tulajdona volt. Néhány évvel ezelőtt tőlük vette meg a Ring Lipót és Samu birtok eladással és közvetítéssel foglalkozó kaposvári cég. A napokban vették meg a „kadarkuti nábob” birtokát is. Két évvel ezelőtt Szájbély vette meg a birtokot Ringéktől. Szájbély állítólag a napokban kötötte meg az adás-vételi szerződést Schönborn gróffal.

Új borkereskedés Keszthelyen. Mint értesültünk, Zerkovitz Oszkár, a Zerkovitz Albert nagykanizsai borkereskedő cég volt baltagja Keszthelyen borkereskedést alapít. Zerkovitz Oszkár néhány évvel ezelőtt lépett ki a nagykanizsai cégből. Innen Budapestre költözött. Az ő szakutáása garancia arra, hogy Keszthely városa jónevű borkereskedést kap az ő alapításában.

A versenytárgyalási hirdetések közzététele. Több ízben előfordult, hogy a különböző versenytárgyalási hirdetések az egyes hatóságok oly későn tették közzé, hogy a pályázni szándékozó iparosoknak és vállalkozóknak alig volt idejük a szükséges intézkedésekre. A kereskedelmi miniszter most átiratot intézett az alárendelt hatóságokhoz, hogy minden pályázatot oly időben publikáljanak, hogy a pályázat lejártáig 14—30, illetve 60 napi időköz álljon az ajánlattevőknek rendelkezésére.

A kereskedelmi ismeretek terjesztése. Megemlékeztünk már arról a sorozatos előadásról, melyet a Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete tervez a kereskedelmi ismeretek terjesztésére. Az egyesület munkatervét a tagok körében helyesléssel fogadták. Az előadások rendezésére a felső kereskedelmi iskola illetékes körei egyik termét engedték át, elismerésül az előadások kereskedelmi jelentőségének.

MINDEN CEMENTFOGYASZTÓT

tisztelettel felkérünk, hogy portland és román cement szükségletének 1910. évre való fedezése

előtt

ajánlatát a saját érdekében bekérje, mert a fenti cikket bármely gyárnál is előnyösebben szállítjuk.

KLEIN MÁRKUS FIAI

cementnagykereskedők és a Magyar Vulkan cementgyár részv. társaság selypi gyárainak lunántuli vezérképviselői

SOPRON.

Hirdetéseket felvessz a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A legkedveltebb családi lap. Ma mikor a budapesti napilapok száma oly nagyra emelkedett, hogy alig van világváros, a hol aránylag annyi újság jelenik meg a gondos családapának nagyon nehéz a választás a sok elsőrangú lap között, ha olyan lapot akar választani, mely nemcsak tartalmánál és nivójánál fogva minden igényt kielégítsen, hanem arra is alkalmas legyen, hogy a család minden tagja olvashassa. E tekintetben hazánk legrégibb napilapja, a Pesti Napló ugyiszólván egyedül áll. Minden pártot való teljes függetlensége, nyílt szókimondása, kitűnő értesültsége, gazdag és változatos tartalma, melynél a szerkesztőség nagy sujt helyez arra, hogy a család minden tagja megtalálja a lapban a neki való olvasmányt: mindezeknek a tulajdonságoknak köszönhető a Pesti Napló, hogy ma az összes lapok között a legtöbb előfizetője van előfizetőinek tábora még évről-évre növekszik. Különös értéket kölcsönöz a Pesti Napló előfizetői szemében a Pesti Napló karácsonyi ajándéka: minden évben egy remek, diszkrétív, művészi és irodalmi értékű album, melynek értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A Pesti Napló kiadóhivatala az idén különösen értékes díszművel készült meglepni előfizetőit, melyet minden most belépő új előfizető is megkap karácsonyra, ha addig legalább egy felévi előfizetési díjat befizet és egy második felévre magát kötelezi. E mű, a „Jókai-Album” elsőrangú díszmunka lesz, a mely művészi kiállításával, nagy képnyújtásával s nemesen pompás bekötésével a karácsonyi könyvpiac szenzációjának ígérkezik. A Jókai Album-ban Jókai Mór életét, munkásságát, diadalát jeles írók és esztétikák sok egész sor tanulmányban és elbeszélő cikkekben írják le. Érdekes képet festenek a legnagyobb magyar elbeszélő életének megkapó regényéről s arról a diadalutról, a melyen Jókai a mi magyar világunkban és kint a nagyvilágban a dicsőség magasságára eljutott. A Jókai-Album száznál több finom illusztrációban mutatja be a Jókai életének körülményeit, dokumentumait, bemutatja egész sor érdekes kéziratait, műkincseit, emléktárgyait. A Jókai-Albumnak szenzációja lesz Jókai eredeti festményeinek, rajzainak és maga faragta szobrainak bemutatása. E képek egy részét művészi sokszínű másolatban mutatja be. Nagyban emeli a díszmunka művészi és könyvészeti értékét az a tiz sokszínű kép, a mely a kötet nagy illusztrációtárat megtoldja. E képek közt elsőrangú művészek olyan képei vannak, a melyeknek Jókai a hőse. Hadd a litsők meg közlők Munkácsy Mihály, Barabás Miklós, Horovitz Lipót, Ferraris Artur képeit. És Jókai érdekes tájképeit is, a melyek arról tanuskodnak, hogy a nagy író nagy festővé is lett volna, ha a festészetnek szentelte volna magát. — Az előfizetési feltételekről és az albumról szívesen küld bővebb felvilágosítást, valamint a lapból mutatvány-számot a Pesti Napló kiadóhivatala Budapestben.

* Petőfi németül. Míg a nemzeti kegyelet legnagyobb kritikusának egy házat szentelt háldának 60. évében, melyen hangyaszigalommal gyűjtött össze minden reliquiát, ami Petőfi életére és működésére vonatkozik addig Halm és Goldmann Wien-i könyvkiadó cég egy új német Petőfi kiadással lép a közönség elé. Az új kiadást nem is fordításnak, hanem Nachdichtung-nak — újraköltésnek nevezi a prospektus. Amivel annak akar kifejezést adni, hogy nemközönséges fordításról, hanem németnyelvű Petőfiről van szó. Hogy csakugyan értékes munka, mely a nagyköltőnek szellemét és költészetét lehető hiven kifejezi, azt tanúsítja a mű előszava, melyet Bezeviczy Albert írt. Ez a magyar nemzeti bélyeg, mellyel minden németnyelvű magyar hazafi nyugodtan kezébe veheti a német Petőfit. Kétféle kiadás lesz. Az egyik nagy oktáv alakul luxus kiadás 3 kötetben 500 számozott példányban. Ennek ára 50 K és már a karácsonyi könyvpiacra megjelen. Csak előfizetők kaphatják. A másik kisebb, de szintén dízzkötésű kiadás 6 kötetben. A fordítást évtizedek alatt Schuitzer Ignác végezte, akinek dícséretét magyar irodalmi előkelőségeink mindenkor elismerték.

Vegyenek csak Szt.-Petersvári sárczipó utólrhetlen a tartósságban.

Valódi csak ezen **háromszögű védjeggyel**

Kapható: **Miltényi Sándor és Fia Nagykanizsa.**

Legelősebb és legjobb hatású Hashajtó.

Neustein Fülöp Hashajtó labdacsal

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrészekől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmalainabb és alkalmasabb a

Székrekedés

leggyorsára, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tekercs 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVAS! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp győgszertára, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: **Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.**

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb. 20 éves csercesapós kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fűt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1000 kifogástalan egészséges fűt szőlőterméssel. Ezek mind ott vételeztek fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltyványokon a termés négy-ötzöri permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, a mely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetben permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője telben soha meg nem fagy, bora előrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hirtvány fajtákat adnak el, ezért a ki valódi bőtermő és legnemesebb fajt/akarja megszeresni az csak **NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE”** vesszőt vegye. A **DELAWARE** izlős bővebb leírását, természetnek királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki velem címét tudja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulmányos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lúgasültetésről is ad részletes, helyes utba/gazdításokat.

NAGY GÁBOR szőlőgyógyírtokeas **KÖLY.** posta, távirta és távbeszélő állomás.

Lovelozés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kirakatban és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk Önnek Zalamegye legregőbb újságját, a **Zalai Közlönyt.**

ÜZLETALAPÍTÁS 1877.

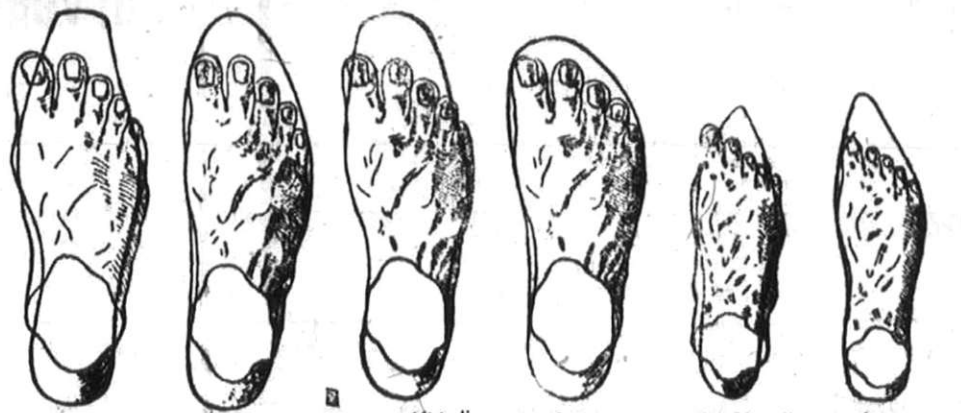

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA NAGYKANIZSA.

- Anatomiai, orthopád és hygienikus lábbelik.
- Mindenemű polgári és egyenruházati cipők és coizmák.
- Sport-lábbeli különlegességek.
- Királyi elismerés. — Miniszteri elismerés.
- Számos kiállítási éremmel kitüntetve.
- Mértékül egy viselt cipő elégséges.
- ARJEGYZÉK INGYEN.

A MILTÉNYI-cipő

Készítünk minden fajta orthopádikus és különleges cipőket és lábbelikeket. Amerikai, angol, francia és minden divatos formában raktáron és megrendelésre

Hibás lábbeli, eltorzult láb. MILTÉNYI-cipő, egészséges láb. Hibás lábbeli, nehézkesjárás. MILTÉNYI-cipő, kényelmes járás. Hibás lábbeli, fájos láb. MILTÉNYI-cipő, helyes-láb.

Ezen rajzokon bemutatjuk a helyes és helytelen lábbeli viselet közötti különbséget.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- A **Pathéfonnál** **nem** kell tőt cserélni.
- A **Pathéfon** **tű nélkül** játszik.
- A **Pathélemezek** soh'sem karcolnak, nem esiszolnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A **Pathélemezek** oly jók, hogy azok nem válnak hasznávehetetlenné.
- A **Pathélemezek** kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- A **Pathélemezeknél** senki a fülét be nem fogja.
- A **Pathéfon** egy elsőrendű művészies házihangszer, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztémát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciát felülmul.

Gépek 45 koronától feljebb. 28 cm. kétoldalú lemez K. 5.— 24½ cm. kétoldalú lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvédegyalozred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Gräben 15.

Katalógus ingyen és bérmentve.

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrények

ugy mint eddig a gyermekek kedveno játéka!

Az egyedüli játékszer, a mellyel a gyermekek állandóan szívesen foglalkoznak; ezért tartósági szempontból a legelősbőbb játékszer is. Az egyedüli játékszer is, mely mindenkor Kiegészítőszekrények és Hidépítőszekrények által oly nagyságra és tökéletességre hozható, hogy még szakemberek is szívesen foglalkoznak a pompás magas- és hidépítőművek felállításával. Aki gyermekeit egy valóban kitűnő karácsonyi

ajándékkal akarja meglepni, egy ajándékkal, a mely némesak mulattatólag, hanem oktatólag is hat, az csak egy valódi Horgony-Kőépítőszekrényt választhat, a mely minden játékaru kereskedésben raktáron van; azonban csak a híres eredeti gyártmányt a „Horgony” jeggyel fogadjuk el. Az új építőszekrény-árjegyzéket bérmentve beküldi Richter F. Ad. és Ta., kir. udvari és kamarai szállítók, Bécs, I., Operngasse 16.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult körszernél, oszónál és meghűlésnél.

Figyelmeztetés. Sifány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjeggyel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 80, K. 1.40 és K. 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és székhelyi raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár

Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17.

csakhamar meggyógyítot

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Belus Lajos, Prágó Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszerárakban.

Éljen!

„Örvendünk, hogy megvan!”

Védelmet a nedves idő s meghülés ellen

csak a Storm Slipper és a hócipő nyújt, a melyek

Boston Rubber Shoe Co. Bostonban

készülnek, formájuk a legjobb, könnyű és elegans. Tessék a cég jegyére ügyelni; ez minden cipő talpára van nyomva; óvatosság ajánlatos, mert sok silány áru kerül piacra. Kapható Budapest és a vidék nagyobb városában minden jobb cipő gumiárú férfi és női divatárú üzletben. Viziteltarúsítók felvilágosítást kaphatnak Magyarország és Ausztria területén megbízott vezérképviselőktől:

Wellisch, Frankl & Co.

WIEN, I., Fleischmarkt 12 14.

Nagykanizsán kapható: Alt és Böhm, Kreiner Gyula, Rosenfeld Adol Fial cégéknél.

